3 NİSAN 1937 CUMARTESİ

ULUS

Bugün 12 sayfa

ADIMIZ, ANDIMIZDIR

HER YERDE 5 KURUŞ

ON SEKİZİNCİ YIL. No: 5631

Türk Dil Kurumunun anketi

Ceyb ve Teceyb kelimelerinin türkçesi

"Sinüs„ "Kosinüs„ tür

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden:

29-III-937 de Ceyb ve Teceyb'in Türkçelerinin bulunması hakkında ilân edilmiş olan müsabakanın müddeti bu akşam bitmiştir.

Yüzlerce cevaplar alındı. Eksesisinde isabetli noktalar vardır. Bu çok istifadeli ve ciddî alâkaya teşekkür ederiz. Kurumca en isabetli olduğu kabul edilen cevab aynen aşağıya derc olunmuştur. Bu yazıya aid şekiller gazetenize gönderilmiştir. Vaadedilen hediye, eser sahiplerinin adına olarak İş Bankasına yatırılmıştır.

Türk Dil Kurumu Genel Sekreteri adına
H. Reşit Tankut

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğine

Ceyb ve Teceybin Türkçeleri *Sinüs* ve *Kosinüs*'tür.

Sinüs

Kısaca izahı şudur: *Sinmek*, Yakut lehçesinde sadece *sin* sözü, çökmek, çekilmek demektir (Pekarski). Bugün Anadoluda elastikiğ manâsında kullanılmakta olan (süneç) ve bunun diğer telâffuzları clup aynı manayı taşıyan (siniş - sinuş - sinüs) sözleri, (sinmek) sözünün bir türevidir. (Sinik), (sinsi) ve iplik manasına olan (sıngir) (Pekarski), elastikiğ olan (sinir) hep aynı orijinin türevleridir. (Sinmek) sözünün etimolojik şeklinde başında bulunan vokali, yerine konursa, kelime (esinemek - esnemek) şeklini alır. Bunun manası da: (elastikiğ olmak) tır. Esnek de elastikiğ demetkir. (Sinmek) ile (esnemek), orijinde aynı sözdür.

Yay, Türklerin en eski savaş silahı olduğu dünyaca bellidir. Türkler yaylarının kiriş ipine (sinüğ) yahut (sinüs) demişlerdir. Çünki o elastikiğdir; oku atmak için ortasından çekilerek çukurlaştırılır. (Ğ) nin (c, s, ş, z) ve bunun kategorisi ile değiştiği Türk dilcilerince bellidir.

Yayın kirişi ile beraber olan şekli, herhangi bir kavisin veteri ile beraber olan şeklinden başka bir şey değildır. (Resim: 1) Bunun içindir ki bir kavisin veteri ile onun iki ucuna ulaşan nısıf kuturlardan meydana gelen bir müselleste veter olan kaylık olmak için sonraları tam veter yerine yarı veter alınmış; onun da adı (sinüs) olarak kalmıştır. Elbise yakası, sadır ve kalp manalarına olan (ceyb) (Ahteriğ ve Kamusu Arabiğ), Türkçe (sinüs) sözünün anlatığı manayı kapsamaz. Elbise yakası, bir daire veya bir kavis hatırlatabilir; fakat (sinüs) kavis değil, onun veteridir. Sadır ve kalp, sinmek sözünün bir türevi olan sinenin ancak tercemesi olabilir. Sine, her nefes alış verişte, vücüdün esneyen kısmıdır. Kalp dahi daima şişen ve büzülen yani esneyen bir uzuvdur. Bunu, yaka demek olan (ceyb) le ilgilendirmemek doğru olur.

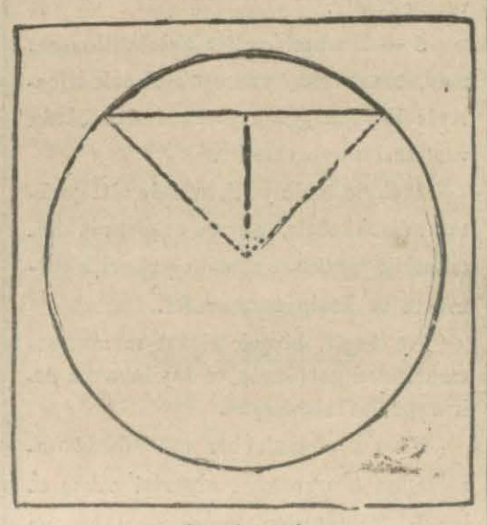

(Resim: 1)

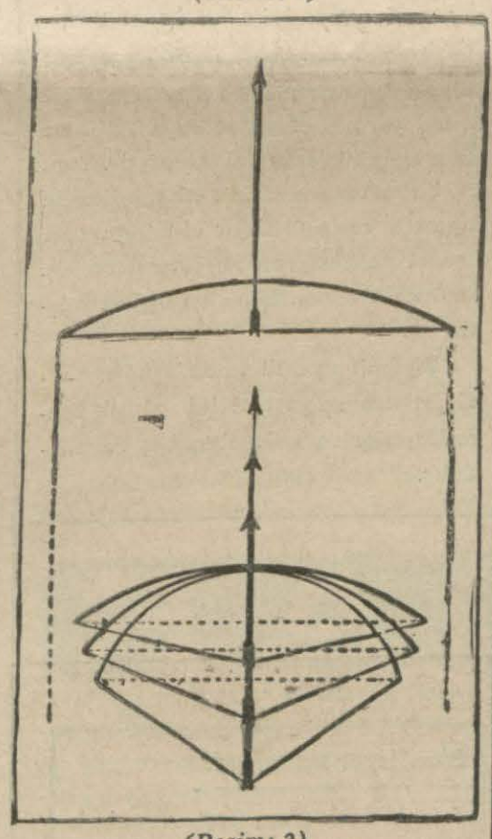

(Resim: 2)

*

Dünya etimologları (sinüs) sözünü başlıca lâtinceye irca ederler. Hakikatin sanıldığı gibi olmadığını biz değil, (Dictionnaire Etimologique de la Langue Latine) söylesin: [*Sinüs* - ayniyle "mukaar veya yarım daire şeklinde kat veya büklüm" demektir; manası: bir elbisenin meydana getirdiği yarım daire şeklinde kat veya büklüm ki bunun içinde analar çocuklarını taşırlardı. Bundan şu manalar türemiştir: "sadır" yani iltica edilen, üzerine eğilinen yer, "melce, himaye", v. s.

Teknik manaları: bir ağın dibinin teşkil ettiği cep; bir yelkenin kabartısı; bağcı bıçağının eğri kısmı; yarı daire şeklinde kov. Etimolojisi yoktur].

(sinüs) ün anlattığı kiriş yerine onun yayını, veya veterin yerine onun kavsini almış olduklarıdır.

*

İngiliz ilim adamlarının kısmen hakikate temas ettikleri anlaşılıyor. İngilizce büyük *Webster* lûgati, (sinüs) sözü hakkında şu izahı veriyor:

[İngilizce *sine:* lâtincesi "sinus„ tur; ve sadır manasına gelir ki, bir elbisenin göğsü demek olan arapça "jaib„ ı terceme için kullanılmıştır; fakat bu manada yanlışlıkla "jaib„ diye okunan "jiba„ şeklinden alınmıştır. Bu arapça kelime "ok ipi, kavsin veteri„ manasına olan Sanskritçe "jiva" dan gelir ki bu da Grekçe "kavsin veteri" manasında olan "hordi" nin tercemesidir. Hintliler, yarı veteri nazarı dikkate almak terakkisini göstermişlerdir].

*

Kosinüs

Kosinüs, (ko + sinüs) mürekkep teriminden yapılmıştır. Sinüsü biliyoruz.

(Ko) ya gelince; bu söz türkçede mütenasip, ahenkdar manasınadır.

(Sonu 7. inci sayfada)

Endüstri programımızın zaferi

Bugün Karabükün temeli atılıyor, yarın Ereğli fabrikaları işlemeye açılıyor

İsmet İnönü üç bakanımız ve heyet dün akşam Karabüke hareket ettiler

Başvekilimiz İsmet İnönü dün akşam saat 22.30 da beraberinde Dış, Ekonomi ve Gümrük İnhisarlar Bakanlarımız BB. Rüştü Aras, Celâl Bayar ve Ali Rânâ Tarhan olduğu halde Karabüke hareket etmişlerdir. Başvekilimiz bugün Karabük demir ve çelik fabrikalarının temel atma törenini yaptıktan sonra Konya Ereğlisine giderek mensucat fabrikasını açacaklardır.

Karabük ve Ereğli fabrikalarının bu temel atma ve açılma törenlerine gidecek zevat için dün şehrimizden iki tren hareket etmiştir. Saat 21 de giden trenle yüze yakın davetli gitmiştir. Başvekilimizin bulundukları trende bakanlarımızdan başka ingiliz büyük elçisi B. Persi Loren, fabrikayı yapacak olan Brassert şirketi idare meclisi reisi B. Brassert ve arkadaşları, millî bankalarımız umum müdürleri vardı.

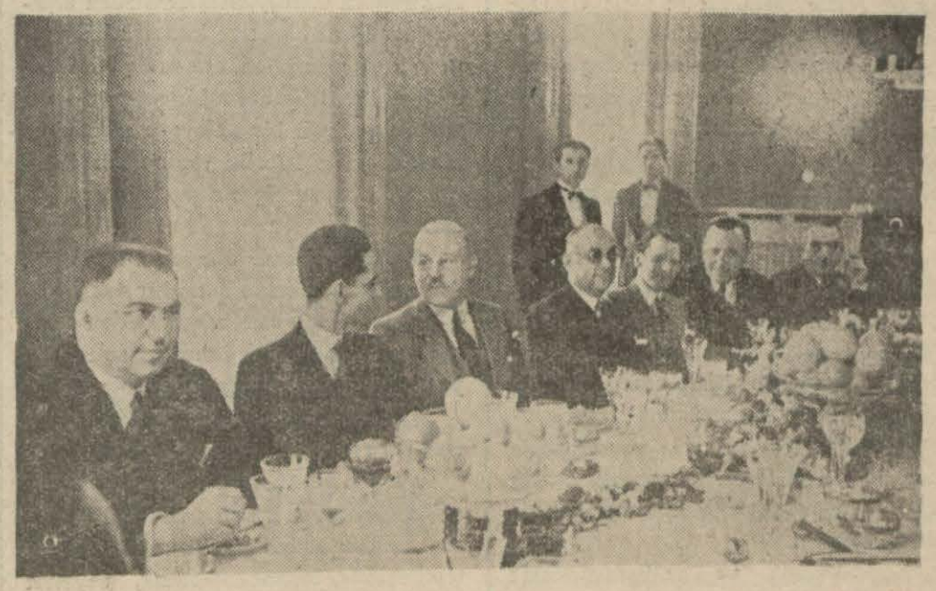

B. Celâl Bayar tarafından ingiliz heyeti şerefine verilen ziyafette bulunanlar

Tören 11 de yapılacak

Birinci tren Karabüke bugün saat 9 da, ikincisi 10 da varacaklardır. Temel atma töreni saat 11 de yapılacak; heyet 12.15 ve 13 de nareket eden trenlerle Kayseri yoliyle Konya Ereğlisine geçeceklerdir.

B. Brassert ve şirketin diğer erkânı ile Ereğliye gitmiyecek diğer davetliler Irmaktan 0.45 de hareket edecek trenle Ankaraya dönecekler ve şehrimize yarın gece 2.45 de gelmiş bulunacaklardır.

Ereğli fabrikasının açılışı

Ereğli fabrikasının açılış töreni yarın saat 16.30 da yapılacak ve başvekilimiz akşam 18.45 de hareket edecek trenle Ankaraya döneceklerdir. Bu tren pazartesi günü saat 10.10 da Ankarada bulunacaktır.

Brassert şirketi mümessilleri şehrimizde

Karabük demir ve çelik fabrikalarını

(Sonu 7. inci sayfada)

İngiliz Mümessillerinden B. Makenzi

Cenevrede

Hatay için toplantı 22 nisanda

Cenevre, 2 (A.A.) — Milletler cemiyeti Sekreterliğinin bir tebliğine göre, Hatay anayasasını tanzime memur

(Sonu 7. inci sayfada)

Fıkra

Dolaşırken..:

Geçenlerde Ankarada bulunan ecnebi gazetecilerden bazıları ile Çubuk barajına gidiyorduk. Sarp ve sarı tabiat bir beton seddin eşiklerinde bitti. Kayalar yolunu tırmandık ve terasa üzerinden birkaç mil derinliğindeki suya dalakaldık.

Evet, hiçbiri muğcize değildi; hepsi kendi mütehassısının tetkik edebileceği, hesab edebileceği, inşa edebileceği basit işlerdir. Yabancıyı şaşırtan şey, boş ve çetin toprakla, insanî azmin eseri arasındaki tezaddır:

— Aziz dostum, burada bunu yapmak için, mutlak, bu toprağın çocuğu olmak ve onu, gerçekten, ana gibi sevmek lâzımdır.

— Bu kadarı bile kâfi değil, diye cevab verdi, gelecek nesilleri de şimdiden sevebilmek lâzım.

Hazır'a koşan eski fetihciler yerine, olmayanı yaratmak, imkânsızı gerçeleştirmek kuvvetini kendinde hisseden bu nesil, hiç şüphesiz, en tantanalı akın destanlarından daha büyük bir şiire vücud veriyor. Sevr hartasında bile en azgın sömürgecilerin dahi başından savdığı orta Anadolu üzerinde bu asrın bir vatanını bütün şartları ile inşa ediyoruz.

Bazen yaşamak, ölmekten fazla cesaret ister: bize kazandığımız hürriyetin tadı, işte yaratıcı, mukaddes ve türke yaraşır olan bu cesareti verdi. - Fatay

Küçük antant konseyi

Küçük antantta tam bir görüş birliği var

Koneyin bu defaki Başkanı Çekoslovak Dış İşler Bakanı B. Krofta B. Stoyadinoviç ile beraber

(Yazısı 7. inci sayfada)

Atina Metkupları: 15

Türkiye ile Yunanistan arasında ekonomik anlaşmanın ehemiyeti

"Atina, — Türkiye ile Yunanisatn (1) arasında gıda maddeleri, iptidaî madde, enerji, iş, ihtisas, istihlâk esaslarına göre ve biribirini tamamlıyacak surette hazırlanacak ekonomik bir istihsal ve tevzi plânı kadar hiç bir şey; iki memleket arasındaki resmî dostluğun inkişafına yardım edemez.

Meselâ; siz ağır demir sanayinizi kurmak hazırlıklarındasınız. Bir de buna doğrudan doğruya veya bilvasıta bağlı olarak kurulacak, fakat tesisleri para zaman ve ihtisas istiyen, bilhassa pazar şartlarının mükemmel olmasına ihtiyaç gösteren - otomobil ve kauçuk sanayii gibi - tâbi sanayi vardır. Bunları yukarda verdiğim esaslar dahilinde Türkiye ile Yunanistan arasında taksim etmek daha faydalı olmaz mı? Sonra siz bize, meselâ; Yunanistanda yıllardanberi kurulmuş sermayedarı, işçisi ihtisasını yapmış sanayi - kimyevî gübre, boya, neft, reçine, lüks mermer aluminyum ve emaye eşya - bırakamazmısınız? Bir memlekette sanayi şubelerinin nisbî azlığından mütevellid mahzurları, pazarın bir veya bir kaç memleket mikyasında ve emniyetle genişlemesi telâfi edemez mi ?

İşte size anlatmak istediğim ekonomik teşriki mesaisinin birinci faktörü.

*

Sonra tütün, üzüm, incir, fındık, ceviz gibi cinsleri bir ve vasıfları aşağı yukarı biribirinin aynı olan ihraç mallarımızın dış pazarlara satışını müşterek bir teşkilâtla idare edemezmiyiz? Dünya pazarlarının bu nevi ihraç mallarımıza ihtiyacı rakamla ve isabetle tesbit edilecek kadar muayyendir. Meselâ; dünya pazarlarının bir yıllık tütün ihtiyacı!..

Rakiblerimiz ve müşterilerimiz kimlerdir, rakiblerimiz bir yılda müşterek pazara ne vasıfta, ne kadar malı, ne fiyatlarla arzedebilirler? Rakiblerimizle nasıl mücadele edebiliriz, mahsulün fazla idrak edildiği yıllarda fiatları alabildiğine düşürmemek için neler yapabiliriz?. Üzümlerimize, incirlerimize hem bugünkü pazarlarında değer kıymetlerini temin etmek hem de onlara yeni pazarlar bulmak için neler yapmak mecburiyetindeyiz?.

Niçin yabancı memleketlerin iki müstahsil memleketi rakib bir halde karşı karşıya birakarak fiatlara - ve dolayısiyle iki memleketin iktisadî taliine - diledikleri gibi hâkim olmalarına müsaade edelim!.

Avrupa sanayi devletlerinin mallarını yabancı pazarlarda kıymetlendirmek için yapılması icab eden bir çok şeyleri henüz yapamamış olmaları bizi alâkadar etmez. Bu başaramamazlık bize misal de olamaz. eğer avrupalılar kendileri için hakikaten iyi olan şeyleri yapabilmek ve iyi talihleri için mücadele etmek iktidarında olsaydılar; dünyanı nen medenî dört yüz elli milyon insanını bugünkü istirablı vaziyetten kurtarmak için, bizim kendi ölçümüzde, balkanlarda yaptığımızı kendi aralarında bütün Avrupada yaparlardı. Hakikat şudur ki; cihan harbından sonra yalnız tarihî seyir değil, tarihî coğrafya da değişmiştir. Eskiden harbı, sulhu, istilâyı her şeyi garblılar yapar veya idare ederlerdi. Şimdi Avrupa şarkında ve Asya garbında ve büyük bir coğrafya parçası üzerinde muazzam ve bütün şartlarını gittikçe ikmal eden bir sulh teşekkül ediyor.

Galiba mevzuun biraz dışına çıktım. Fakat zannederim size, ekonomik anlaşma plânımızın ikinci faktörünü verebildim.

*

Yunanistan haricî ticaret muvazenesindeki açığını, turizm, bahrî nakliyat, bankacılık bir de, yunanlıların Yunanistan dışında yaptıkları iş kârlariyle kapar. Sakın; devlet büdcesinin ve devlet borçlarının rakamları sizi şaşırtmasın!

Sizin ekonomi işleriniz parti programınızda "halkın yapamadığını devlet yapar,, diye hulâsa edilmiştir. Bizde devletin yapamadığını halk yapar.

Üniversitemiz, akademi, konservatuvar, tiyatro, stadyom, sergiler (bilhassa Atinadaki Zopion sergisi bir kaç milyonluk muazzam bir eserdir) kütüphaneler, müzeler, hastaneler ve içtimaî yardım müesseselerinden bir çoğu vakıflariyle beraber yunan milletine yunan zenginlerinin hediyesidir. Hariciye nezareti binasını hükümete bir yunanlı vermiştir ve çok yakında ölen İstetotos adında bir yunanlı kadın, sekiz milyonluk gayri menkul, yüz yirmi milyonluk menkul eşyasınr ve altmış bin ingiliz lirası nakdini Atinada bir opera binası yapılması, kalanı ile de edebiyat ve tıp mükâfatı tesisi için vasiyet etmiştir.

Buna mukabil sizde, devlet iki elin parmaklariyle sayılabilecek kadar kısa zamanda, yunan hükümetinin teessüsünden beri yapamadığı işleri başarmıştır. Ben şahsen sizin yaptıklarınızdan ziyade yapabilme karar ve kudretinize hayranım. Üç yüz kilometre az üç bin kilometre çok. Bu mühim bir şey; ve sizin tam ve yerinde bir anlayışla memleketinizdeki nafia işlerini toptan millîleştirmeniz kadar hiç bir şey güzel değildir.

Açık denizlerde dünyanın en büyük denizci devletlerine karşı bir asırdanberi muvaffakiyetle rekabet eden yunanlılar hududdaki onbeş kilometrelik yolu bile millileştirememişlerdir.

Şikâyet değil, izah yapıyorum ve size yeni faktörler vermeğe çalışıyorum.

Turizm işlerinde beraber çalışamazmıyız? Atinaya gelen turistleri İstanbul ,İzmire kadar götüremezmiyiz? Otelcilerimiz, lokantacılarımız, seyahat acentalarımız arasında birlikler kuramazmıyız? İstanbul - Pire, İstanbul - Atina, İzmir - Pire arasında doğru ve seri seferler tesis edemezmiyiz? Sonra unutmayınız ki, yunanlılar yalnız turist parasiyle geçinen değil, turist olarak fazla ödeyen insanlardır .

1934 de Yunanistana grup halinde veya münferid olarak gelen 148.367 turistin 30.620 si yunanlı idi. Ve bütün bu turistlerin Yunanistandaki ikamet günleri 4.953.830 gün hesab edildiği halde, aynı sene Yunanistandan çıkan 14.392 yunanlı gittikleri memleketlerde 1.152.312 gün kalmışlardır.

Niçin yunanlılar Türkiyeye gitmesinler ve niçin türkler Yunanistana gelmesinler?,,

Neşet Halil ATAY

(1) *Salâhiyettar olmadığım için mevzuu balkan antantı devletleri ölçüsiyle konuşamıyorum .*

Kamutayın toplantısı

Dün kamutay Hilmi Uranın başkanlığında toplanmıştır. Bu toplantıda, Kayseri saylavı Faik Baysalın finans bakanlığı siyası müsteşarlığına tayini hakkındaki başbakanlık teskeresiyle ve büyük millet meclisi 1937 yılı şubat ayı hesabı hakkındaki meclis hesablarının tetkik encümeni mazbatası okunmuş ve 1936 yılı muvazenei umumiyesine dahil bazı daireler büdceleri tertibleri arasında 36,720 liranın münakalesine dair kanun kabul eidlmiştir.

Dünkü toplantıda gümrük tasarruf kanununa ek kanun lâyihasının da birinci müzakereleri yapılmıştır.

Kamutay pazartesi günü toplanacaktır.

Yeni siyasi müsteşarlar

Finans bakanlığı siyasî müsteşarlığına B. Faik Baysalın, dış bakanlık siyasî müsteşarlığına da B. Numan Rifat Menemencioğlunun tayinleri yüksek tasdikten geçmiştir .

Kamutay Encümenlerinde yapılan seçim

Adliye bakanlığı siyasî müsteşarlığına tayin edilen B. Salahaddin Yargının yerine Kamutay adliye encümeni mazbata muharrirliğine Ankara mebusu B. Mümtaz Ökmen, kâtibliğine Erzurum mebusu B. Fuad Sümen; Bayındırlık bakanlığı siyasî müsteşarlığına tayin edilen B. Sırrı Day'dan açılan büdce encümeni mazbata muharrirliğine Trabzon mebusu B. Raif Karadeniz seçilmişlerdir.

Fethi Yamanın geçirdiği kaza

Evvelki gece tabancasını düşürerek bir kazaya uğrayan Fethi Yaman'ın sıhî vaziyetinde hafif bir salâh ümidi olduğunu öğrendik. Şahsî nezaket ve meziyeti ve meslekî, ticarî hayatındaki dürüstlüğü ile tanınmış ve sevilmiş olan Fethi Yaman'ın uğradığı bu kaza Ankara muhitinde geniş bir teessür uyandırmıştır. Bu kazaya atfedilmesi muhtemel olan bazı düşünceleri bertaraf tamek için Yaman şirketinin malî vaziyetini şehrimizdeki müesseselerden sorduk. Salâhiyetli kaynaklardan öğrendiğimize göre şirketin vaziyeti normal olup her hangi yanlış bir mütaleaya aslâ meydan vermiyecek kadar sağlamdır.

Bir türk köylüsünün mühim bir keşfi

Bir köylü randımanlı ve pratik bir düven makinesi yaptı

Karamanda ticaret ve çiftçilikle meşgul olan bir vatandaşımız, memleketimizde çok istifadeli bir şekilde kullanılabilecek olan pratik ve randımanlı bir düven makinesi meydana getirmiştir.

55 yaşında Hacı Sami Tartanoğlu isminde zeki ve uyanık bir köylü olan muhteriin, uzun tecrübeler ve çalışmalardan sonra meydana getirdiği makine şu vasıfları taşımaktadır:

1 — Eski taşlı düvenler 27 liraya mal olduğu halde bu makine el yapısı olarak ancak 18 liraya çıkmaktadır. Fabrikada seri halinde imal edildiği takdirte maliyeti daha aşağı düşürmek te kabil olacaktır.

2 — Taşlı düvenler ancak 3 sene dayanabildiği halde sahibi bu makinenin 30 sene dayanacağını garanti etmektedir.

3 — Taşlı düven iki hayvan icabettirmekte, ayrıca sapları ayırmak için iki işçinin çalışmasına lüzum göstermektedir. Halbuki bu makinenin tek atla çekilmekte ve tarakları vasıtasiyle ayırma işini de yaptığı için ayrıca işçiye lüzum bırakmamaktadır.

4 — Düven makinesi normal şartlar altında altı taşlı düvenin randımanını vermektedir.

5 — Bu makine ile elde edilen saman, tozsuz ve yumuşak olmak itibariyle hayvan gıdası bakımından üstün vasıfta bulunmaktadır.

Makine önde yedi, arkada altı çarktan mürekkebtir, ayrıca arkasında mütaharrik tarakları samanı yukarı kldırmakta ve kesip atmaktadır.

Bu keşif, birçok ziraat memurları tarafından görülmüş, ve faydalarına dair raporlar alınmıştır.

Yalnız adanalı bir müteahhid tarafından bin makine siparişi almış olan B. Tartanoğlu, kendi vasıtaları ve mütevazi atelyesi ile bu kadar makineyi ömrü imtidadınca yapamıyacağını anlayarak Türk Ticaret Bankasının kendisine yardım etmesini veya ihtiramı satın alarak işletmesini istemiştir. Banka, bu müracaatı tetkik ederek, keşfin kıymetli ve işletilebilir olduğuna dair kanaat getirmiş, ancak patantenin daha önce alınması lüzumunu göstermiştir.

Aydınlı uyanık vatandaşımız, şimdi ihtiramın patentesini almak üzere lâzım gelen makamlara baş vurmaktadır.

Muş Vilâyetinde

Beş senelik program

Muş umumî meclisince kabul olunan Muş vilâyeti 1937 büdce projesi iç bakanlığa gelmiştir. Büdce denk olarak 153,595,44 liradır. Bunun 31,689,80 lirası hususî idarelere, 45,788 lirası bayındırlık işlerine, 26,724 lirası kültür işlerine, 9,237,41 lirası ziraat ve baytar işlerine, 11088 lirası hayır ve sağlık işlerine 29.059,23 lirası da türlü masraflara ayrılmıştır. Vilâyetin beş senelik kalkınma programına göre 1941 yılı sonuna kadar Muşta bir hususî idare binası ve 4 numune evi yapılacaktır. Mekteb sıraları yeniden yaptırılacak ve 17 köyde yeni mekteb binası inşa olunacaktır. Ana yollardan Muş - Bulanık, Muş - Varto Muş - Suluhan, Muş - Bitlis, yollarının tamiri yapılacak ahşap köprübeton arme yaptırılacaktır. Muşta Malazkird de, Vartoda Bulanıkta birer dispanser kurulacak Varto ve Muşta birer çocuk bakım evi kurulacaktır. 400 düven alınacak, numune çiftliği ve numune bahçesi yapılacaktır.

Siyerz, germik, burçak, fik, soya yulaf tohumları getirilerek vilâyette çok mikdarda yetiştirilmesine çalışılacaktır. Beş sene içinde aygır, merkeb, boğa, kısrak alınacak, Muşta bir aygır deposu yapılacak ve hayvan sergileri açılacak ve sergi yerleri kurulacaktır.

Festival için Balkan memleket erine bir memur gönderiliyor

İstanbul, (Telefonla) — Belediye festival komitesi, bugünkü toplantısında İstanbul festivaline komşu memleketlerden gelecek musiki heyetlerinin folklorik mahiyette olmasını temin için bu memleketlere birer memur göndermeğe karar vermiştir.

Belgradda gösterilecek tarihî eşya

İstanbul, 2 (Telefonla) — BB. Salâh Cimcoz'la Selim Nüzhet, İslâm eserleri ve Topkapı müzelerindeki bir kaç güzel ve tarihî değeri olan eşya ile Belgrada gittiler. Bu eşya, başbakanımızın Belgrad ziyareti dolayısiyle Belgradda teşhir edilecektir .

Enternasyonal ticaret heyeti delegeleri İstanbula geliyor.

İstanbul, 2 (Telefonla) — Nisanın 27 sinde İstanbula tayyare ile enternasyonal ticaret odaları heyetinin delegeleri geleceklerdir. Delegeler İstanbulda bir gün kaldıktan sonra gene tayyare ile döneceklerdir. Delegeler İstanbulda konferanslar verecekler ve haziranda Berlinde toplanacak olan kongre ruznamesi için tacirlerimizle konuşacaklardır.

YANKILAR

Tayyareci kadınlar

Amerika birleşik devletleri ticaret tayyareciliği idaresinin bir tebliğine göre, orada bugün, 444 kadın, tayyare kullanmak salâhiyetine maliktir. Tayyareci kadınların en yaşlısı 59 yaşındadır.

Amerika kadın tayyrecilerden yetmiş biri ticarî nakil işlerinde muntazam surette çalışmaktadır.

Gangsterlerden korunmak için

Amerika gazeteleri şu haberi veriyorlar: "Geçen gün, iki banka memuru bir şubede çalışan arkadaşlarının maaşlarını vermek üzere, 27.000 doları bir çuvala doldurup götürürken önlerine, elleri rovelverli haydudlar çıkmışlar ve çuvalı alınca atladıkları otomobilleriyle uzaklaşmışlardır.

Fakat yarım kilometre ileride, haydudların otomobilinden kalın bir duman çıkmağa başlamıştır. Bunu görenler, otomobilin yanmakta olduğunu sanarak imdada koşmuşlar ve arabanın içinde baygın yatmakta olan haydudları bulmuşlardır. Bu boğucu duman, çovalın içine, ağzı, usulünü bilmiyenler tarafından açılmak istenince patlayacak surette yerleştirilmiş olan bir boğucu gaz bombasının infilâkından ileri gelmiştir. Paralar zayi olmadan ve haydudlar ise sağ olarak ele geçirilmiştir."

Bir rekor

Londralı Bayan Coate, kıraliçe Viktoryadan başlıyarak, altı kıralın taç giyme töreninde bulunmuştur; şimdi de kıral altıncı Jorjun mayısta yapılacak taç giyme törenine hazırlanmaktadır. Bayan Coate bugün 106 yaşındadır ve pek hoşuna gittğini söylediği bu gibi törenlere bir daha seyirci olamıyacağına esef etmektedir.

Kesilen saçları atmamalı

Almanyada dört yıllık kalkınma plânını idare etmekte olan general Georing'in yeni bir emirname çıkararak bu plânın tahakkukuna berberlerin de yardımını istediğini Avrupa gazeteleri haber veriyorlar.

Berberler bu millî işe, kestikleri saçları atmamak suretiyle yardım edeceklerdir. Zira umumî harbte anlaşılmıştır ki insan saçı fötr imalinde kullanılabilmektedir. 70 milyon alman ayda bir kerre saçlarını kestirse ve her kesilişte 10 gram saç toplansa plânın devam edeceği 4 yılda birikecek saçların depolar dolduracak kadar ehemiyetli bir mikdar tutacağını hesab edebiliriz .

Hatırlıyor musunuz?

1 — *Kublay Han, kaç senesinde papaya heyet gönderdi?*
2 — *Türkler Mısırı ne zaman zabtettiler ?*
3 — *"Kırallık bir insanın şapkasına takılmış bir tüyden başka bir şey değildir.,, Sözünü kim söylemişti ?*
4 — *Millet mektebleri ne zaman açıldı ?*
5 — *Türk ticaret kanunu ne zaman kabul edilmiştir ?*

Dünkü suallerin cevabları.

S — İlk matbuat kongresi ne zaman toplanmıştır ?
C — 25 mayıs 1935 de.
S — Atilânın ölüm tarihi nedir?
C — İsadan sonra 433 .
S — İstanbulda ilk matbaa ne zaman açılmıştır ?
C — 1728 de.
S — Lindberg ne zaman Avrupadan Amerikaya geçmiştir?
C — 1927 de.
S — Çinde cumhuriyet ne zaman kurulmuştur ?
C — 1911 de.

HAVA

Hava kapalı ve rüzgârlı

Dün şehrimizde hava umumiyetle kapalı ve sertçe rüzgârlı geçmiş, ısı ancak 21 dereceye kadar çıkabilmiştir. Meteoroloji işleri umum direktörlüğünden verilen malûmata göre: dün yurdun Çorlu, Balıkesir, Antalya ve İzmit çevrelerine yağmur şeklinde yağış olmuş, diğer yerlerde hava kapalı geçmiştir. Dün en yüksek ısı Antalya ve Konyada 23, Adanada 27, derecedir. En düşük ısı Erzurumda 6, Vanda iki derecedir.

Dış İçmal

İngiltere ve Hindistan

Hindlilere, sözde kendi kendilerini idare etmek hakkını bahşedecek olan Hindistan anayasası geçen perşembe gününden itibaren meriyete geçmiştir. Fakat Hindistan, tarihî mukadderatının dönüm noktalarından birini teşkil eden bugünü idrak ederken yeni çeşid bir buhranla karşılaşmıştır. Ve bu buhran da haddizatinde Hindistanda tatbik edilmeğe başlanılan anayasanın aykırılığını göstermeğe kâfidir.

Malûmdur ki 1 nisanda tatbikine başlanılan anayasa, İngilterenin hindlilere büyük harb içinde kendi mukadderatlarına hakim olacaklarına dair verilen vadi yerine getirmek için hazırlanmıştır. Büyük harb devam ederken, İngiltere on sene içinde Hindistana kendi mukadderatına hakim olmak imkânlarını temin edecek bir idare şekli vadetmişti. Fakat aradan çok zaman geçmeden anlaşıldı ki bu idare şekli hakkında ingilizlerin fikirleriyle hindlilerin fikirleri biribirine uymuyor. Hindlilerin bir kısmı, tam istiklâl tarafdarı idiler. Bazıları da Hindistana hiç olmazsa, Kanada, Avusturalya gibi dominyon vaziyeti verilmesini istiyorlardı. İngilizlerin tasarladıkları idare şeklinin ise, parlâmentarizmi sömürge idaresiyle karıştıran bir nevi sistem olduğu anlaşılınca hindlilerle İngilterenın arası açıldı. Bundan sonra da ingilizler yalnız başlarına hareket ederek Hindistan için bir anayasa hazırladılar. Bu anayasa, Hindistanda bir federal devlet kurmaktadır. Yani Hindistanı teşkil eden doğrudan doğruya İngiltereye tabi olan vilâyetler ile prenslerin idarelerindeki yarı müstakil hükümetlerin her biri için muhtar bir idare şekli kabul ediyor, ve sonra da bunlardan bir federasyon kuruyor. Millî hind partisi olan "kongre partisi" bu anayasayı kabul etmemiştir. Bu parti arasında Nehru'ya tabi olan bir zümre tam istiklâl istiyor. Gandi ve tarafdarları ise dominyon idaresine razıdırlar. Fakat anayasayı kâfi bulmamakta müttefiktirler.

Kongre partisinin bu muhalefeti karşısında anayasanın nasıl tatbikatına geçileceği bir türlü kestirilemiyordu. Çünkü kongre partisi muhalefette kaldıkça, belki zorluk çıkmaz. Fakat yapılan seçimde Kongre partisi altı vilâyette mutlak ekseriyet kazanmıştır. Binaenaleyh kurulan devlet sistemine göre, bu vilâyetlerde Kongre partisinin hükümet teşkilini üzerine alması icab ediyor. Kongre partisi geçen hafta yaptığı bir içtimada mutlak ekseriyeti kazandığı vilâyetlerde hükümet teşkili vazifesini üzerine almaya razı olmuştur. Fakat anayasa ile valilere verilen fevkalâde salâhiyetlerin kullanılmıyacağı hakkında parti liderlerine söz verilmesi şartiyle. Filhakika bu fevkalâde salâhiyetler, hindliler nazarında anayasanın en çok mahzurlu olan hükümleridir.

Valiler, kendilerini anayasa ile verilen vazife ve mesuliyetleri terk edeceklerine dair söz veremiyeceklerini bildirdikleri için Kongre partisi de hükümet teşkilinden vaz geçmiştir. İngiltere hükümeti, bu vaziyet karşısında ne yapılacağını kestiremiyor. Çünkü ingiliz siyasî sisteminde, seçimde kazanan bir partinin hükümet teşkili vazife ve mesuliyetini üzerine almak istememesi gibi bir vaziyet yoktur. Parlâmenter demokrasi ile sömürgeler idaresi biribirine karıştırılarak kurulmak istenilen sistemin aykırılığı daha ilk günden sırıtmaya başladı.

A. Ş. ESMER

İtalyanın müslümanlara vereceği haklar

Roma, 2 (A.A.) — B. Musolini'nin Trablusgarb'ı ziyareti sırasında söylemiş olduğu nutukta müslüman italyanlar lehinde alınacağını vadetmiş olduğu tedbirlerden bahseden basın ve propaganda bakanlığı ileri gelenlerinden bir zat, hükümetin bugün müslümanları millî hayata daha ziyade sokmak istiyen projeler hazırlamakta olduğunu bildirmiştir.

Bu zat, müslüman italyanların müstakbel kooperatif parlamentoda delege-

Asiler Bosk ve Cuadalajara cephesinde taarruza başladı

Âsi kuvvetler, her iki cephede de muttasıl ilerlediklerini bildiriyorlar

Salamanka, 2 (A.A.) — Bu sabahki resmî bir tebliğ, diyor ki:

"Dün Biskaya cephesinde başarı ile başlamış olan askerî ve ileri hareket devam etmektedir.

Frankist kuvvetler, San Markial ile Sigrumendi'yi ve diğer birçok ehemiyetli mevzileri işgal etmişlerdir.

Tebliğde ilâve olunuyor:

"Düşmanı ağır bir bozguna uğrattık. Düşman, birçok ölü ve esir bıraktı. Aynı zamanda ehemiyetli mikdarda harb malzemesi terketti.,,

Guadalajara cephesinde Frankist kuvvetler, ehemiyetli mevziler işgal etmek suretiyle ileri mevzilerini tahkim etmişlerdir.

Kordu cephesinde hükümet kuvvetlerinin bir taarruzu tardedilmiştir.

Düşman, Kordu hastahanesini bombardıman etmiştir.

Âsiler ilerliyor

Sen Sebastiyen, 2 (A.A.) — Âsiler Bask cephesinde ilerlemekte devamdadırlar. Âsiler, Vittoria bölgesinde Mendragon yolunu tamamiyle kurtarmışlardır.

Âsilerin Bilbao yolu üzerindeki Durango mevkiini ele geçirdikten sonra ileri hareketlerini Bilbao istikametinde teksif edecekleri sanılmaktadır.

* * *

Avila, 2 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Frankist kuvvetler, Guadarrama cephesinde hükümetçilerin mevzilerine taarruz etmişlerdir. Asiler, hükümet hatlarına girmişler ve oradan milisleri çıkarmışlardır.

Bu sırada frankistlerin tayyareleri hükümet kuvvetlerinin geride toplanmış olan kuvvetlerini bombardıman etmiş ve bilhassa Villalba yakınında bir zırhlı treni bozmuşlardır.

İspanyada bir ingiliz ressamının yaptığı bir tablo: facialar karşısında deliren bir kadın

Bask cephesinde

Vittoria, 2 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Frankist kuvvetler, Bask cephesinde yapmış oldukları taarruzda hükümetçilere ağır kayıp verdirmişlerdir.

Frankist kuvvetler bilhassa Carinto Asencio - Meoo kasabalarını ve bu bölgedeki tahkimat şebekesini almışlardır.

Frankistlerin tayyareleri, havaya hakim bulunmaktadırlar. Hükümet tayyareleri ise, havaya âdeta korka korka çıkmaktadır.

Valansiya hükümetinin notası

Valansiya, 2 (A.A.) — İspanya hükümeti, dün Fransa ve İngiltereye bir nota vermiştir. Bu notada Guadalajarada geçenlerde vukua gelmiş olan harblerde cumhuriyetçilerin bu bölgedeki hareketini idare etmekte olan italyan yüksek kumandanlığının bir takım emirnameleri vesair vesikaları ele geçirilmiştir.

Dış bakanı B. Dalavayonun imzasını taşıyan notada ilâve olunuyor :

"Evvelce 13 martta B. Avenola vermiş olduğumuz notada ileri sürdüğümüz veçhile italyan ordusunun İspanyada müdahalede bulunmakta olduğunda katiyen şüphe kalmamıştır. İtalyanın bu hareketi, İspanyada dahilî harbın devamına sebeb olmakta ve Milletler Cemiyeti anlaşmasının onuncu maddesini bozmaktadır.

Notaya raptedilmiş olan vesikalar, aşağıdaki hususlar hakkında katiyen şüpheye mahal bırakmamaktadır:

1 — Askerleri ve subayları, malzemesi, kumanda heyeti italyan olan italyan ordusu cüzütamlarının bulunması,

2 — İtalyan cüzütamları, kendilerine hakikî bir işgal ordusu gibi ayrılmış olan bölgelere hareket etmektedir.

3 — İtalyan hükümeti, İspanya toprağında kendi askerî cüzütamları için halk iş servisleri kurmuştur.

4 — İtalyan rejiminin tanınmış şahsiyetleri İspanyadaki italyan kuvvetlerini idare ve teşçi etmek suretiyle bunların faaliyetlerine iştirak etmektedirler.

Notada netice olarak şöyle deniliyor:

"Bütün bu hususlar İspanyanın İtalya tarafından âdeta istilâsı demektir ve garb Avrupasının garantisini ve genelce sulh davâsını bozmaktır.

Filistinin huzuru için

Filistin'in iki kısma ayrılması düşünülüyor

Kudüste meşhur ağlama taşı önünde dua edenler

Londra, 2 (A.A.) — Daily Herald'ın hususî muhabirine göre, Filistin meselesini tetkika memur komisyon - ki şimdi Londrada toplantı halinde bulunmaktadır - radikal bir hal sureti teklif etmek düşüncesindedir.

Bu projeye göre, Filistin biri yahudi ve diğeri arab olmak üzere iki parçaya ayrılacaktır. Bu hususta iki tesviye yolu bulunmuştur.

1. — İki müstakil devlet ihdası: ingiliz imparatorluğu içinde bir yahudi dominion'u ile müstakil bir Filistin arab devleti.

2. — Filistin İsviçrede olduğu gibi iki muhtar kantona ayırmak ve manda idaresini bırakmak.

Birinci proje, tatbik olunursa, yahudilere Akke körfezinden Tabariyeye kadar bütün sahil bölgesi ve Suriye hududuna kadar olan kısım ve arablara da Filistinin geri kalan kısmı ile Maverayüşşeria verilecektir. Arab Filistinin Maverayüşşeria emirinin hakimiyeti altına konulması da muhtemeldir. Yahudilere ayrılan kısım bir milyon yahudinin yerleşmesine müsaittir. Bugün Filistinde dört yüz bin yahudi vardır.

Kudüs ve diğer mübarek yerler için hususî bir idare kurulacaktır. Bu.ni. lerin ingiliz mandası altında kündür. lel bir hale konulması ..trolu altın- Hayfa limanı da ingil.eşkil eyliyecek- da bitaraf bir mın... tir. ...nenüz bu projelerden hiç Komis...nda katî kararını vermiş de- biri ha... ğil...

Mısır montrösü

Komferans bu ay toplanıyor

Montrö, 2 (A.A.) — Kapitülasyonlar konferansı, Mısırda kapitülasyonlar rejiminden faydalanmakta olan devletler delegelerini bu ayın 12 sinde burada bir araya getirecektir. Bu devletler, şunlardır:

İngiltere, Fransa, Belçika, Danimarka, Yunanistan, İtalya, Felemenk, Norveç, Portekiz, İspanya, İsveç ve şimalî Amerika.

Mısır hükümetinin kapitülâsyonlar yerine aşağıdaki tedbirleri teklif eyliyeceği zanolunmaktadır.

Yabancılar ticaret serbesliği ile din ve öğretim serbestliği ilh.. sağlıyor. Anlaşmaların yapılması yabancıların tesirli bir himaye sağlanacak surette polisin tensiki, malî kapitilâsyonların ilgası, vergi meselelerinde çıkacak her türlü anlaşmazlıkları halle memur idarî bir mahkeme kurulması, muhtelit mahkemelerin faaliyetlerine devam edeceklerı bir intikal devresi kabulü .

Basın İçmali

Hatay davası etrafında

TAN'da Ahmet Emin Yalman, iç işleri bir çıkmaza girmiş olan Suriye hükümetinin halkın alâkasını ve dış işlere çekmek için Hatay meselesini fırsat ittihaz etmiş olduğunu söyliyerek, artık Suriye halkının da Suriye hükümetinin de böyle bir çıkmazda kalmanın zararlarını anlamaya başlamış olduklarını sanıyor ve Türkiye ile dost geçinmek lüzumunu takdir eden suriyelilerin sayıları gün geçtikçe arttığını kaydediyor.

Türkiye Suriyeye karşı meselenin başlangıcındanberi daima açık ve dürüst davranmıştır. Türkiyenin, en zayif ve karanlık günlerinde bile türk ekseriyetini feda etmeyi asla hatırına getirmemiş olduğu Sancağı benimsemeğe kalkışmakla suriyeliler bir hatâya düşmüşlerdir. Suriye için ortada kaybolmuş bir şey yoktur. Bilâkis Cenevre anlaşması, Suriyenin izzetinefsini okşayacak bir mahiyettedir. Haricî işlerde Hatayı temsil hakkını, gümrük ve nakid birliğini temin etmişlerdir .

Türkiye Hatay işinde azamî derecede fedakârlıkta bulunmuştur. Varılan prensib anlaşmasından her hangi bir fedakârlıkta daha bulunması artık imkân haricindedir. Suriyeliler bunu anlamazlarsa boş yere kendilerini üzmüş ve vakit kaybetmiş olacaklardır.

Suriye ile Türkiye arasında cereyan edecek temaslarda Cenevrede varılmış olan netice yeniden münakaşa mevzuu olamaz. Ancak arada yeni bir dostluk ve anlaşma ruhu kurmaya hizmet edebilir. Böyle bir ruh kurlursa Hatay işi Türkiye, Fransa ve Suriye arasında ayırıcı bir âmil mahiyetini kaybeder. Bilâkis birleştirici bir âmil olabilir .

Herkes tarafından aranılan Türkiyenin dostluğuna Suriye herkesten fazla muhtaçtır. Menfî bir yol tutup Türkiyenin cenub hududlarında bir Makedonya havası yaratmak ve bizi rahatsız etmek bir müddet için mümkün olabilir. Fakat takdir etmeleri lâzımdır ki böyle bir istikrarsızlık uzun müddet devam edemez. İcabında sükûn ve asayişi temin için en müessir tedbirleri almakta tereddüd etmeyiz.

AKŞAM'ın imzasız başyazısı da ayni mevzua temas ediyor. Akşam muharriri Pariste bulunan Suriye heyetinin Ankaraya gelerek hükümetimizle müzakerelere girişeceği etrafındaki haberleri asılsız ve yersiz buluyor. Çünkü Cenevrede müzakere mevzuu olan meselenin Suriye ile bir münasebeti yoktur, ve iş eksperler komitesinin elindedir. Milletler cemiyeti konseyinin vermiş olduğu karara karşı Suriyenin bir sözü ve itirazı olamaz. Fransa hükümeti Sancak işinde Türkiye ile Suriyeyi baş başa bırakmak isteyemez. Çünkü bu davâda Türkiyenin muhatabı Fransa idi, şimdi ise mesele milletler cemiyeti konseyini alâkadar etmektedir. Suriye heyetinin yeni tavizler koparması için Ankaraya baş vurması manasız ve mantıksızdır, çünkü Türkiye Cenevrede sulh lehinde azamî tavizlerde bulunmuştur. Bundan ötesine gidemez.

"Hülâsa, bu vaziyetin mahiyeti Şamdaki kaba propagandalardan ibarettir.

Suriye hoşnud olmayabilir. Fransa ile aralarında şu veya bu tarzda konuşmalar olmuş olması muhtemeldir. Fransa onlara: "Konsey karar verdi, artık benim elimden bir şey gelmez. Siz eğer türkleri razı edebilirseniz ne alâ!" demiş de olabilir. Fakat bunlar Türkiyeyi ve milletler cemiyeti kararını aslâ alâkadar etmez. Mayıs sonundaki konsey, Hatayın anayasasını ve statüsünü te... bit edecektir . ...ur-

Suriye için yapılacak te... kararın... ra boyun eğmek, ve eğer ...miyetine yar- kiye ile iyi geçinme... tatbikatında m... dım etmek...

...iye suikast yapmış olan B. ...rale operasyon yapılacak

Roma, 2 (A.A.) — 1925 senesinde B. Musoliniye karşı bir suikast hazırlamış olan General Kapello, Romada bir kliniğe nakledilmiştir. Orada kendisine ameliyat yapılacaktır.

Hatırlardadır, komplo meydana çıkarılmış ve diğer mahkûmlar ,o sırada siyasî suçlar için idam cezası olmadığından 30 sene hapse mahkûm edilmişlerdi.

Kitaplar Aleminde

Amerikada Puşkin hakkında çıkan bir kitab!

Büyük edibin son aşkı tamam 113 üncü aşkı idi.

Sovyet Rusyanın millî şairi Puşkin'n ölümünün yüzüncü yıldönümü dolayısiyle her tarafta yapılan neşriyat arasında Amerikada da güzel bir kitab çıktı. Bu kitabın adı Puşkin'dir. Harvard üniversitesi basımevinde basılmıştır; 470 sayfalık bir kitabtır ve değeri 4 dolardır.

Rus edebiyat tarihinin, altın devri sayılan Puşkin devri, Rusyanın sınırları dışındaki âlemde pek az tanınmıştı. Bu devir, Avrupanın romantik devrine rastlamakla beraber, kendisi romantik değildi. On sekizinci asrın bu geç kalmış çocuğu, büyük manalar taşıyan şiirler yazmış olmasına rağmen o asrın türlü edebiyat cereyanları arasında pek dikkati üzerine çekmemiştir.

Halbuki Chénier ile Parny'nin mersiyelerini yazdıkları devirlerde Puşkin edebiyata yeni ve saf bir şekille girmiş bulunuyordu. Rus edebî dilinin babası olan bu şairden sonra gelen şairler, onun nüfuz ve tesirinden kurtulamamışlardır. Bununla beraber, modern şiirin özünü taşıyan Puşkin ile on dokuzuncu asırdaki insanî ve dinî rus şiirleri büyük bir tezad arzeder. Sonra Tolstoy ve Dostoyevski gibi büyük romancılar, rus millî şairini gölgede bıraktılar.

Yakın vakitlere kadar Rusya dışındaki dünyada Puşkin ancak "Boris Godunoff" ve "Cog" gibi operaların muharriri olarak tanınmakta idi. Rus inkılâbı üzerine memleketlerinden çıkıp dünyanın her tarafına dağılmış olan mülteciler Puşkin'in şiirlerini tanıtmak hususunda büyük gayretleri görülmüştür. Şairin uzun sürmiyen hayatı 10 şubat 1837 de sona ermiş bulunuyordu. Bu sene o tarih, bu ölümün yüzüncü yıldönümü olmak dolayısiyle dünyanın her tarafında edebî hareketlere yol açmıştır. Bu hareketlere alâkasız kalmıyan Amerikada da Ernest J. Simmons yukarıda ismini söylediğimiz kitabı yazdı. Bu eser, şairin hayatını güzel bir tahkiye ile anlatmakta, o devrin edebî temayül ve cereyanlarını esere fon yaparak Puşkin'e büyük dünya şairleri arasında hak ettiği yüksek mevkii vermektedir.

Simmons, bu eserinde diyor ki: "Eğer Göte'yi istisna edecek olursak, on dokuzuncu asrın ilk kırk yılında garbi Avrupanın hiç bir şairi şiir dehası ve edebî kalite itibaryle Puşkin'i geçememiştir demek hiç de mübalağa sayılmamalıdır. Yüz sene müddetle Puşkin Rusyanın en fazla sevilmiş şairi olarak kalmıştır. Turgenyef ile Dostoyevski, onun tilmizi olmakla öğündüler. Tolstoy onun şiirlerini ezbere bilir ve bunların çok derin manalı şeyler olduğunu iddia eder, dururdu.

Puşkin'in kendi ülkesi dışında iyi anlaşılamamasının sebeblerinden başlıcası, o şiirlerin dilinden anlamanın zorluğu olmuştur.

Büyük rus muharrirleri, insan varlığındaki esrarın farkına varmış ve insan hayatında büyük meçhullerle alâkadar olmuşlardı. Tolstoy ile Dostoyevski beşeriyetle mücadelenin istirabını duyar ve bize nasıl yaşamamız lâzım geldiğini öğretmekle uğraşırlardı. Puşkin ise bir Göte ve bir Leonordo de Vinci halisliğiyle yalnız ve özlü bir artist olmuştur. Onun ilham perisi olan "Yaramaz kız, küçük Bacchonte" terennüm etmeği ders vermeğe tercih etmiştir. En derin ilhamların heyecanını duymuş ve bir hayal ve bir rüya âlemi çinde yaşamış olan bir insanın şiirlerinde didaktik eleman yer bulamazdı. O, rus ufuklarının karanlığı içinde neşenin, güneş ışığının hasretini çekmiş ve aşk ile hayatı terennüm etmiştir. Şiiri, bütün inceliğiyle bu duyguları ifade ve okuyup anlayanları teshir eder. İçinde güzelliğin bu kadar çok imajını taşıyan bir kimsenin gerçekten, tek ve eşsiz kalması da lâzımdır. Puşkin'in on sekizinci asırdan ilham alan zarif ve ince edasını ne Tolstoy'un çatık çehresi, ne de Dostoyevski'nin ümidsiz tavrı ile mukayeseye imkân yoktur.

Amerikada çıkan bu eserin anlattığına göre Aleksandr Puşkin, fakir düşmüş, fakat asâleti ile öğünen bir ailenin çocuğu olarak 26 mayıs 1799 da Moskovada doğmuştu. Ceddi Radşa, galiba prusyalıdır. Anne tarafından da büyük babasının büyük babası, etrafına ekzotik insanlar toplamaktan zevk duyan büyük Petronun gözdesi habeşistanlı general Hannibal'dı ki, bu adam, kartacalı büyük Aniballin soyundan geldiğini iddia ederdi. Şair, hayatının ilk senelerini tam on sekizinci asra uygun bir şekilde geçirmiştir. O zamanın, bir çok rus asılzade gibi Galloman olan anasiyle babasının etrafında bir çok fransız mültecileri vardı ki bunların dili Puşkin'n evinden rusçadan daha fazla konuşulurdu. Bu muhit içinde küçük Saşa en fazla anne annesi ve kendisinin biricik dadısı olan Arina Rodionovna'yı seviyordu. Çünkü bu kadın onu millî folklor'un (skazki) güzellikleriyle tanıştırıyordu ki bunlar, sonra onun üstad kalemi için şah eserlere kaynak olmuştur. Puşkin altı yaşında iken ilk defa âşık olmuş, ondan sonra kalbi bir sevgiden öteki sevgiye sürüklenmiştir. Şair, bütün hayatında Don Juan gibi "İdeal kadın" ı aramıştır. Her ne kadar çekingen yaradılışlı idiyse de kendisi de aşklar ilham etmiştir. Onun çekingenliği güzellikten fazla sevgi yaratabiliyordu. Puşkin'in herkese benzemiyen çehresini herkesin gözüne çarpan mavi gözler süslerdi.

Tâ mektebe gittiği günlerde bile Puşkin yalnız hocaları tarafından değil, Derşavin ve Zukovski gibi şairler tarafından müstesna bir çocuk olarak telâkki edilmiştir. Aasabî, muhteris olan ve hayatî infiallerini gizlemeğe muktedir olmıyan şair, bu yüzden ,daima bedbaht olduğunu hissetmiştir. Bu fırtınalı yaradılış ile fevkalâde zekâ, Puşkin'in vaktinden evvel inkişafına yardım etmiştir.

Bütün hayatınca bir enfant terrible kalan şairde her zaman çocuk halleri görülmüştür. Fakat bu zahirî görünüşün altında zekâ ile hassasiyet tam bir muvazene halinde yaşamıştır. On beş yaşında ilk şiirini neşretmiş ve büyük şairlern dahil bulunduğu Arzamas sosyetesine girmiştir. 19 yaşında ise şiirdeki kudreti en yüksek noktaya varmış bulunuyordu.

Rusya o zamanlarda tam Avrupa tarzında bir hayat yaratabilmek için uğraşıyor, büyük hâdiselerin arifesinde bulunuyordu. Güzelliğe ve sanata verdiği ihtiraslarını biraz, bu tarafa doğru da sarfetmek arzusunu duymuştur. Bu sıralarda Puşkin decembrist'lerle tanışmış ve onların besledikleri ihtilâlci fikirler ve davâya bağlılık, üzerinde iyi tesirler bırakmıştır. Şair ondan sonra kendisine "hürriyeti öğünerek terennüm eden" sanatını vermeğe başladı. Fakat Puşkin tam bir ihtilâci olamamıştı; onun tam sahası sanattı. Meşhur "Hürriyete neşide" şiirini yazan şair, çocukça heyecanları dolayısiyle gizli cemiyetlere kabul edilmemiş. Bununla beraber radikal hareketlere karşı hiç bir zaman, alâkasızlık göstermemiştir.

Bu alâkalar dolayısiyle hükümet, hariciye nezaretindeki genç kâtibe şüpheli gözlerle bakmağa başlamış ve biraz sonra kendisine paytahttan ayrılması lüzumu bildirilmişti.

Kitabın muharriri, şairin cenubi Rusyada seyahati esnasında geçirdiği maceralar, tanıştığı kimseler hakkınad gayet canlı satırlar yazmıştır.

Puşkin hayatının bu devrinde hürriyete âşık olan ve isyancı bir ruh taşıyan Lord Byron'un kısa, fakat kuvvetli tesiri altında kalmıştır.

Byron'un şarka dair yazdığı eserlerin tesiri izlerini taşıyan "Kafkas esiri", "Baheçsaray çeşmesi" ve "Çingeneler" eserleri şairin okuyucularını tamamiyle teshir etmiştir.

Puşkin bundan sonra "Eugene Onegin" isimli manzum romanını yazmağa başlamıştır ki Simmons'a göre bu eser, müstakbel rus edebiyatı için bir başlangıç ve bir dönüm noktası olmuş Lermontof'dan Çehofa kadar bütün rus romancıları, Eugene Onegin'in karakterlerine bir çok şeyler borçlanmışlardır.

Puşkin'in hususî hayatı da yazıları gibi hareketlidir. Şairin daima tuhaf ve ekzotik kadınlara karşı meyil duyduğu görülmüştür .

Byron'un tesiri altında bulunduğu sıralarda ikisi veremli olan bir çingene, bir de dalmaçyalı iki kıza âşık olmuştu. Bu kızlar, Lamartin'in Elviresi gibi solup gitmişlerdir. Puşkin'in bu devirde yazdığı şiirler güzellikte eşsizdir.

Bu sıralarda şairi büsbütün mahvetmeğe uğraşan düşmanları onu dinsizlikle itham ettiler. O günkü Rusyada bu itham çok ağırdı. Bunun üzerine Puşkin şimale sürülmüş ve iki senesini annesinin malikânesi olan Mihailovske'de geçirmiştir. Orada "Çam ormanlarının derinliklerinde" Byron tesiri devri nihayet bulmuştur. Puşkin, orada objektif bir surette rus hayatını tahlil etmek maksadiyle "Boris Godunov" u yazmıştır ki kendisi bunu en büyük eseri saymaktadır.

Şair, Şekspir'in tesiri altında rus temaşasına yeni bir istikamet de vermek istiyordu. Tiyatro, Puşkin'den Çehof'a kadar bir çok rus muharrirlerini kendine çekmiştir.

Altı sene süren bir sürgün hayatından sonra Puşkin Çar birinci nikola tarafından affedildi. Şair, artık, hayatının en trajik safhasına giriyordu. Nihayet "yüz on üçüncü aşkı„ nda aradığı "İdeal kadın" ı bulmuştu. Bu kadın, güzelliği, Perugino madonnası ile mukayese edilebilecek bir derecede bulunan Matalya (Nataşa) Nikolaevna Gonçarova idi. Evlendiler. Bu evlilik devresinde Puşkin çok verimli olmuştur. Bu sırada manzum yazmayı tamamiyle terketmemekle beraber vaktinin daha çoğunu mensur yazılar yazmağa vermiş ve yazdığı bu eserlerin tahkiyedeki çıplak dili, eski yunan sanat eserlerini andırmıştır. Fakat, ne yazık ki, kafasındaki huzur çabucak bozulmuştur: Nataşa sathî bir kadındı ve etrafındakilerle flirt yapmaktan geri durmıyordu. Nihayet şeref duygusu çok yüksek olan Puşkin, karısına fazlaca hayranlık gösteren d'Anthès isimli yakışıklı bir delikanlıyı düelloya çağırmağa mecbur oldu. Düello 8 şubatta yapıldı ve bunda ağır yaralanan şair iki gün sonra öldü.

Puşkinin ölümü ile Rusyada yüksek tabakanın edebiyattaki hegemonyası da nihayet bulmuş oluyordu. Ondan sonra Belinski'nin başında bulunduğu halkçı bir edebiyat mektebi, rus cemiyetini daha başka ve daha amelî fikirlere doğru sürüklemiştir.

Simmons'un bu eseri gayet akıcı bir uslûbla yazılmış, rus şairinin hayatiyle eserlerini vukufla incelemiştir.

Puşkin'in hayat, muhit ve akibetini gösterebilmek için muasırı olan Alferd de Musset'nin şu sözlerini, onun kendi ağzından tekrarlayabiliriz:

— Je Suis Vena trop tard dans un monde trop vieux.

N.A.

BİBLİYOGRAFYA

Eski Türk Yazıtları

Türk Dil Kurumu neşriyatından Devlet Basımevi: Sa. 190. Fi. 2 L

Birçok tarihî tetkik eserleriyle millî kütüphanemize büyük hizmetlerde bulunmuş olan kıymetli tarih bilginimiz Hüseyin Namık Orkun, bu defa çok ehemiyetli bir eserle karşımıza çıkmaktadır. Türk Dil Kurumu tarafından neşredilmiş olan "Eski Türk Yazıtları„ başlığını taşıyan cild, müellifin, bu mevzu üzerinde hazırladığı eserin ilk kısmını teşkil etmektedir.

Türk yazıtları, cedlerimizin tarihini tetkik ederken faydalandığımız doğrudan doğruya türkler tarafından vücude getirilmiş tek yazılı vesikalardır. Bu itibarla eski yazıtlarımızı, bütün teferruatiyle bilip tanımak, tarihî tetkiklerimiz için çok lüzumludur.

Fakat bu kolay ve basit bir iş değildir. Namık Orkun'un bugün ilk kısmını önümüze koyduğu tetkiki, uzun emek yıllar icab ettirmiş geniş bir travaydır.

Müellif, yalnız eski kitabelerimiz üzerinde muhtelif türkoloğların tetkik ve mütalealarını mukayeseli bir surette gözden geçirmekle kalmamış, aynı zamanda bizzat kendisi de, anlaşılmamış kalan bazı noktaların halli ve bazı yanlışlıkların düzeltilmesi hususunda emek sarfetmiştir. Bu itibarla meydana getirdiği eser, yalnız bibliyografik malûmata inhisar etmemiş, hakikaten çok istifadeli ve toplu bir hüviyet almıştır.

Müellif, türk yazıtlarının metinlerini aslî harfleriyle kitabına almış, bugünkü harflerimizle okunma şekillerini göstermiş ve aynı zamanda tercüme ve tefsirlerini ilâve etmiştir. Bu sayede, okurlar, verilen izahatı metinler üzerinde daha iyi takib etmek ve anlamak imkânını bulabilmektedirler.

Şurasını söylemeliyiz ki, B. Namık Orkun'un vücude getirdiği eser bir vülgarizasyon kitabı değildir. Ancak tarihle yakından meşgul olanların faydalanabilecekleri bir erüdisyon çalışmasıdır.

Hüseyin Namık'ı, tarih kitabhanemizde büyük bir boşluğu dolduran bu eserinden dolayı tebrik ederken, bize, bu tetkikin diğer kısımlarını da vermesini temenni edelim.

Havacılık ve Spor

Her ayda biraz daha güzelleşen ve olgunlaşan (Havacılık ve Spor) un (188) inci sayısı, en zor beğenen okurların bile hoşuna gidecek kadar nefistir. Türkkuşu'nun (1750) kliometrelik turnesine aid otuzdan fazla resimle süslü olan bu sayıda on beş günün bütün havacılık hareketleri toplanmıştır. Mecmua, abonelerine Server Ziya Gürevin'in (Göklerin kızı) adındaki bir romanını hediye edecektir. Bu roman, para ile hiç bir tarafta satılmıyacaktır. Havacılık ve Spor'a abone olmanızı tavsiye ederiz.

23 Nisan

Çocuk Haftasının başlangıcıdır.

Tefrika no: 19

Kendime Dair

Tanıdığım ve tanımadığım dostlarıma

Yazan: Rudyard Kipling — *Çeviren Nurettin ARTAM*

"Yayıcıların alın yazısı budur: şeytanları kalemlerinde yaşar;„
"O bulunmadığı veyahud uyuduğu zamanlar, onlarda öteki insanlar gibidirler.„
"Fakat o hazır bulununca ondan yakalarını kurtaramazlar;„
"Onun ciddî veyahud alay, verdiği söze devam olunacaktır.„

Birçok insanlar, kendi edebî ve ilmî durumlarına göre bazen istiyerek, bazen istemiyerek başka adlar verirler.

Benimki, ben bir takım başka fikirler içinde çekingen çekingen yerime oturduğum zaman yanıma gelir ve derdi ki: "Bunu al, ötekini alma.„ Bu söze itaat eder ve mükâfatını görürdüm.

Bir noel dergisinde dört kişi bir arada, "The Phantom Rikshaw„ isimli bir hikâye yazmıştık. Bunun bazı tarafları zayıftı, birçok yerleri kötü idi ve mevzudan dışarı çıkmıştı. Fakat bu ,benim başkaları gibi düşünmek yolunda yaptığım ilk ciddî teşebbüs olmuştu.

Şeytanım, Cengel kitablarımı, Kim'i, Puck kitablarımı yazarken hep yanımda bulunmuştur. O zaman, ben yanımdan uzaklaşmasın diye dikkat eder dururdum. Aramızdaki konturatın bir maddesi benim, Napoleon'un ve başkalarının yaptığı gibi muvaffakiyet kazanınca başımın dönmiyeceği idi. Şuraya dikkat ediniz. Şeytanınız vazife görürken vicdanı düşünmeğe çalışmayınız. Bekleyiniz ve itaat ediniz.

Ben, asla psişik değilim. Birçok hâdiseler ve tecrübelerle sathî bir surette temas haline gelmeye mecbur kalmış bir kimsenin bunlardan bahtiyar birkaç hüküm ve netice çıkarması beklenebilir.

Bir defa bir rüya görmüştüm. Güzel esvaplar giymiştim. Kalabalık bir yerde dizilmiş duruyorduk. Karşımızda bir sıra insan ve arkalarında birçok kalabalık vardı. Yanımdaki adamın karnı manzarayı iyice görmeme engel oluyordu. Sonra bu adam, bana:

— Sizinle birkaç kelime konuşmak istiyorum, dedi. Öte tarafını hatırlamıyorum. Rüyanın öte tarafını unutmuştum.

Bundan beş, altı hafta sonra Prens dü Gal, büyük harbda ölenlerin "Bir milyon ölü„ nün hâtırasını kutlamak için Westminister Albey'e bir plâka koyacaktı. Ben de harb mezarları komisyonunda azâ idim. Merasim günü siyahlar giymiştim. Biz bir tarafa dizilmiştik, karşımızda bir dizi insan vardı. Yere baktım; "fakat ben burada bulunmuşum gibi geliyor„ dedim. Yanımda bir adam vardı ki çıkık karnı daha ileridekileri görmeme engel oluyordu. Biraz sonra törende bulunan halk dağılırken bu adam yanıma gelip:

— Sizinle birkaç kelime konuşmak isterim; demesin mi? Bunun da öte tarafını unuttum. Bu nasıl olmuş da böyle olmuştu?

..... aradan epey zaman geçti. Ben, demiştim ki: "Şark şarktır, garb garb; ve bu ikisi asla birleşmiyecektir.„ Bunu söylemekte haklı idim. Aradan kırk sene geçti. Ondan sonra bütün şarkta bir takım hareketler oldu ve şark inkişaf etti.

.... yazdığım bir takım hikâyelerde yüzümü kızartacak kadar teknik yanlışları yapmışımdır. Bereket versin ki denizciler ve makinistler gazetelere yazı yazmıyorlar.

Kanadada bulunduğum sıralarda genç bir ingiliz ıssız kırlık bir kasabada başından geçmiş müthiş bir kara gömülme hikâyesi anlatmıştı. Bunun bütün tafsilâtını not ettim ve her tarafını gayet iyi olarak yazıp bir tarafa koydum. Aradan aylar geçti. Bir gün dişimi göstermek üzere bir amerikan dişçisine gitmiştim. Dişçinin bekleme odasında otururken vakit geçirmek için orada bulunan altı yüz sayfalık bir Harper's magazine koleksiyonu bulunuyordu. Bunlardan bir tanesini çektim. Ve ağrıyan dişimin müsaade ettiği kadar anlıyarak okumağa başladım. Orada hikâyemin tıpkısını görmiyeyim mi?

(Sonu var)

Düşünüşler

Genişleyen Ankara

Daha iki yıl önce artık hızlı büyüme devrini tamamlamış ve normal inkişaf seyrine girmiş olduğu zannına pek çoğumuzun kapıldığı Ankara, son yıllarda büsbütün hızlanan bir genişleme kabiliyeti göstermiştir .

Hükümet merkezinin 1934 deki manzarasiyle bugünkü arasında ne kadar bariz farklar bulunduğunu biliriz. Fakat fark, yalnız şehrin manzarasında değildir; Ankara, sosyal ve ekonomik cephesiyle de büyük ve medenî bir şehir olmak istidadını, en bedbinlere bile kabul ettirmiştir.

Şehrimizde nüfus, bütün tahminlerin ve ümidlerin üstünde bir süratle artmaktadır. Öyle ki, her yıl hacmi artan mesken inşası, bütün hızına rağmen bu nüfus çoğalmasının doğurduğu ihtiyacı karşılamaya yetemiyor, İlerde, hususî faaliyetlerden başka bahçeli evler ve küçük evler yapı kooperatifleri de inşa programlarını tahakkuk ettirebilirlerse, Ankaramız iki yeni ve modern mahalle kazanmış olacaktır. Güven yapı kooperatifinin açtığı yolda devam edecek kollektif çalışmalar, ihtiyacı karşılamaya yetemiyen hususî teşebbüslerin faaliyetini hızlandırarak, Ankaranın en mühim derdi olan mesken buhranının ortadan kalkmasını mümkün kılabilirler. Her halde, şuna inanmak lâzımdır ki, inşaat ne kadar artarsa artsın, Ankarada bir mesken fazlası ihtimali daha uzun yıllar için mevzuu bahs olamaz.

Hükümet merkezinde, nüfus ve meskenle birlikte, ve hattâ bunlardan fazla gözle görülür bir şekilde, iş hacmi artmaktadır. Şehrimizde, büyük bir tüccar ve küçük esnaf akını müşahede edilmektedir. Sayısı, üç yıl içinde birkaç misli artmış olan lokanta, pastahane ve kahveler, hele tatil günleri, bir tek boş iskemle bulunmıyacak şekilde dolup taşmaktadır. İlk zamanlarda hiç de rağbet görmiyen bankalar caddesi ve Atatürk bulvarı mağazalarının şimdi çok revaçta bulunması alış veriş faaliyetinin kısa zamanda ne kadar inkişaf gösterdiğine ayrı bir delildir. Ticaret ve meslek sahiblerinin işlerinden şikâyet etmedikleri ve hattâ bazan iş çokluğu altında bunaldıkları tek şehrimiz Ankaradır. Müşteri çokluğu, esnafı, ısmarlama işlerde vaidlerini gününde yetiştirememek ve bu yüzden hemen daima yalancı çıkmak zorunda bırakıyor.

Bu bahar günlerinde akasyalar henüz baharlık kıyafetlerini almamış olmasına rağmen, caddelerimiz şimdiye kadar görülmemiş bir kalabalıkla doludur. Yazlık yerlere rağbetse her yıldan erken başlamıştır.

Çubuk Barajı bu sene, mevcudlara ilâveten yeni bir mesire yeri olarak halkın istifadesine açılmış bulunuyor. Hakikaten. baraj, aldığı modern ve zevkli şekliyle, bütün yaz sıcaktan bunalacak olan Ankara için eşsiz bir nimettir. Orman Çiftliği hamiyetli elini oraya da yetiştirmiş, ve barajın bol suları kenarında yeşillikler içinde güzel ve temiz bir gazino vücude getirmiştir. Daha otobüs servisleri başlamadan barajın kalabalık manzarasını görmüş olanlar, bu sene halkımızın bu güzel yere ne kadar tehacüm edeceğini anlamışlardır. Kızılcahamama temiz bir şose ile bağlanarak ormana da kavuştuğu gün, şehir sayfiye ihtiyacını tamamiyle karşılamış olacaktır. Fakat, Ankara şimdiden bir şehirdir hem de modern ve güzel bir şehir. Yazları İstanbula göç etmek âdetinde bulunan bir çok ailelerimizin bu yazı Ankarada geçirmek niyetinde olmaları da bunu isbat etmez mi?

YAŞAR NABİ

Varidat ve tahsil kontrol memurlarının vazife ve salahiyetleri

Finans bakanlığı varidat ve tahsil kontrol memurlarının vazife ve salâhiyetlerini ve nasıl vazife göreceklerini ve teftiş usullerini gösteren iki talimatname hazırlamıştır. Talimatnameler malî tetkik heyetinde incelenmektedir.

Maliyeye alınacak memurların imtihanı

Finans bakanlığına alınacak memurlar için açılan müsabaka imtihanında muvaffak olanlar tesbit olunmuştur. Müsabakaya giren 110 gençten ancak 10 genç muvaffak olmuştur. Bunlar: BB. Halid Akpınar, Mahmud Süleyman Ertürk, Zekeriya Arda, Feyzi koral, Mukaddes Gündüz, Adnan Güleç, İhsan Güngör, Rıza nur, Emin Arıkan, Şehriban Nalbandoğludur.

Bakanlık müsabaka imtihanlarının şimdiden sonra haziran, eylûl, kânunuevvel, mart başlarında olmak üzere üç ayda bir senede dört defa yapılmasını kararlaştırmıştır.

Hukuk ilmini yayma kurumuuun yıllık toplantısı

Hazırladığı konferanslar ve neşrettiği eserlerle hukuk ilmini yayma işlerine emek veren kurumun bugün saat onbeşte Ankara halkevinde yıllık umumî toplantısını yapacağı öğrenilmiştir.

Ruzname şudur:

1 — senelik raporun okunması

2 — hesabların okunması

3 — idare heyeti seçimi

4 — arkadaşlar tarafından yapılan tekliflerin okunması.

Kurum âzası arasında geniş hasbihallere imkân vermek üzere toplantıyı çay takib edecektir.

Trakyada tapu tahriri

Tapu ve kadastro genel direktörlüğü önümüzdeki aydan itibaren Trakyadaki tapu tahririne yeniden başlayacaktır. Kış dolayısiyle Çorlu kasabasının 11 mahallesinden 8 mahallesinin tapu tahririni bitiren dört posta bu işe memur edilecek ve postalar haziranda ona iblağ olunacaktır.

Memleketten kısa haberler

* **Trakyada açılacak panayır ve sergi:** — Bu sene Trakyanın türlü merkezlerinde bir çok panayır ve sergiler açılacaktır. Bu sergi ve panayırlarda her türlü ziraat ürünleri, hayvanlar ve mahallî mamûller teşhir olunacaktır. Trakyada açılacak panayırlar şunlardır:

Nisanın ikisinde Lüleburgaz'da, sekizinde Hayraboluda, mayısın birinde Uzunköprüde, beşinde Edirnede, yirmisinde Pınarhisarda, yirmi altısında Kırklarelinde ve Ayvacıkta, haziranın dördünde Çanpazarda, 8 inde Biga ve Çorluda, on ikisinde Babaeskide, on ikisinde Lüleburgaz'da, yirmi ikisinde Lâpseki ve Çardakta, yirmi dördünde Vizede, otuz birinde Sarayda, eylülün ikisinde Çanakkalede, yedisinde Çerkesköyde, sekizinde Keşanda, on üçünde Uzunköprüde, on beşinde Hayraboluda, on altısında Kırklarelinde, 18 inde Pehlivanköyde, yirmi birinde Malkarada, yirmi beşinde Çorluda, açılacaktır. 5 — 8 birinci teşrinde açılacak olan Tekirdağ, panayırı da buna dahildir.

Ayrıca 19 ağustosta Lüleburgazda, 6 eylülde Edirnede ve 25 eylülde de Çorluda birer sergi kurulacaktır.

* **Boluda yol ve ağaçlama:** — Bolu nafıa direktörlüğü vilâyet içindeki bir kısım yollar üzerinde faaliyete başlamıştır. Bolu - Duzce, Bolu - Gerede arasında devamlı onarma postaları çalışmaktadırlar. Lüzumu olan mahallere taş nakliyatı ve kırdırma işlerini bir an evel bitirmek üzere tedbir alınmıştır.

Hükümetin karşısındaki belediye bahçesinin ağaçlarının budanma ve diplerinin açılarak gübrelenmesi yapılmıştır. Belediye diğer bahçelerinde mevsim dolayısiyle yapılması gereken işleri ve temizliği bitirmiştir.

* **Burhaniye'de köy çalışmaları:** — Burhaniye köylerinde kanunun icab ettirdiği çalışmalar çok iyi gitmektedir. Bu hususta güzel neticeler alınmaktâdır.

Bu çalışmalar bilhassa kültür ve bayındırlık bakımından verimli olmaktadır.

Köylü çocuklarının tahsilsiz kalmamaları için hazırlanan 937 büdcesi ile yeni köy mektebleri inşasına, köygelirini arttırmak için de zeytinlikler ve arazi açımına, ayni zamanda tavukçuluk ve fennî arıcılığa da ehemiyet verilmeğe başlanmıştır.

* **Balıkesirde zeytincilik:** — Ziraat bakanlığı Balıkesirde zentincilik üzerinde tetkikler yaptırmaktadır. Yapılan tahminlere göre Balıkesirde altı milyondan fazla zeytin ağacı vardır.

Filhakika vilâyetimiz dahilinde tahminen altı milyondan fazla zeytin ağacı vardır.

46.120 hektar kadar tutan bu zeytinlikler 86 milyon kilo kadar zeytin bundan da 6 milyon kilo yağ üretilmektedir. Bu suretle Türkiyenin istihsal ettiği zeytin yağının yüzde 62 sine yakın mikdarı Balıkesir'den çıkmaktadır.

Ayrıca zeytin yağları nefasetiyle bütün dünyada haklı bir şöhret kazanmıştır.

Ayvalıkta 27 fabrika, 1 mengene, Burhaniyede 23 fabrika, Edremitte 4 mengene 30 fabrika vardır. Bu rakamlara nahiyerle de dahildir.

Erdekte 4 tane fabrika, 17 adet de yağ mengenesi bulunmaktadır. Bütün yağ fabrikalarının mecmuu 84 tür.

* **Balıkesirde son kafesler kalkıyor:** — Balıkesir umumî meclisi son toplantılarının birinde mevcudu az olmakla beraber henüz kalkmamış bulunan ev kafeslerinin kaldırılması hakkında bir karar vermişti.

Bu karar son günlerde tatbik mevkiine girmiş bulunmaktadır.

Buna göre bazı evlerin pencerelerini örten kafesler kaldırılmağa başlanmıştır.

SPOR

İzmir futbolcuları geldi

Gençlerbirliği Doğanspor maçı bugün yapılıyor

Bugünkü maç stadyomda yapılacak İstanbulda Üçok Fenerle karşılaşıyor

Millî küme futbol maçlarına iştirak eden İzmirin iki takımından Üçok İstanbula varmış, Doğanspor da dün sabah şehrimize gelmiştir.

Üçok, bugün ve yarın, İstanbulda, Fenerbağçe ve Beşiktaş takımlariyle ve Doğanspor ise, Ankara stadında Gençlerbirliği ile karşılaşacaklardır.

Ankara istasiyonunda dün sabah şehrimiz sporcuları tarafından istikbal olunan Doğanspor fudbol takımı BB. Mehmed, İbrahim, Fethi, Adnan, Abdullah, Zihni, Nurullah, İsmail, Hakkı, Mehmed Reşad, Halid, Fuad, Ömer, AAbbas ve şerefden mürekkeptir. Takıma Doğanspor klubü reisi ve Anadolu gazetesi müdürü Bay İbrahim ile Umumî kapdan Bay Ferid ve Antrenör Bay Grimvel refakat etmektedir.

Doğanspor kadrosu içinde dün şehrimize gelen fudbolcular arasında, geçen yaz millî takımda yer almış olan Fuad ve Hakkı da vardır.

Millî küme müsabakaları başladığındanberi iki maç yapmış olan Doğanspor takımı, geçen hafta İzmirde Beşiktaşı mağlup eden Üçoku evvelki hafta 2-4 yenmiş, geçen Pazar günü de Beşiktaşla 1-1 berabere kalmış ve bu suretle iki maçta 5 sayı alarak kendisine millî küme maçlarında üstün bir mevki temin etmişti.

Doğanspor Umumî kapdanı B. Ferid, Eti Palasta dün kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza, bugünkü ve yarınki maçlar hakkında şunları söylemiştir:

— Bildiğiniz gibi takımımız, Göztepe, İzmirspor ve Egespor kulüplerinin bir kaç hafta evvel tahakkuk eden birleşmesiyle bu kulüplerin fudbol takımlarının iyi oyuncularından terekküp etmiştir. Ancak ayrı ayrı mahir sayılabilecek olan fudbolcularımız bir arada uzun zaman fudbol oynamamış olduklarından aralarında istediğimiz anlaşma ve ahenk henüz mevcud değildir. bununla beraber, normal şartlar içinde, Ankara takımlarına yenilmiyeceğimizi kuvvetle umuyoruz. Eğer izin alınamadığından dolayı Ankaraya getirilemiyen iki oyuncumuz bugün ve yarın takımımızda yer alabilselerdi belki daha katî bir lisan kullanabilirdim.

Dünkü yazımızda da dediğimiz gibi Doğanspor kuvvetli talâkki edilmesi lâzımgelen bir takıma maliktir. Ankarada yapacağı iki maçın neticeleri hakkında şimdiden katî bir fikir ileri sürülemezse de maçların zevkli ve heyecanlı olacakları, Ankara takımlarının galip gelmek için çok iyi oynamaları, çok gayret sarfetmeleri lâzımgeleceği muhakkaktır.

Bugün Ankara ve İstanbulda yapılacak olan maçlardan sonra millî kümeye iştirâk etmiş olan Ankara, İstanbul ve İzmir takımlarının kuvvet ve derecelerine dair daha sarih bir mütalea sahibi olabileceğimiz besbellidir.

Bugünkü maçın hakemi

Son dakikada haber aldığımıza göre bugünkü maçın hakemi B. Said Salâhaddindir.

Plânları olmıyan şehir ve kasabalarımız

Belediyeler imar heyeti, plânları olmıyan şehir ve kasabalarımızın yapılacak plânları için bir program hazırlanmasına karar vermiş ve bu programın ana hatlarını tesbit etmiştir.

Halk Konseri

Cumhur reisliği filarmonik orkestrası 19 uncu halk konserini bugün Musiki öğretmen okulunda verecektir.

Program şudur:

Şef: Ernst Preatorius

Anton Bruckner (1824 - 1896)

Üçüncü senfoni, reminör (Türkiyede ilk çalınış)

a) Allegro moderato

b) Adagio, quasi andante

c) Ssherzo - Trio (Allegro)

ç) Finale (Allegro)

Gelecek konser 10-4-937 cumartesi günü saat 15,30 dadır.

RADYO

ANKARA: Öğle neşriyatı — 13.30-13.50 Muhtelif plâk neşriyatı. 13.50-14.15 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 14.15-14.30 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı — 18.30-18.35 Plâk neşriyatı. 18.35-19.10 Çocuklara karagöz (Küçük Ali). 19.10-19.30 Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları). 19.30-19.45 Saat ayarı ve arapça neşriyat. 19.45-20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları). 20.15-20.30 Hukukî konuşma. 20.30-21.00 Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin ve Tanburi Süreyya). 21.00-21.15 Ajans haberleri. 21.15-21.55 Muhtelif plâk neşriyatı. 21.55-22.00 Yarınki program ve İstiklâl marşı.

İstanbulda yeni bir hal

İstanbul, 2 (Telefonla) — Belediye bugünkü halin tamamen meyvaya ayrılarak yaş sebze için halin Unkapanı cihetinde yeni bir pavyon yapılmasına karar verdi.

Tefrika No: 26

Eugénie Grandet

Yazan: Honoré de Balzac
Türkçeye çeviren: Nasuhi Baydar

Belki burada, herkesten, zengin olduğumu işiteceksiniz: "Mösyö Grandet şöyle yapmış, Mösyö Grandet böyle etmiş!„ diyeceklerdir. Ne söylerlerse söylesinler. Bu gibilerin gevezelikleri itibarıma halel vermez. Halbuki meteliğim yoktur ve bu yaşta, kötü bir tarlası ile sağlam iki kolundan başka şeyi olmayan bir delikanlı gibi çalışırım. Bir liranın değerini ve bunu kazanmak için de ne kadar alınteri dökmek icab ettiğini belki bizzat kendiniz yakında göreceksiniz. — Haydi Nanon, mumları ver!

Madam Grandet' de:

— Her lüzumlu şeyi odanızda bulacağınızı umarım, fakat bir ihtiyacınız olursa Nanon'u çağırırsınız, dedi.

Charles, rengi oldukça sarı, dükkânda dura dura eskimiş ve tıpkı yağ mumlarına benzemiş bir Anjou mumunu Nanon'un elinden aldı. Mösyö Grandet, böyle bir şeyin evde mevcud olabileceğini düşünmediği için bu israfın da tabiî farkında olamadı.

Grandet:

— Size yolu göstereyim, sözleriyle öne geçti.

Kemerin altına açılan kapıdan çıkacak yerde, Grandet, salonu mutbaktan ayıran koridordan geçmek rasimesine riayet etti. Beyzî şekilde bir camı olan iki kanadlı bir kapı bu koridoru, soğuğa mani olmak gayesiyle, merdiven cihetinden kapıyordu. Fakat kışın, rüzgâr buralarda da gene şiddetle esiyor, ve, salonun kapısına konulmuş olan içi pamuklu bezlere rağmen, salonun sıcağını münasib bir derecede muhafaza etmek ancak kabil olabiliyordu.

Nanon gitti, büyük kapıyı sürmeledi, salonu kapadı ve ahırda, boğaz hastalığına tutulmuş gibi, kısık kısık havlayan bir kurd köpeğinin ipini çözdü. Epey vahşî olan bu hayvan yalnız Nanon'u tanırdı. Kırlarda doğup büyümüş olan bu iki mahlûk birbiri ile uzlaşırlardı.

Charles, sarı ve isli dıvarlar arasından dimdik çıkan çürük trabzanlı merdiveni amcasının ağır adımları altında titrer görünce dalmış olduğu hulyalardan çabucak uyandı. Kendini bir kümes tüneğinde sanıyordu. Çehrelerinden ne düşündüklerini anlamak için kendilerine doğru döndüğü yengesi ile yeğeni bu merdivene o kadar iyi alışmış idiler ki onun gösterdiği hayretin sebebini anlamayıp bunu dostane bir ifade telâkki ederek delikanlıyı büsbütün ümidsizliğe düşüren sevimli bir gülümseyişle mukabele ettiler.

Charles, kendi kendine:

— Babam beni ne münasebetle buraya gönderdi? diyordu.

İlk sahanlığa gelince, etrüsk kızılına boyanmış ve sökesiz, âdeta tozlu dıvarlar içine gömülmüş üç kapı gördü. Bu kapıları süsliyen cıvatalı demir çubukların uç taraflarına, uzun kilid demirleri gibi, alev şekli verilmişti. Bu kapılardan merdivenin yukarı tarafına isabet eden ve mutbağın üstündeki odaya methallik vazifesi gören bir tanesinin örülmüş olduğu belli idi. Filvaki buraya Grandet'nin yatak odasından girilebiliyordu. Bu odayı aydınlatan tek pencere, avlu tarafından, büyük kafesli demirlerle korunmuştu. Hiç kimse, hattâ Madam Grandet buraya girmeye mezun değildi. Grandet, furunun başındaki simyacı gibi, burada yalnız kalmak isterdi. Hiç şüphesiz burada meharetle dıvara gömülmüş bir gizli kasa vardı; tasarruf senedleri burada saklanırdı; Louis altınlarını tartan teraziler burada asılı durardu; makbuzlar, senedler ve hesaplar geceleyin ve gizlice burada hazırlanıp yapılırdı, o suretle ki Grandet'yi daima her vaziyete göre tedbirlerini almış gören iş admaları, onun, emrinde ya bir peri veya bir cin bulunduğunu tasavvur edebilirlerdi.

Hiç şüphesiz, Nanon döşeme tahtalarını sarsacak gibi horuldarken, kurd köpeği avluda bekçilik edip esnerken, Madam ve Matmazel Grandet iyice uyurken ihtiyar fıçıcı buraya gelip altınlarını okşar, sayar, dizer ve istif ederdi. Dıvarlar kalın, pencere kepenkleri sağırdı. Bu lâboratuavrın anahtarına yalnız Grandet sahipti, O laboratuvar ki, denildiğine göre, Grandet yemiş ağaçlarını gösteren

(Sonu var)

Balkan dağ madenlerinde lâğım delip kuyu açan bir madenci

ETİBANK.

Devlet endüstrisine aid faaliyetler için Sümer Bank kurulduğu gibi, maden işlerimizi idare etmek üzere Etibank tesis edilmiştir. Bir zamanlar devletçilik münakaşaları yapılırken, bürokrasi usulleri ile fabrikalar ve ticarî işler idare olunamıyacağı ilk itiraz olarak öne sürülmüştür.

Tedbir her tarafta bulunmuştur: muayyen iktısadî işleri muayyen bankaların mesuliyeti altına vermek, bu faaliyetlerde ticaret tekniğini hâkim kılmak ve onları hususî teşebbüsler kadar itina ve dikkatle çalışmağa sevketmek! Devletçiliği azâmî haddinde tatbik eden Rsuya dahi nihayet bu şekil üzerinde karar kılmıştır.

Bizde de iş grupları muayyen kredilerle hareket eden, ve ekonomik neticeler almağa davet olunan bankaların mesuliyetleri altında işliyor. Bunlar arasında Etibank, ehemiyeti hergün biraz daha artan maden işlerimizi görmeğe memur edilmiştir.

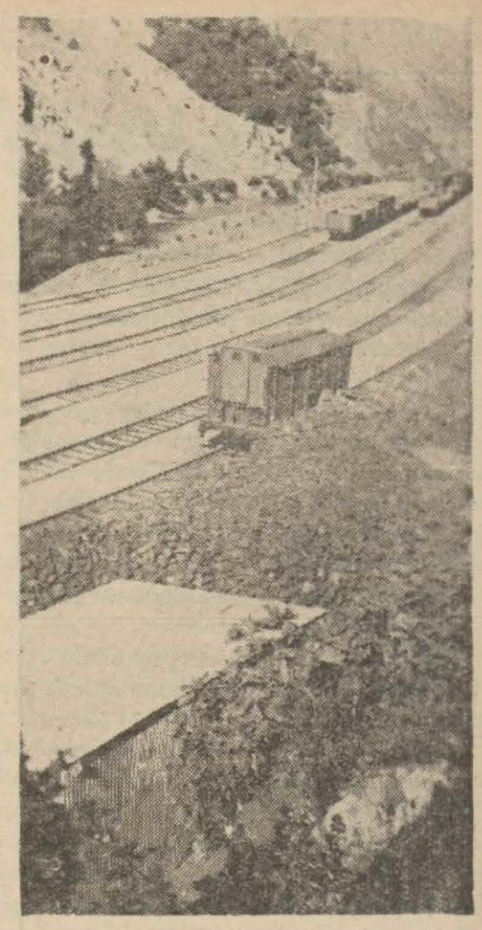

Erganide istasyonda maden stok yeri

Etibank'a, bu adını, ismini aldığı medeniyetin bu topraklarda bir zamanlar yaratmış olduğu gençlik ve ileriliği yeniden kurmak temennisiyle Şef Atatürk vermiştir. İleri ve garbli Türkiyeyi yaratacak olan büyük değişmede, Etibank'ın hissesine düşenler, bizzat bankanın salâhiyetlilerinden dinledikten sonra, daha kuvvetli olarak kendini gösteriyor, ve Büyük Şefin alâka ve hassasiyetinin değeri daha iyi kavranıyor....

*

Etibank, Cumhuriyet Türkiyesinde, elektrik ve maden işlerini, milletin ve devletin menfaatine, en iyi ve en doğru olarak kurmak, işletmek gayesiyle kurulmuştur.

Madenler mevzuu

Bugün Etibank'ın üzerinde filen çalıştığı maden cevherlerimiz şunlardır: Ergani bakırları, Keçiburlu kükürtleri, Eregli kömürleri, Guleman kromları, Kuvarsane bakırları.

ERGANİ BAKIRLARI : Alman grupundan satın alınmış olan hisselerle birlikte yüzde seksen beş hissesine hükûmetin sahib olduğu Ergani bakırları, 16 ay sonra dünya piyasasına arzedilecektir. Şirketin son zamanlara kadar sermayesinin nısfı devletin ve İş Bankasının, diğer nısfı da almanların elinde bulunuyor, mütecanis olmıyan bir idare, yakın şarkın bu en büyük bakır madeninin işletilebilmesini imkânsız kılıyordu. Bugün idare türk devletçiliğinin dinamik vasıflarını yakından görebilirsiniz, Demiryolu madenin kalbine kadar girmiştir. Ne vakit, nereden, ne vasıta ile, ne kadar bakır alacağımızı biliyoruz. İlk yılda alacağımız bakır 7000-10000 tondur. Bu miktar, seneler geçtikçe artacaktır. İlk yılda (938 de memleket - bugünkü fiyatlara göre - bakırdan 3.000.000 liralık bir döviz kazanacaktır.

KEÇİBURLU KÜKÜRTLERİ : İlk beş yıllık endüstri plânına göre kurulmuş olan Keçiburlu kükürt fabrikasındaki nısıf devlet hissesi Etibank'a devredilmistir. Bu kükürt madenleri kalite bakımından cok vüksektir ve hazırlanan program mucibince işletilmeye devam edilecektir.

GULEMAN KROMLARI : Türkiye, krom bakımından dünvanın en zenğin memleketlerinden biridir. Bu zenginlik, Guleman kromlarının işletilmesinden sonra rakibsiz kalma sevivesini bulacaktır. Erganiye yakın olan Guleman kromlarını işletmek için Etibank, şark kromları türk anonim şirketini kurdu ve maden işletmiye başlandı. İstismarı, nesiller boyu sürecek olan bu kromdan, az zaman sonra, her sene 100.000 ton kromu piyasaya dökeceğiz. Bu miktar, memlekete en aşağı 2.500.000 lira kazandıracaktır. Buradaki işletmemiz çok modern ve muntazamdır.

KUVARSANE BAKIRI : Ergani bakırı derecesinde ehemiyetli olmamakla beraber Kuvarsane bakırı, devlete her yıl 700.000 liralık bir döviz temin edecektir. Ayrıca bu bakırların işletilmesi, o havali için esaslı bir iş mevzuu yaratmış olmaktadır.

EREGLİ KÖMÜRLERİ : Satınalma mukavelesi pek yakında imzalanmış olan Ereğli kömürleri, bugün bankanın en ehemiyetli iş mevzuudur.

Artık, yeraltı servetlerimizin en değerlisi olan kömürlerimizin rasyonel işlemesi için hükûmet plânının tatbikine başlanılmış bulunulmaktadır. Etibank burada, bir yandan istihsal mikdarını bugüne göre kıyaslanmıyacak kadar artırırken, diğer taraftan da *kömür yakan Türkiye*, davasını gerçekleştirmek için, bu istihsali, bütün yurda ucuz ve kolay dağıtmanın yollarını da araştıracaktır.

Fazla istihsal

Kömür plânımızın ilk hedefi istihsali ilk plânda beş misline çıkarmaktır. Bu, beş senelik bir çalışmaile olacaktır. Havza, bugünkü istihsalini yirmi misline çıkarmaya müsaiddir. Karaelmasımız, ne balkanlarda, ne de diğer komşularımızda bulunmıyan bir nasibedir. Akdenizin çevresindeki memleketler, türk kömürünün daima alıcısı olacaklardır. Yirminci asır medeniyetinin, elektrik ve kömür istihlâk nibeti ile ölçüldüğünü unutmayınız.

KOMURDEN KAZANACAKLARIMIZ : Yeni mahrukat kanunu ile Kemalist köyden odun ve tezeği çıkaracağız. Bu , bir yandan zaten fakir olan ormanlarımızı korumuş, diğer taraftan da iş hasreti çeken memleketimizde vatandaşlar için verimli bir iş sahası açmış olacağız.

İdeal istihsal haddini bulan kömür, memlekette nakil vasıtalarını ucuzlatacak, bilhassa ucuz enerji temin edecektir. Ağır endüstriden sayılan madencilik, muhitine daima refah getiren bir iş vasıtasıdır. Madenci nesiller, inkilâb hareketlerine, hayat zaruretlerine en kolay intibak eden bir sınıf olmuşlardır. Tabiatın cevherlerini, yer yüzüne çıkarıp millî menfaatler uğrunda seferber etmek mesleği, kendine hâs bir kültür yaratmaktadır. Dünya medeniyetinde, ilk demiri işleyenlerin çocukları, en iyi madenci nesil olarak yetişmektedirler.

Bizim madenciliğimizin bir hususiyeti daha vardır: Biz madeni bir vasıta olarak istihsal ediyoruz: Döviz getiren bir vasıta, memlekette iş hacmını genişleten bir vasıta ve yeni endüstri mevzuları kurmak için bir vasıta..

Bu üçüncü vasıf, sömürge veya yarısömürgelerde yoktur. Meselâ biz bakırımızı saf olarak ihraç edeceğiz. Hem bakır, saf bakır haline gelince yarı mamul bir hüvyet alır. İşte bu, yeni bir iş mevzuudur. Bu misali, bütün madenlerimize teşmil edebilirsiniz.

Büyük davâ: Elektrifikasyon.

Devlet, ikinci sanayi plânının iki ana kolunu Etibanka vermiştir: Bunlardan biri madenler, diğeri elektrifikasyon'dur.

Kalkınma halinde olan bir memlekette ucuz ışık ve ucuz enerji bir muvaffak olma şartıdır. Sovyet Rusyanın plân kenkenalleri, bir tek istisnasiyle, hep, *Leninden sonra* hazırlanmıştır. Bu tek istisna: Elektrifikasyondur.

Etibank'ın kuracağı santrallar, "şehir santralları,, değildir. Etibank büyük merkezî santrallar kuracak, çok ucuza istihsal ettiği elektriği, uzun mesafelere kadar götürecek, şehirlerde ve kasabalarda evin ve endüstrinin emrine verecektir.

Etibank, elektrik üzerindeki çalışmalarını başlıca iki kısımda teksif etmiştir: Su kuvvetine istinad edecek mıntaka santralları. Taşkömür veya Linyitle işleyecek mıntaka santralları.

Bunlardan kömür ve linyite dayananların etüdleri çok ilerlemiş, hemen hemen bitmiştir. Su kuvvetine istinad edecek mıntaka santrallarının etüdleri bir çok senelere şamil sahalara ayrılmıştır. Bu santrallar, birincilerden sonra kurulacaktır. Memleket ikinci beş senelik plânın en muhteşem eseri olarak bu büyük santralları görecektir.

Bizim elektrifikasyonumuzun karakterini izaha lüzum yoktur. Her şeyden evvel millîdir ve halk için kurulmaktadır. Bugün Türkiye, dünyanın en pahalı ve bir lüks eşya fiyatına ışık ve enerji istihlâk eden memleketlerinden biridir. Bizim elektriğe verdiğimiz değer, garbli Türkiyenin ucuz enerjiden doğacağına inanacak kadar büyüktür.,,

Çocuk Haftası
23 Nisanda başlıyor

Yukarıda Ekonomi Bakanımız Celâl Bayar Bolkor dağında tetkikler yaparken. Aşağıda solda metal aramasında tünel içinde tel sundajı ile çalışma. Sağda Tünel içinde kuyu başında vinç.

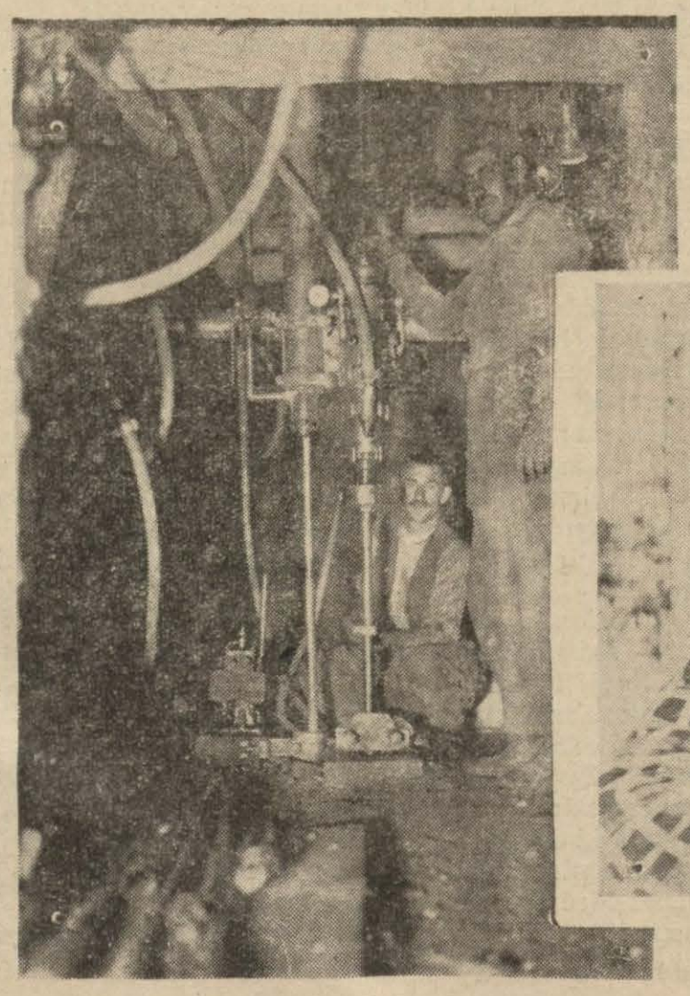

Kütahyada linyiti ilk bulan Çakıroğlu

Küçük antantın tebliği

B. Antoneskonun sözleri

Romen dış bakanı dış politikasını anlatıyor

Paris, 2 (A.A.) — Romanya Hariciye nazırı B. Antonesko, "Peti Jurnal,, gazetesinin hususî muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"— Genel harbın son bulduğu günden beri,, zaman zaman, küçük antantın dağılacağı hakkında şayialar çıkarılır. Küçük antant, kuvvetini isbat etmiş politik bir varlıktır. Sulh yapılalı on sekiz sene oluyor, macar reviziyonculuğu ancak muvaffakiyetsizlikler kaydetmiştir. bugün bahis mevzu olan keyfiyet, küçük antantın temelinin, üç devlet arasında genel karşılıklı bir yardımı paktı ile genişletilmesidir. Bu, üzerinde düşünülmeyi icabettiren bir meseledir. Bu mesele, daha ziyade Tuna havzasını alâkadar eden bir iştir.

Romanya ve Çekoslovakya

Romanya, Çekoslovkaya ile olan samimiyetini artırmak için elinden geleni yapmaktadır.

Kültürel ve ekonomik münasebetler fazlalaştırılmıştır. Romanya, Çekoslovakya ile üç silâhlanma mukavelenamesi imzalamıştır. B. Tatareskonun son Prağ seyahati da, münasebetlerimizin mükemmelliğini tebarüz ettirir. Romanyanın, silâhlanmasında Çekoslovakyanın büyük bir rolü bulunması bir tesadüf eseri değildir.

Romanya ile Yugoslavya ya gelince, bu iki memleket, hanedan bağları ile ve karşılıklı dostluk hisleri ile birbirlerine bağlıdır. Stoyadinoviç, birinci kânunda yapılan bulgar - yugoslav paktından beni haberdar etmişti. Nitekim Çekoslovakyada bu meseleden haberdar edilmiştir. Atinada balkan antantı azaları, bu mesele üzerinde tam surette anlaşmıştır. Küçük antant devletlerinin karşılıklı olarak göstermekte oldukları dürüst hareket yolu göz önüne alınırsa, bunların içerlerinden birisinin kendi komşularından birisi ile münasebetlerinin iyileşmesi, ancak sulha yardım eder.

Şurasını da ilâve etmek isterim ki, Bulgaristan ile Romanyanın arasında iyi komşuluk münasebetleri vardır ve bu münasebetler, daha ziyade iyileşme temayülü göstermektedir.

Halen, Fransa ile bir dostluk muahedemiz vardır. Diplomatik bağlarımızın kuvvetlenmesi de istikbalin meselelerinden birisidir.

Benim dış politikamın esas hatları şunlardır: Mevcud dostlukları idame etmek ve lüzumu takdirinde, bugünkü şartlara en iyi uyan muahedelerle bunları kuvvetlendirmek. Bu suretle hareket ederken Romanyaya lüzumsuz yere düşmanlıklar beslenmesine meydan vermemeyi de hesaba katıyoruz.

Sulhu korumak için lüzumlu şartlar, dostluklara sadakat göstermek ve müzakereleri kolaylaştıran bir milletler arası hava idame eylemektir.,,

---

8. — Küçük anlaşma daimî konseyi, üç küçük anlaşma devletinin her hangi beynelmilel ideolojik anlaşmazlığa muhalif kaldıklarını ve teşekkülü muhtemel cephelerden birine veya diğerine iltihakı reddettiklerini müşahade ve tesbit eder. Bu üç devlet, müstakil memleketlerin iç rejimlerine karşılıklı riayet edilmesi icabedeceği kanaatini ilân ederler.

9. — Bu prensiblerden mülhem olan küçük anlaşma devletleri, İspanya işleri karşısındaki hareket hatlarının sarih olduğunu kayıd ve işaret ederler. Üç devlet bu hareket hattını ilk gündenberi mutlak surette tatbik etmişlerdir ve karışmazlık kaidelerinin tatbikini ne kadar mümkünse o kadar tesirli hale koymağa imkân vermek suretiyle tehlikeli ihtilâflar ocağını söndürecek her yeni gayreti müsaraatla tatbik edeceklerdir.

10 — Küçük anlaşma daimî konseyi son aylar içinde küçük anlaşma âzası ile diğer devletler arasında yapılan müzakereleri teferruatiyle tetkik etmiştir. Konsey, gerek ekonomik ve gerek politik bu müzakerelerden bazılarının müsbet neticelere varmış olduğunu müşahade ve tesbit eder ve Yugoslavyanın Bulgaristan ve İtalya ile olan anlaşmalarını, barışın takviyesine müessir surette hadim olacakları itibariyle memnuniyetle karşılar. Yeni anlaşmaların küçük antant memleketleri arasında mevcut taahhüdlere hiç bir suretle muhalif olmadığı aşikâr bulunmaktadır.

11 — Küçük anlaşma daimî konseyi ekonomik konseyin sekizinci ve dokuzuncu içtima devreleri mesaisi neticesinden malûmat almış ve bu neticeleri tasvib ederek iktisadî küçük anlaşmanın müstakbel faaliyeti hakkında direktifler vermiştir.

Dış Bakanlarının sözleri

Belgrad, 2 (A.A.) — Küçük antant konseyinin bu devre başkanı Çekoslovakya dış bakanı B. Krofta gazetecilere bayanatında, küçük anlaşmanın diplomatik kombinozonlar mahsulü olmadığını ve yalnız vesikalar üzerine teessüs etmiş olmayıp üç milletin asırlık tarih, anane ve emellerinin tabiî köklerinden fışkırmış olduğunu söylemiş ve bundan sonra, yukarıda neşrettiğimiz tebliği vermiştir.

Tebliğ verildikten sonra, Romanya dış bakanı B. Antonesko söz alarak üç devletin noktai nazarlarındaki birliği ve küçük antantın, aleyhinde bulunanları bile nihayet müdrik olmağa mecbur eden hayatiyetini kaydetmiştir.

Fransız gazetelerinin yazdıkları

Paris, 2 (A.A.) — Eko dö Pari şöyle diyor:

Küçük antant devletleri bugün karşılıklı bir askerî yardım paktı hakkında Fransa tarafından yapılan bir teklif üzerinde karar vereceklerdir. Filhakika 1936 ikinci teşrinde karşılıklı askerî anlaşmaların bu üç devlete de teşmili teklif edilmiştir. B. Titülesko da düşmesine kadar hep aynı hedefi gütmüştür. Fakat bugün hava değişmiştir. Bugün Romanya ve Yugoslavya bir tecavüz vukuunda yalnız Fransanın değil kabil olduğu takdirde İngilterenin de kendi yanlarında bulunmasını istemektedir.

Fakat bu devletler bilhassa azçok Almayaya karşı bir esas üzerinde Çekoslovakya ile bir yaklaşma mevzuu bahis olduğu zaman tuna havzasındaki taahhüdlerinin fazlalaştığını ileri sürerek böyle bir yaklaşmaya varmaya hiç niyetleri yoktur. Diğer taraftan Romanya ve Yugoslavya dahilî siyaset sebebleri dolayısiyle Fransanın müttefiki Sovyetler birliği ile bir yaklaşmayı da arzu etmemektedirler.

Ordr gazetesi diyor ki:

B. Stoyadinoviç küçük antant üzerindeki farnsız nüfuzunu kırmayı ve Yugoslavya ve Romanyayı yavaş yavaş Çekoslovakyadan ayırmayı istihdaf eden bir siyasete müzaharet etmektedir. Ve bu cihetten şayanı tenkiddir. Bu siyaset yavaş yavaş endişe verici bir mahiyet almaktadır. Küçük antantı dağıtmaya çalışan B. Hitler için çalışan B. Musolinidir.

İngiliz gazeteelrinin yazdıkları

Londra, 2 (A.A.) — İngiliz gazeteleri, Belgrad muhabirlerinin küçük antant konferansı hakkındaki telgraflarına büyük bir yer ayırmaktadır.

Taymis gazetesinin Belgrad muhabiri diyor ki:

Bu konferansta Fransanın her hangi bir tecavüze karşı bir karşılıklı yardım paktı imzası hakkındaki teklifi konuşulacatır. Bu küçük antant çerçevesi içindeki boş ve açık yerleri doldurmaya matuftur. Bununla beraber Çekoslovakya emniyet grantilerinin teşmili meselesinde israr etmiyecektir. Zira Yugoslavya yeni taahhüdler almayı reddeylemektedir.

Deyli Harlad muhabiri ise, diyor ki:

Küçük antant konferansının bu seferki toplantısı ruznamesinde iki mesele vardır:

1 — Küçük antantı, fransız - sovyet paktı sistemi için almayı istihdaf eden bir fransız - sovyet plânı,

2 — Küçük antant, Avusturya ve Macaristan arasında, büyük devletlerin her hangi bir müdahalesinde tamamiyle müstakil, sıkı bir siyasî ekonomik ve tedafuî bir ittifak yapılması hakkındaB. Şuşnig tarafından ileri sürülen plân.

Maamafih, Belgrad konferansının hemen derhal katî bir karar vermesi ihtimalî, pek fazla değildir.

Endüstri programımızın yeni iki zaferi

(Başı 1 inci sayfada)

kuracak olan ingiliz Brassert şirketi idare meclisi reisi ile diğer şirket müdürleri dün sabah saat 9.50 de şehrimize gelmişlerdir. Şirket mümessillerini istasyonda ekonomi bakanlığı müsteşarı B. Faik Kurdoğlu, Sümerbank umum müdürü B. Nurullah Sümer ve ekonomi bakanlığı ile Sümerbankın alâkalı daireler şefleri, ingiliz büyük elçiliği memurları karşılamışlardır. Ekonomi bakanımız B. Celâl Bayar tarafından dün misafirler şerefine Anadolu kulübünde bir öğle yemeği verilmiştir. Bu münasebetle BB. Brassert ve İves birer nutuk söylemişler ve ekonomi bakanımız bu nutuklara cevab vermiştir.

B. Brassertin nutku

B. Brassert nutkunda:

"— Türkiyeye evvelce de gelmiştim. Fakat yeni Türkiyeyi görmek en büyük ihtirasımdı. Bu arzumu böyle mühim bir iş vesilesiyle tatmin ettiğimden dolayı hususi bir zevk duymaktayım." Dedikten sonra Türkiyenin istikbali ve hakiki sanayileşme bakımından ihtiva ettiği büyük manayı izah etmiştir. B. Brasserte göre bütün dünyada yalnız üç memleket ağır demir endüstrisini en rasyonel şekilde hal etmek şansına maliktir: İngiltere, Ostralya ve Türkiye...

Çünkü, bu memleketler demir endüstrisi kurulması için zarurî olan kömür ve demir havzalarına her memleketten çok maliktirler.

B. Brassert Karabükte kurulacak fabrikaların dünyanın en modern ve en rasyonel fabrikalarından biri olacağını kaydettikten sonra, "— Bunun en büyük teminatı, ingiliz zekâsı ve mühendisliğinin milletlerarası şöhretidir.,, demiştir.

Karabük demir ve çelik fabrikaları

Fabrikaların inşaatı, bu kabil inşaatla şöhret kazanmış olan H. A. Brassert şirketine ihale edilmiştir.

Demir ve çelik fabrikalarının istihsal kudreti şimdilik senede 180 bin ton muhtelif ebad ve profilde demir çubuklar, potreller gibi her nevi forma demirleriyle, endüstride en çok kullanılan saçlar ve en esaslı demir ihtiyaçlarımızdan birini teşkil eden demir borular olacaktır.

Fabrikanın sahası

Fabrikalar memurlar ve işçiler için ayrılan şehir kısmı hariç olmak üzere takriben 1.000.000 metre murabbaı sahayı işgal edecek ve takriben 18-20 kilometrelik normal genişlikte bir demiryolu şebekesini ihtiva edecek ve 761 memur ve işçi ekiplere ayrılarak günün her saatinde çalışacaklardır.

Şimdilik memleket dışından getirilecek olan demir cevheri takriben 4 - 5 tonluk gemilerle icabına göre Filyos ve yahud Ereğli limanlarına gelecek ve buradan demir yolu ile Karabüke sevkedilecektir. Cevherler cinsine ve şekillerine göre hazırlandıktan sonra yüksek fırınlarda mayi halinde demir mayi haline getirilecek ve buradan hususî vagonlarla çelik ocaklarına sevkedilerek profil demirlerin icab ettirdiği safiyet temin edilecektir. Erimiş çelik ismini alan mayi demir gene demirden kalıplara dökülerek 1-2 tonluk bloklar halinde dondurulacaktır. Yüksek fırınlardan gelen bir kısım erimiş demir, boru fabrikasına nakledilecek, boru halinde dökülecektir. Yüksek fırınlarda bir nevi hava gazı da istihsal edilecektir. Bu koklardan istihsal edilen diğer hava gazlariyle karıştırılarak fabrika işlerinde kullanılacaktır.

Mühim bir istihsal maddesi daha

Yüksek fırınlardan istihsal edilen üçüncü mühim madde de curuftur. Bu curufla bilhassa su altında kalan betonlar için çimento, kaldırım taşı ve tuğla ile emsali gibi yol ve inşaat malzemesi yapılmaktadır.

Fabrikaya girecek kömürün büyük bir kısmından kok alınacaktır. Bu kokların hava gazları fırınları ısıtmakta kullanılacaktır. Fakat teshin işinden evvel gazlar tasfiye ve taktir olunarak içerisinde bulunan katran ve ham benzol ile muhtelif kesafette madenî yağlar, motor benzoli ve emsali gibi kıymetli maddeler alınacaktır.

Büyük tamirhane

Bu tesisattan başka Karabük demir ve çelik fabrikalarında vukua gelebilecek her türlü arızayı tamir ve izaleye muktedir bir tamir fabrikası yapılacaktır. Bu tamirhanede fabrikaya aid tamirattan başka fabrikada istihal edilen profil demirleri ve emsalinden köprü, bina iskeletleri teşkili ve her nevi saçtan depo, rezervuar ve emsali yapılması mümkün olacaktır.

Cenevrede

(Başı 1. inci sayfada)

eksperler komitesi türk delegesi bir ameliyat geçirdiğinden, 22 nisana kadar toplantılarını geri bırakmıştır.

B. Menemencioğlu'nun söyledikleri

İstanbul, 2 (Telefonla) — Bugünkü ekspresle Ankaraya dönmüş olan Dış Bakanlık Genel Sekreteri B. Numan Menemencioğlu hareketindne önce şunları söyledi:

"— Teklifimiz üzerine 9 nisanda yapılacak eksperler komitesi toplantısı 22 nisana bırakıldı. Bu akşam hükümetle temasta bulunmak üzere Ankaraya gidiyorum. Ankaradan toplantıda bulunmak üzere, arkadaşlarımla beraber, ayın 18 veya 19 unda Cenevreye hareket edeceğiz,,

---

Yakalanan kaçakçılar

Geçen bir hafta içinde gümrük muhafaza örgütü, ikisi ölü kırk yedi kaçakçı, dört yüz elli sekiz kilo gümrük kaçağı, yüz on sekiz türk lirası, iki tüfek, yetmiş yedi mermi ile yirmi kaçakçı hayvanı ele geçirmiştir. (A.A.)

Türk Dil Kurumunun Anketi

(Başı 1 inci sayfada)

(Radlof, kitap II, Televüt lehçesi).

(Kosinüs) adı verilen dılı ile (sinüs) arasında değişmiyen bir münasebet ve ahenk vardır. Filhakika bir yayda (sinüs) düz bulundukça, (kosinüs) yoktur (Resim: 2) Ok, kirişin ortasına getirilerek geriye çekildikçe, (kosinüs) meydana çıkmaya başlar. Yani (kosinüs) okun, yayın ilk bulduğu vaziyetteki ortasından geriye doğru çekilebildiği uzunluğun adıdır. Ok çekildikçe (kosinüs) büyür ve yayın kenarları birbirine yaklaştıkça (sinüs) ün ilk izi olan hat küçülür. Bundan, (sinüs) le (kosinüs) arasındaki münasebet ve ahenk kolayca anlaşılır.

(Kosinüs) ün (ko) unsuru (Dictionnaire Etymologique de la Langue Latine) de yoktur. İngilizce büyük *Webster* lûgati, (ko) yu izah için, onu (sinüs) ün komplemanı manasına gelen (Complementis sinüs) den gelmiş olduğunu yazıyor. Halbuki yukarda söylediğimiz gibi (ko) sözü (coplément) kelimesinin ilk hecesi değildir. Müstakil bir türk sözüdür. Eğer yakıştırma yoluna sapılmak mecburyeti olsaydı, (ko) sözünün (complémeent) dan ziyade (konşu), (komşu) sözleri ile tam alâkasını kabul etmek hiç de hatâ olmazdı. Filhakika, (sinüs) ile (kosinüs), kaim zaviyenin birer dılını teşkil eden, aralarında tam komşuluk münasebet ve ahengi bulunan dılılardır.

Derin saygılarımızı sunarız.

Ankara Dil Tarih, ve Coğrafya Fakültesi Türkoloji etüdyanlarından

Fahime Güven Vecihe Kılıcoğlu

Hüseyin Arıtürk

Şehircilik VE

Şehir imarına dair düşünceler

Cadde ve meydanları, evleri muazzam yapıları bir nizam altına alan bir yığın şehir karakteri vardır

Plânlı bir şehrin mümeyyiz vasfı, onun muntazam bir şekilde tertip edilişidir. Arazinin tabiî vaziyeti içinde, yol ve evleri tanzim eden insanın, cadde ve sokakları maksada elverişli ve kullanışlı muntazam bir sistem haline koyması kare, mustatil, daire, beş köşe gibi hendese şekilleriyle bunu tertib etmesi lâzımdır. Hendesî şekli ve intizam dolayısiyle bu insan yapısı tabiatla bir kontrast halindedir.

Şehir mimarı bazan fikrini tatbik etmek için yapacağı ameliyatın lüzum gösterdiği fedakârlığa hiç aldırış etmiyerek ya radikal bir hal tarzı tutacak yahud da eskiyi olduğu gibi bırakarak yeniyi, hiç yapılmamış boş sahalara kuracaktır. O zaman ortaya eski şehir ve yeni şehir diye yanyana iki şehir çıkar ki, birçok vaziyetlerden en doğrusu da budur.

Bundan dolayıdır ki, mimar, kurduğu yapıyla şehir mimarı yaptığı şehir plânıyla bir "nizam" tesis etmektedir, diyoruz.

Cadde ve meydanları, evleri ve muazzam yapıları muayyen bir nizam altına alan bir sürü şehir karakterleri vardır. Bundan başka, doğru dürüst tertib edilmiş olan her şehir, dağ, nehir, deniz yahud bozkırla olan ilgilerine göre kendine has bir nizama maliktir.

İşin mütehassısı olan bir kimse, bir şehir plânına bakınca, o plânın hangi düşünce ile tertib edilmiş olduğunu derhal anlayabileceği gibi, bir ev plânına bakınca da, o plânın nasıl bir düşüncenin mahsulü olduğunu görebilir. Şehre şekil veren muhtelif unsurların, ahenkli ve karakteristik ifadeleri kuvvetlendikçe, bu tertib fikri artistik bir mahiyet alır. Bunun içindir ki, bir şehirdeki anahatların tayni ile tekmil şehrin bir kütle halinde her şeye hâkim olan şekil verici bir fikre tâbi tutulması çok büyük bir ehemiyeti haizdir.

Bu düşünce ile kurulmıyan bir şehrin ruhu da yoktur. Böyle bir şehir, bir ev yığınından başka bir şey değildir.

Diğer taraftan, tabiata aykırı düşmeyen, yani muntazam olmıyan ve bir tesadüf eseri olduğu tesirini yapan şekil dolayısiyle daha ziyade tabiatı tamamlamakta olduğu intibaını bırakan yapı eserleri de vardır. Meselâ, dağ başlarına kurulmuş olan ve kayalığın nerede sona erdiği, duvarının ise nerede başladığı farkedilemiyen ortaçağ şatoları bu nevidendirler. Bunlara uzaktan bakılınca, insan elinden çıkmış birer eser oldukları güç anlaşılmaktadır. Böyle bir şato modern bir şekle sokulmağa kalkışılacak olursa, oda ve koridorların muntazam bir tarzda tertib edilmeleri zarurîdir. O zaman bir tesadüf eseri olduğu intibaını bırakan tertib ortadan kalkacak, yapı eseriyle tabiat arasındaki vahdet de mahvolacaktır. Yerine konan yenilik ise, serbestçe inkişafının önüne çıkan engeller dolayısiyle, yarım yamalak bir tesir yapacaktır.

Anadoludaki şehir imarı meselesi de aynı davalarla karşı karşıyadır. Anadoludaki şehirlerin çoğu, hendesî bir tertib ve nizama tâbi tutulmamış olan şehirlerdir. Anadolu şehri, kendiliğinden büyümüştür. Bunlar âdeta tabiatın tesadüfen meydana getirdiği bir şeymiş intibaını vermektedir; Anadolu şehrinin sokakları, bir raağcın dalları gibi, merkezden etrafa yayılmıştır. Evler ise, dallardaki yapraklar gibi, sokaklara dizilmişlerdir. Hiç şüphe yok ki, bu şehirdeki inkişafın da dayandığı bir kanun vardır. Onun da taşıdığı bir düşünce, bir nizam, ifade ve bedîî güzellik mevcuddur. Fakat, bu şehirden modern seyrüsefer ve idarenin ihtiyaçlarıyla mütenasip bir bütün meydana getirecek olan ve dolayısiyle meydanlariyle birlikte düz caddeli bir sistem kurmak mecburiyetinde kalan bir şehir mimarı, birçok şeyleri yıkmak, şehir kaarkterinin eski ünitelerini ortadan kaldırmak, fakat buna rağmen, yeniyi de, yeknesak bir şey ortaya çıkmayacak bir şekilde tatbik etmek gibi çok müşkül bir vaziyetle karşılaşmaktadır.

Şehir mimarı, böyle bir vaziyet karşısında, fikrini tatbik etmek yapacağı ameliyatın lüzum gösterdiği fedakârlığa hiç aldırış etmiyerek ya radikal bir hal tarzına meyledecek ve yahud da, eskiyi olduğu gibi bırakarak, yeniyi hiç yapı yapılmamış boş sahalara kuracaktır. Bu son şıkka göre hareket edildiği takdirde, ortaya, "eski şehir,, ve "yeni şehir,, diye yanyana iki şehir çıkmaktadır ki, birçok vaziyetlerde en doğrusu da budur. Bu hal tarzı hem daah ucuza mal olmakta ve hem de halka daha az ziyan verdirmektedir. bundan başka, eski şehirin biçimini yavaş yavaş değiştirebilmek için de kâfi derecede vakit kazanılmaktadır.

Bu metodla hareket edilince, feda edilmesi icab eden birçok eserler de kurtarılmış olur. Ancak, şehrin imarı dolayısiyle evvela, eski şehir ve yeni şehir diye biribirine yabancı olan iki parça ortaya çıkmaktadır.

Bu takdirde yukardaki düşünceleri göz önünde tutarak iki şekilde hareket edebiliriz:

1 — Tertib edilecek olan yeni sistemin içine, plân bütününün lüzum gösterdiğinden fazla eski şehiri katmamak. Diğer taraftan, eski şehirin, ilk önceleri muhafaza edilecek olan kısımlarını yavaş yavaş arzu edilen biçime sokacak olan nizamlar koymak.

2 — Yeni şehiri, birçok nesilerdenberi edinilen tecrübelere uygun gelecek bir sistem dahilinde kurmak, yani eski Sivas yahud eski Kayseri'nin yanı başına Paris'i yahud Berlin'i oturtmak değil, modern bir türk şehri meydana getirmek lâzımdır.

Bu yeni şehir, türkün karakteriyle

(Sonu 10 uncu sayfada

Yazan

Profesör Dr. Egli

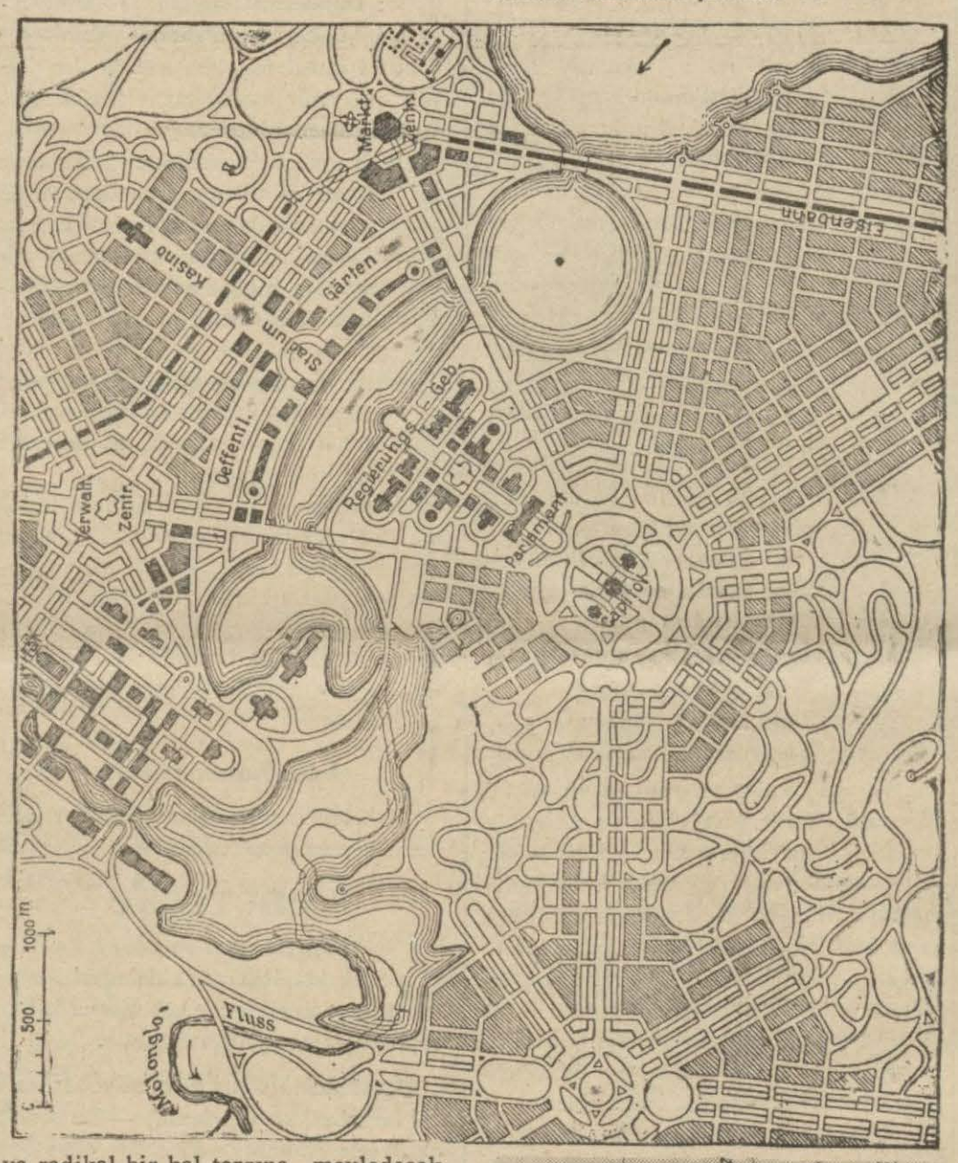

Avusturalyanın hükümet merkezinin plânı

Camberra şehri, her biri kendisine mahsus bir merkez etrafında gruplaşan ve hepsi de ayrı ayrı bir örümcek ağını andıran bir sistem dahilinde tertib edilen muhtelif kısımlardan mürekkeb bir şehir olacaktır. Bundan dolayı, bu sistemin adı "örümcek ağı sistemi,, dir. Şehrin bu muhtelif kısımları arasında parklar vardır.

İstanbulun bugünkü sokak şebekesi

Bu tertibte hiç bir sistem yoktur. Buradaki manzara, "Başı boş büyümüş şehir,, adı verilen plânsız bir tertibin ifadesidir. Bazı kısımlar satranç tahtası tertibinde fakat sistemsiz bir şekilde yama gibi yamanmış ve âdeta birer elbise lekesi gibi göze çarpmaktadır.

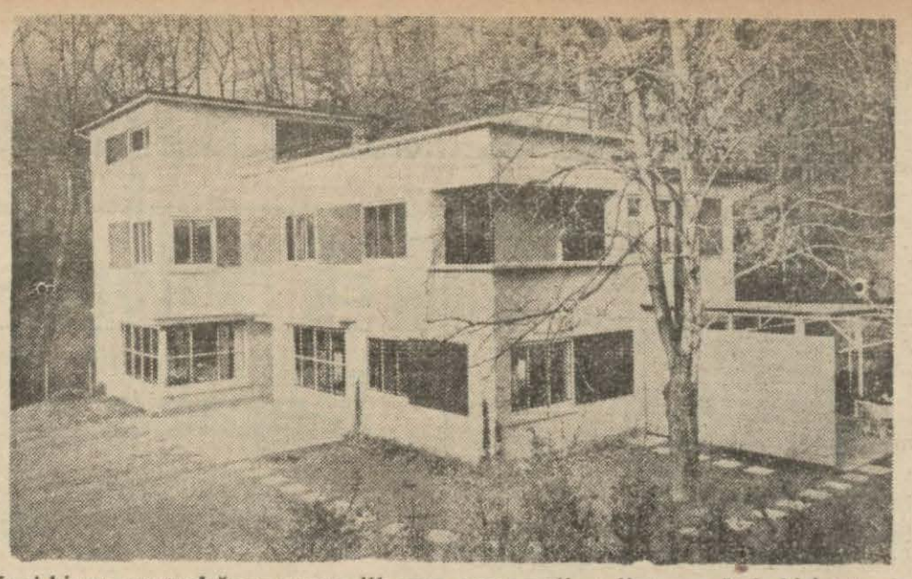

Yeni bir ev yaptırdığınız zaman ilk sene onun maliyet fiatının yüzde birini tamir masrafı olarak ayırmanız lâzımdır.

Mimarlık

Yeni binaların muhafazası

Bir binayi yaptırıp kendi haline bırakamayız

Bir çok kimseler bir evin inşası tamamlanıp bittikten sonra artık yapılacak, düşünülecek hiç bir şey kalmamıştır sanıyorlar. Bu düşünce ile elden geldiği kadar mücadele etmeli ve onu ortadan kaldırmalıdır.

Yapıcı ve kurucu Cumhuriyet Türkiyesi, yapı işlerine çok büyük tutarda para harcamaktadır. Devlet ve belediyeler, banka ve diğer müesseseler, idare yapıları, türlü türlü mektebler,kültür işlerine mahsus yapılar, fabrikalar, istasyonlar ve ziraata aid binalar kurmaktadırlar. Esas itibariyle *hohbav* sınıfına dahil olmamakla beraber, bunlara bir de, aşağıdaki düşüncelerle yakından alâkası olan, köprüler, yol ve liman inşaatı katılmaktadır. Bundan başka, mesken inşaatına da avuç dolusu para harcanıyor. Şüphesiz ki, böyle, yeni baştan kuran bir millet, ferd ve cemiyet itibariyle, maddî ve manevî bütün kudret ve kuvvetini bu kuruculuğa vermemiş olsaydı, bu muazzam işin başarılmasına da imkân olmazdı.

Bu nesle, dedelerinden modern hayat mücadelesine yarıyacak pek az şey kalmış olduğu halde, o, kendisinden sonra gelecek nesillere milletler arasındaki rekabet mücadelesine elverişli muntazam bir yurd kurup hazırlamaktadır.

Bundan dolayıdır ki, memleketin temenniye şayan olan istikbaldeki inkişaf ve tekâmülü bugünkü ihtiyaç ve kuruculuk ölçüsünü çok geride bırakıncaya kadar, bir endüstriyi, bir okulu, bir banka binasını, gelecek nesilleri bozup yeniden yapmak zaruretiyle karşılaştırmayacak, bir surette kurmak lâzımdır.

İlerdeki inkişaf ve tekâmül dolayısiyle ihtiyaçların ölçüsü değişecektir, fikri, bugün yapılara bağladığımız servetleri kabil olduğu kadar devamlı ve fayda temin edici bir şekle sokmak mükellefiyetinden bizi alakoyamaz. Fakat, maalesef, bugün tutulan yol „devamlı„ olmaktan çok uzaktır.

Bir yapı yapılırken, en mükemmel kalitede olması isteğiyle hareket ederek bunu, imkân ve vaziyetin müsaade ettiği nisberte tatbik etmekteyiz. Ancak, tuğladan tutunuz da pencere ve hattâ tamamlanıp bitirilmiş bir binaya varıncaya kadar, bu bakımdan daha bir çok şeylerin düzeltilmesi lâzım gelmektedir. Biz bu meseleye başka bir münasebetle temas edeceğiz.

Esefle söylemek lâzımdır ki, bir çok kimseler, bir evin inşaatı tamamlanıp bittikten sonra artık yapılacak düşünülecek hiç bir şey kalmamıştır sanıyorlar. Bu düşünce ile, elden geldiği kadar mücadele etmeli ve onu ortadan kaldırmalıdır.

Hele, binanın yapı kalitesi istenilen değere varamadığı müddetçe, böyle bir düşünce ile çok daha şiddetli bir şekilde mücadele etmek zarureti vardır.

Her hangi yapı olursa olsun, ikmal edildiği günden itibaren, gerek içinden gerekse dışından bozulmağa başlar. Buna, yağmur ve güneş kadar, rüzgâr, hava ve ısı değişiklikleri de tesir eder. Bu vaziyet karşısında, yapı daimî bir hareket halindedir; evvelâ ıslanır, sonra kurur; arkasından don olur, rüzgâr kamçılar; çatı, dış sıva, pencereler, taştan yapılmış satıhlar, değiştirici ve bozucu kuvvetlerin tesiri altında kalır.

Aynı kaygı evin içi için de vardır. Netekim, eyi bakılıp korunmayınca, ümid edilmiyecek derecede kısa bir zaman zarfında bunun tezahürlerini görürsünüz. Başlangıçta ehemiyet verilmiyen ufak bir bozukluk, ekseriyâ çok büyük işler açar ve ileride, ancak muazzam masraflara girmek suretiyle tamir edilebilir.

Bir evin de, tıpkı bir elbise, otomobil veya makine gibi, itina ve ihtimam görmesi lâzımdır; her tarafının sadece büyük bir alâka ile kontrol altına alınması değil, aynı zamanda, icabettiği gibi duğru dürüst bir bakıma tâbi tutulması gerektir.

Bu itibarla, her şeyden evvel, çatının, ondan sonra, evin içindeki döşe-

(Sonu 10 uncu sayfada

Sağlık bilgileri

İhtiyarlığa karşı Dereki guddeyi koruma yolları

Dr. Şükrü ŞENOZAN

Arteriyo skleroza karşı durmak - başka sözle - ihtiyarlığı önlemek için dahilî, haricî ifraz guddeleri bilgilerinin ilk sırada olduğunu okuyucularımıza bundan önceki yazılarımla bildirmiştim.

Arteriyo sklerozun içten, dıştan zehrilenmeye bağlı olabilmesi (1) guddelerin zehirleri bozarak kanı temizlemesi ve uzviyetin hayatî varlığını temin etmesi yolundaki değerli hizmetleri sebebiyle bunları zararlardan koruyacak sağlık bilgilerini öğrenmemiz lâzımdır. Bu mesele yeni İjiyenin mühim esaslarından biridir.

Dereki gudde, adrenal, İpophiz böbrek, karaciğer gibi guddelerin (2) bozulmasını menetmek, beşer makinesinin temiz çalışmasını sağlamak demektir. Arteriyo sklerozun husulüne ve türlü uzuvlara yayılmasına meydan vermemek için bedenin enerji merkezleri olan guddelerden her birinin vazifesini hatırlıyarak onların sağlık bilgilerini tesbite çalışacağız.

Tiroid - Derekî gudde

Boyunda gırtlağın önünde bulunan tiroid guddesinin esaslı koruma tedbiri, bu guddeye zarar verecek her türlü tesirden sakınmaktır. Bu tesirlerin en mühimi bulaşıcı hastalıklar olmak üzere cinsî muamele ifratları, gıdalarla münebbihlerle (çay, kahve, ispirtolu içkiler...) yahud ilâçlarla zehirlenmek ve fazla hırs, keder, elem gibi ruhî teessürlerdir .Bunlardan bazılarının önüne geçmek güç değildir; fakat diğerlerinden sakınmak oldukça müşküldür. Hemen şurasını söyliyelim ki şüpheli yerlerde ve zamanlarda temiz olmıyan suları (kaynatmadan, süzmeden) içmek kontrol edilmemiş südleri kullanmak kendimizi boş yere intan tehlikesine, bulaşık hastalığa tutulmaya maruz bulundurmak demektir.

Kalabalık yerlerin kapalı havası içinde saatlerce kalmak, içlerinde birçoklarının boğaz ve akciğer hastalıklarına müptela oldukları muhtemel olan bir insanın ciğerlerinden çıkan havayı teneffüs etmek de aynı tehlikeli neticeye varan bir kaydır. İşte böylece doğrudan doğruya hayata ve tiroit gibi çok mühim üzuvlar üzerine olan bir çok tehlikeli tesirlerden şahsî ihtiyat ve tedbirlerimizle korunmamız mümkün olabilir.

Bayatlamış, bozulmaya yüz tutmuş etler çok yenildiği zaman tiroid için tehlikeli olur. Pek taze olmıyan hayvanî gıdalarda bile pitomainler (3) teşekkül ettiği büyük âlimlerin tecrübeleriyle sabittir. Tiroidin başlıca vazifeleriyle sabittir. Tiroidin başlıca vazifesi bağırsaklarda husule gelen ve bilhassa hayvanî gıdaların tahallülünden çıkan zehirleri bozmaktır.

Bu kıymetli guddeye çok iş yüklendiği takdirde yorulacağı tabiîdir. Bu sebeble çok mikdarda hayvanî gıda yahud balık (ki o da et demektir) yemekten çekinmeliyiz. Bunları yediğimiz zaman mutlak surette tazeliğinden emin olmamız lâzımdır. Bunu anlamak için bize yardım eden hissî uzuvlarımız var: gözlerimiz, burnumuz, dilimizin lezzet duyuran hassas kabarcıkları ile etin hususiyle balığın, kabuklu deniz mahlûklarının yenilebilir halde olduklarını anlıyabiliriz.

İspirtolu içkiler ve tütün çok miktarda ve uzun zaman kullanılırsa tiroide tesir ederler.

Bunlardan vaz geçmek hayırlıdır. Eğer mümkün olmazsa her halde az kullanılmalıdır. Hiç münebbih almıyanlar her halde en doğru hareket etmiş olanlardır.

Cinsî mukarenetin ifratından çekinilebilir. Hususiyle iki üç çocuk doğurmuş kadınların taravet ve gençliklerini muhafaza etmek, çabuk düşmemek için buna mecburiyetleri vardır. Yumurtalık hastalıklarından son derece sakınılmalıdır. Bunlardaki her türlü arıza tiroide akseder.

Çok güç olduğuna şüphe götürmiyen işlerden biri de büyük heyecanlardan sakınma meselesidir. Şiddetli ıztırablar - kederlere nasıl karşı koyabiliriz?.

Konuşması iç açan insanlarla düşüp kalkmak, suratsızlara yanaşmamak, kederli sözlere kulak asmamak, seyahate çıkmak, tabiat güzelliklerine her gün seyirci olmak, amatörce kendini bir işe vermek - bazan olduğu gibi - tesadüfî bir aşk ile kederin şeklini değiştirmek şöylece hatıra gelen oyalayıcı ve ıztırabları havalandırıcı çarelerdir.

Şu son çarenin yani aşkın çok defa gamların elemlerin birinci sebebini teşkil ettiği malûm olmakla beraber âşıkların, bu hastalıktan şikâyet etmiyenleri, (aşıkım zevkim belayi aşka can vermektedir.) teranesiyle vakit geçiren bahtiyarları da az değildir. Şüphe yok tur ki;

Tabib derdi safiye mualece edemez,
Devası illeti aşkın visali canandır.

beytinin hükmüne göre şifayı bulunca kadar yukardaki muaddil vasıtalarla onların da teessürlerinin tadiline çalışılabilir. Amerikalı bir doktor, Garam (4) derecesinde âşık olanları yatağa düşürecek kadar şiddetli müshillerle bu illetten kurtarmaya muvaffak olmuştur. Müshilin tesiriyle ahlâtın içindeki tahriş edici (zehri aşkı) kovarak, âşıkın beynini tazyikten, taharrüşten kurtarıyormuş; bu amerikanvarî tedavi hakikaten fayda veriyor mu, yoksa âşık canından bezecek derecede kendinden geçiyor da ebedî visale eriyor mu orası bizce meçhuldür; her halde yakışıksız ve münasebetsiz aşk vakalarında tecrübeye değer bir tedavi olsa gerektir.

Tiroid guddesinin zarar verecek şeylerden korunmasında ısrar etmekle beraber onun hayatî kudretini arttıracak bazı tedbirleri de sayacağım. Bu tedbir evvela gudde deveranının ıslahı ve bu deveranı bozabilecek maniaların kaldırılmasıdır. Bu hususta masajdan çok istifade olunur. Bu kolay bir teddbirdir. Derekî gudde gerdanda, Adem elması dediğimiz şişliğin altında gırtlağı iki tarafından kavramış baş parmak büyüklüğünde bir guddedir. Masaj için gırtlağın iki tarafına günde iki üç defa onar dakika hafif uğuşturma yapılır. Ellerin dört parmağını yan yana birleştirerek dış yüzünü gırtlağın iki tarafına yapıştırınız. Aşağı yukarı hafifçe bastırmak suretiyle yavaş yavaş oynatınız. Ve yahud baş ve şehadet parmaklariyle, pudra veya vazelin kullanarak başka birine yaptırınız. Bir el parmaklarının iç yüziyle bu şekilde kendi kendinize de yapabilirsiniz.

Sıkı ve yüksek yaka tiroidin deverânına zorluk verir. Bol, alçak yaka kullanmalıdır. Kolasız yumuşak geniş yakalar tabiî muvafıktır. Bedene tiroid ifrazı (hulâsa halinde) ve yahud onun esaslı unsuru olan (İode) iyot verilirse tiroidin hayatî kudreti artar. İyod almak için en kolay usul sebzeleri bol yemektir. Sebzelerde çok iyod vardır. Tiroid ve bedenin diğer kısımlarındaki iyodu her gün yediğimiz gıdalarla ve yahud ilâç olarak alabiliriz.

Bir diğer usul de tiroid hulâsası kullanmaktır. Yaş ilerleyince tiroidde Epiteliumun bir kısmı bozulur onun yerini nesci munzam kaplar (6) o zaman pek cüzî mikdarda tiroid hulâsası alınırsa bu fiziyolojik noksanın yeri doldurulur. Böylece az mikdarda devam olunan ve itimad olunabilen bir müessesenin malı olan taze tiroid hulâsası hiç bir zarar vermeden ve bilâkis tiroid vazifesini tanzim ettirerek uzun zaman kullanılabilir. Büyük doktorlar tarafından tesbit olunmuştur ki ayda beş on gün fasıla verilmek üzere uzun müddet pek küçük mikdarlarla kullanılan tiroid hulâsası sıhata muzır olmadan, ihtiyarlığın gelmesini beklemeksizin vakî, koruyucu gibi kullanmakta fayda vardır.

Tiroid ifrazının muvakkaten kullanılmasına şiddetle ihtiyaç hissolunan daimî veya geçmiş vakalar vardır; meselâ geçirilmiş bir bulaşık hastalığın nekahet devri, hususiyle çocuk doğurduktan sonra südün az gelmesi gibi ki bunlarda tiroidin bozukluğu muhakkaktır.

Cinsî ifratlar üzerine, dimağî inhitat halinde, elem ve ıztırab geçirdikten sonra hulâsa tiroide zarar vereceğini bildiğimiz hâdiseler vukua gelince, tiroid ifrazından çok faydalar bekliyebiliriz.

Yalnız hemen şurasını söyliyelim ki tiroid hulâsası ancak hekim tavsiyesinden sonra alınır; böyle olmazsa fena tesirler görülebilir.

Tiroid alınırken perhizin çok kıymeti vardır. Ziyade mikdarda süd hiç veya pek az et, bol mikdar sebze yenilmelidir.

Bu perhiz ile bağırsaklarda taaffün az olur, tiroid de zehirleri bozmak için daha az çalışır; aynı zamanda süt ve nebatî yemek sayesinde uzviyete tiroid ifrazının kıymetli unsuru olan (iyod) girer, bu noksanda kapanmış olur(7)

---

(1) İçten zehirlenme (oto intoxication) içimizde toplanan zehirlerle olan dıştan zehirlenme ise yemek içmek, ispirto, kahve, çay ilâç gibi hariçten giren şeylerle olan zehirlenmedir.

(2) Guddeler, ifraz ettikleri (ormonlar) müessir cevherlerle bedenin büyümesine çalışma ve yaşamasına yarayan hayat merkezleridir.

Bazıları mecralıdır ifrazlarını bedenin boşluklarına, harice verirler, karaciğerin bağırsaklara safra dökmesi böbreklerin mesaneye idrar göndermesi gibi bunlara haricî ifraz guddeleri denilir. Bazıları mecrasızdır. İfrazları kan damarlarına sızarak geçer. Bunlara mecrasız guddeler adı verilir. Derekî gudde, adrenal gibi mecralılarda ayrıca kana sızarak karışan ormonlar yaparlar.

(3) Ptomain mikrobların tesiriyle hayvanî maddelerde husule gelen zehir.

(4) Gözü dünyayı görmiyecek derecede şiddetli aşka mübtelâ olan

(5) Kan ve lenf gibi uzviyetimizdeki mayiler - ahlat - hıltlar

(6) Epitelium vücudun içini dışını kaplıyan ince zar - beşere - i - muhatiye. - nesci - munzam hayatî nesiclerin yerini kaplıyan birleşici, birleştirici nesictir.

(7) Yazılarımızda fennî (ıstılah) terim ve izahı arzu olunan noktaları okuyucularımız mektupla sorabilirler.

Denizlide Halkevinin Çalışmaları

Denizli (Hususî) — Yurdun her bucağında Kemalist rejimin büyük heyecanı, bu heyecanın ruhlara sunduğu büyük istikbal güveni içinde olgun ve coşkun bir gençlik faaliyeti gözlere çarpmakta göğüsleri kabartmaktadır. Bu canlı ve göz alıcı kaynayışın halkevleri çatısı altında yaşadığını bugün artık tasrih etmeğe bile lüzum yoktur.

Bu arada vilâyetimizin evi öteki eşlerinden hiç bir bakımdan geri kalmamış olmak gururunu daima ve haklı olarak muhafaza etmiş ve edecektir.

Evimizin çatısı altında devrimin kutsal ödevlerini omuzlarına almış komite önceden hazırlanıp onanmış programları çerçevesi içinde devam ettikleri çalışmalarına ilkbaharın gelişi ile yeni bir hız ve genişlik vermişlerdir:

Köycülük komitesi düzgün ve aksamaz bir program ile çalışmaktadır. Hafta tatillerinden faydalanarak kafileler halinde köyleri dolaşmakta ve bu faydalı gezmelere memnuniyetle katılan sıhat, baytar ve ziraat direktörlerinin salâhiyetli ve ilmî alâkaları komitenin faaliyetine bilhassa kıymet vermekte - ve iyi neticeler alınmasına sebeb olmaktadır. Bu suretle ziyaret edilen köylerin hastaları muayene edilerek beraber götürülen ilâçlar veriliyor, hayvanları gözden geçiriliyor, mahsullere, aşılara alâka gösteriliyor, mümkün olan tashihler yapılıyor, nümune fidanlığından getirilen fidanlar dağıtılıyor. Asırlardan beri bakımsız kalmış, hiç bir yerden en basit bir alâka görmemiş olan köylerimiz bu müşfik bakım, bu titiz ve içten itina karşısında çok mütehassis oluyor.

Evin temsil komitesi de yaz turneleri için şimdiden hazırlanmağa başlamıştır. Bilhassa propaganda, inandıran ve bu inanı gözlerde titreşen yaşlarla birer inci halinde belirten propaganda bakımından çok faydalı olan bu kolun faaliyeti büyük ümidler vermektedir.

Evimizin yeni bir başarısı olarak vereceğim bu son haber Denizlinin yolunda ne kadar inanla, ne kadar geniş bir ihtimamla çalıştığını gösterir: Evimiz bir dergi çıkarmaya hazırlanıyor. İnanç dergisi öteki arkadaşlarını çok yakından selâmlıyacak ve onların safında kuvvetli ve verimli bir yer alacaktır. Bu dergide Denizlinin bütün gençliği, samimiyetle çalışacaktır .

Bilhassa dergi erkinlik savaşına aid güzel ve bugüne kadar hiç dokunulmamış mevzuların hikâyelerini taşıyacaktır, ve öteki arkadaşlarından geri kalmıyacağını gösterecek olan bu kıymetli yazılar büyük ve güzel bir sürpriz olacaktır.

N. K.

Hikâye

Bir karar

Yazan: Giannino Omero Gallo — *Çeviren H. T.*

Bundan bir yıl önce, gene bu günlerde, yağmurlu bir havada ölmeğe karar verdim.

Sebebini sormayınız.

Öğleden biraz evel mezarlığa giderek kendime münasip bir yer aradım. Mezarlık bekçisi meseleyi bilemezdi. Fakat tecrübeli bir adam olduğu için, bendeki sırrı keşfdemeden, bana lâzım olan her türlü izahlarda bulundu.

— Pahalıya mı mal oluyor?

— Olsa olsa...

Diye başlıyarak, elini kapadıktan sonra, parmaklarını teker teker açıyor, hesab ediyordu.

— Çok bir şey değil, topu topu 200 liret!

— Teşekkür ederim!

— Neye teşekkür ediyorsunuz?

Ben, hiç cevab vermeden, mezarlığın kapısına doğru yürüyerek, çıkıp gittim.

Girdiğim teçhiz ve tekfin bürosu Fiori Oskuri sokağında idi. İçeride her şey simsiyahtı. Dıvar, eski ve pisti. Uzun sakallı adamlar; şapkalar, kasketler elbiseler, halılar, bezler, lambalar hasılı her şey kara ve yağ mumu, petrol, zeytin, çam sakızı kokuyordu. Fakat, dairenin direktörü çok nazik bir adamdı.

— Af buyurunuz...

— Aman Efendim, rica ederim!. .

— Tabut mu emir buyruluyor? Buyurunuz Efendim! Bizde, meşeden çam ve karaçam ağacından, maun ağacından yapılmış pirinç ve bronzla süslenmiş tabutlar vardır; tek veya birbiri içine geçirilmiş çift tabutlarımız var. Bu, zevk meselesidir, değil mi Efendim? Ismarlamanıza bakar. Eğer yarın lâzımsa, derhal ısmarlamalısınız..

— Öyle sanıyorum ki, yarın sabah erkenden...

— Niçin, henüz ölmedi mi?

— Kim?

Böyle konuşmak zorunda idim; çünkü, ona:

"Yarın sabah lâzım ve bana mahsustur, demiş olsaydım, kendimi ele vermiş olacaktım. Halbuki buna meydan vermek istemiyordum.

— Çok uzakta mı?

Bir an düşünür gibi oldum. Kendi kendime, Mirakoli köprüsü, hastaneden iki yüz metre mesafede olduğuna göre, eğer ölümü derhal bulur ve sudan çıkarırlarsa, herhalde oraya götürürler, dedim. Onun için:

— Hastahaneye!

Cevabını verdim.

— Pek uzak değli! Karaçamdan mı?

— Kara çamdan!

— Sizsiniz diye ve af buyurunz ama, bu işi bu kadar benimsemişsiniz diye başkaları müteessir olmaz mı sanıyorsunuz?

— Ona şüphe mi var efendim, Elbette ki, müteessir olurlar!

— Eş ve dostun ıstırabına kayıdsız kalınır mı?

— Şüphesiz ki, kalınmaz!

—Tabut, teçhiz, tekfin ve saire ve saire, hepsi topu topu üç yüz liretten, santim aşağı kurtaramaz..

— İkiyüz, üçyüz, çiçekler, diye düşündüm. Bana, geriye iki yüz liret, belki daha az bir para kalıyordu.

— Peki, üçyüz, üçyüz olsun. Fakat sağlam ve dayanıklı bir ağaç olsun.

Mezarıma ne cins çiçek seçmeliyim, 100 lirete ne biçim çiçek alınabilr? Acaba bu para ile alınacak çiçek çok mu yoksa az mı gelir?

İlk kânun ayı idi. Büyük çiçekçi mağazasının vitrin camına burnumu dayayarak düşünüyordum. Güz gülleri hem güzel ve hem de nefis bir koku neşrediyorlar; kırmızı karanfillerin baygın bir kokusu var. Eyisi mi, uzun müddet dayandıktan sonra, boyunlarını bükerek yere serilen sarı ve beyaz krizantemlerden alırım. Ebrulu olanları da fena değil; fakat bunların en iyisi, bir kökte üç tane olup da, evvelâ, tepedeki, ondan sonra ortadaki ve nihayet toprağa en yakın olanı yavaş yavaş, ancak, birbirinin arkasından solan krizantemlerden alırım.

— Bayanım, bunlar çok pahalı mı?

Bayan, narin, sarışın ter ve taze bir kızdı.

— Çok pahalı mı? Hayır Efendim. Yalnız bunlar öbürlerinden biraz daha pahalı! Heel şu krizantemlere bir bakınız! Meselâ, gidecek yer uzak değilse, nakliyesi de dahil olmak üzere yüz lirete, bunları, şu öbür yandakileri, şunları ve üç, dört beş ve on tane yerine, on iki tane alabilirsiniz.

Eve gelip odama girdikten sonra, tabutun, mezarlıkta yerin, çiçeklerin kaça mal olduğunu, teçhiz ve tekfin bürosu ile çiçekçinin adresini bir yere not ettim.

Kafamı çevirip baktığım zaman, hizmetçimin, başını İncile eğerek dua etmekte olduğunu gördüm.

Yavaşça kapıyı kapadım; merdivenden aşağı inerek methalde durdum; yağmura kulak veriyor, kalbimin atışını dinliyordum.

Sokak kapkaranlıktı; yağmur kovalardan boşanırcasına yağıyordu. Arasıra çakan şimşek, kiliselerin kule ve putlarını, evlerin saçaklarını aydınlatıyordu.

Şemsiyesini açmış hızlı hızlı yürüyen biri, istemiyerek bana çarptı; yoluma devam ederek, çağlaya çağlaya akan nehirin üzerinden bir kıyıyı öbür kıyıya bağlayan demir köprüye doğru yürüdüm.

Köprünün ön tarafında bir lokantaya girdim. Masaların etrafında, bir sürü karnı acıkmış insan başlarında şapkaları olduğu halde, karınlarını doyuruyorlardı. Uzun boylu, bitkin bir adam, kızıla çalan piposunu çekerek etrafı dumana boğuyordu.

— Yemek yediniz mi?

— Henüz yemedim.

— Herhalde yiyeceksiniz, değil mi?

Hayret ve tecessüsle beni tetkik ediyordu.

— Kusuruma bakmayınız; gelin beraber yiyelim...

Yarım saat sonra, kilise kulesindeki saatin çaldığını işitiyordum.

— Hâlâ yağıyor!

Bu tanımadığım adamın ağzından bundan başka lâf çıkmamıştı.

— Bana karşı bir lûtufta bulunur musunuz?

— Memnuniyetle!

— Ben artık yiyemiyeceğim: belki sizin karnınız açtır; lütfen bu yüz lireti alınız.. .

Bende kalan son yüz lireti diyecektim ama, tam vaktinde kendimi topladım.

— Bu yüz liretle, hesabımı veriniz; aceleye lüzum yok. Yemeğinizi yedikten sonra da bunu yapabilrsiniz.

— Lâkin, bu para fazla gelir.

— Geriye kalanını, kendinize alıkorsunuz; olmaz mı?

Yabancı adam, yüz lireti aldı ve elimi sıktı. Elleri soğuk, yağlı ve yapışkandı. Şapka ve paltomu alarak lokantadan dışarı çıktım.

Köprüye yaklaştığım ve tam kendimi suya atacağım sırada, yolumun üzerinde soldan sağ doğru bir kara kedi geçti.

İnsanın önünden soldan sağa doğru kara kedi geçmesinin felâkete delâlet ettiğini hatırladım.

Bunun üzerine ben de eve döndüm.

23 Nisan

Size çocuğu düşündürecek haftanın başlangıcıdır.

Dünyada neler oluyor?

İskoçya kayıyor!

Arzda toprak yığınlarının kaydığı iddia ediliyor

Glasgov rasadhanesi, son yetmiş beş yıl içinde İskoçyanın Atlantik Okyanosunun garbına doğru 250 metre kaymış olduğunu tesbit etmiştir.

Profesör Vegner'in Kontinantal heyelan teorisine göre, kürremizin büyük toprak yığınları daimî bir hareket halindedir. Bu itibarla, kıtalar sabit değil, mütemadiyen yerlerini değiştirmektedirler. Nitekim, Gronland'ın böyle br harekete tâbi olduğu hiç şüphe ve tereddüde meydan vermiyecek bir surette tesbit edilmiştir, Yapılan hesablara göre, Glasgov, 1860 dan 1865 tarihine kadar Greneviç'in 17 dakika ve 10,55 saniye garbında bulunuyordu. Şimdiki vaziyet ise, 17 dakika 11,25 saniye olarak gösterilmektedir. Arada batıya doğru 200 metrelik bir yer değiştirme farkı vardır.

Birçok tanınmış ingiliz astronomları, Glasgov rasathanesinin hesabında bir yanlışlık olması ihtimali bulunduğunu ileri sürerek bu iddiayı kabul etmemişlerdir. Diğer taraftan, yılan balığı hakkında araştırmalar yapan müteassıslar, Glasgov profesörlerinin imdadına yetişmişlerdir. Bu mütehassıslar, Atlantik Okyanosundan gelen yılan balığı sürülerinin, daha kestirme bir yol olduğu halde, Manş denizinden geçmiyerek İngilterenin batısını dolaşmakta olduklarını ileri sürmekte ve bununla da, İngiltere adasının eskiden Avrupa kıtasiyle bir tek parça halinde olduğu, bu adnaın yılan balıklarının Atlantik denizi sularından Avrupa kıyılarına göç ettikleri o eski devirlerden sonra Avrupa kıtasından kopup ayrıldığı neticesini çıkarmaktadırlar. Yılan balıkları bugün hâlâ alıştıkları eski yolu takib etmekte ve Manş denizi diye bir şeyin mevcud olduğunu bilmemektedirler.

İsveç'liler uzun ömürlü oluyorlar

İsveç istatistikleri tetkik edilince görülüyor ki, 921 den 930 yılına kadar geçen müddet zarfında isveçte ölüm azalmıştır. Geçen on yılın hayat istatistikleri, geçen asrın istatistiklerinden çok daha müsaid bir durumdadır.

Bunun da sebebi, çocuk hastalıkları sahasındaki tıb bilgisinin mükemmelleşmiş olmasında ve dolayısiyle çocuk ölümünün azalmış bulunmasındadır,

1755 den 1775 yılına kadar geçen yirmi yıl içinde, erkeklerin vasatî olarak 33,9; kadınların ise 36,6 yaşına kadar yaşadıklarını istatistiklerden anlamak kabildir. Fakat, son istatistikler, erkeklerin vasatî olarak 60,97 kadınların da 63,16 yıl ömür sürdükleri görülmektedir.

Bu kadar büyük bir farkla ömrün uzamış olmasını, her şeyden evvel, bir yaşına basmış olan çocukların, eski devirlerde aynı yaşta olan çocuklardan ölüm tehlikesine daha az maruz kalmalarında aramak lâzımdır. Meselâ 1816 da, İsveçte bir yaşına basmış olan çocukların ölümü, bugünkünün üç misli idi.

Hususî balo ve suvarelere gizli polis getiriliyor

Londra'nın yüksek sosyete mahfillerinde balo ve süvareler için davetiyeler gönderilirken, bir de herhangi gizli polisin getirilmesini düşünmek artık bir âdet olmuştur.

Nitekim, geçenlerde ingiliz aristokrasisinin en seçme şahsiyetlerinin bir arada bulundukları bir suvarede, Scotland Yard'ın (ingiliz sivil polis organizasyonu) tanınmış eski memurlarından gayet şık giyinmiş yaşlı başlı bir zatın, etrafı büyük bir dikkatle teces - süs ederek dolaştığı görülüyordu.

Bu tedbirin cüzdan ve mücevherleri korumak için alındığını sanacak olursanız, aldanırsınız. Buradaki gizli polisin dikkati, hiç kimseye zararı dokunmayan, bedava zevk ve neşe çareleri arayan kimselerin üzerinde toplanıyordu.

Çünkü, son zamanlarda, genç kız ve erkeklerin, hem doya doya dans etmek ve hem de çok zengin olan büfeleri sık sık ziyarette bulunmak için, hiç davet edilmeden suvare ve balolara gelmek gibi, yepyeni bir spor yapmağa başladıkları müşahede edilmiştir.

Şimdi, bu gibi vaziyetlerin önüne geçmek maksadiyle, sosyeteyi eyi tanıyan sivil bir polis getirtilerek eline davetlilerin bir listesi verilmektedir. Listede olmıyanlar göze ilişince, ufak bir işaretle yahud büyük bir nezaketle, hiç kimsenin farkına varmıyacağı bir şekilde salonu terketmeğe davet ediliyorlar.

Postanın bir hatası neye malolabilir ?

Nevyork'ta yaşayan ve kocası seyahatte olan Bayan Bles çok talisizce bir tesadüf eseri olarak, bir telgraf alıyor. Telgrafı açıyor ve kocasının bir kazaya kurban gittiğini öğreniyor. Kocasına büyük bir sevgi ile bağlı olan zavallı kadın derhal çıldırıyor. Ondan sonra da, götürüldüğü timarhanede birkaç gün içinde ölüyor.

Bir müddet sonra Nevyorka dönen Bay Bles, karısının hiç beklemediği ölüm haberiyle karşılaşıyor. Öteyi beriyi araştırırken eline, bu felâkete sebeb oaln telgraf geçiyor ve anlaşılıyor ki, kocası, seyaahtte bir kaza neticesi ölen komşudaki Bayana aid bir telgraf yanlışlıkla Bayan Bles'e getirilip verilmiştir. Adamcağız posta idaresini dava ediyor. Mahkeme postayı 25,000 dolar para cezasına mahkûm etmiştir .

ISTANBULDA

ULUS her sabah tayyare ile İstanbula gönderiliyor. Öğleyin İstanbulda satışın yapıldığı yerler:
KÖPRÜ: Kadıköy iskelesi
BEYOĞLU: Haşet şubeleri
BEYAZİT: Tütüncü Hamdi
SULTANAHMED: Tütüncü Kâmil

Ulus tercümeler kütüphanesinin 13 üncü cildi

Her münevverin okuması lâzımgelen bir eser

Bilinmiyen İnsan Çıktı

Yazan: Doktor Aleksi Karel
Türkçeye çeviren: Nasuhi Baydar

Ulus Basımevinde ve büyük kütüphanelerde satılır.

23 Nisan

Çocuk bayramı haftasının ilk günüdür. Yavrularınızın bayramı için hazırlanınız.

Yeni binaların muhafazası

(Başı 8 inci sayfada)

melerin, iç ve dıştaki boyaların, madenî kısımların, su borularının, pancurlar gibi ahşab kısımların büyük bir itina ile gözden geçirilmesi lâzımdır. Sıva bozukluklarını düzeltmek kendiliğinden meydana gelen çatlakların kapatılması gibi, daha bir çok şeyler bu bakım işine dahildir. Halbuki, evin bakımı, bu veya şu tamirin nasıl yapılacağını bilmiyen, işten anlamıyanların eline bırakılıyor. Bundan başka, ev sahibleri, evlerini tamir için büdcelerinde hiç bir para ayırmıyorlar.

Yapıların tamir ve bakımı ile uğraşanların, çatıların nasıl kontrol altına alınarak muhafaza edilmeleri, döşemelerin, parkelerin, linoleumların, ksilolitlerin, taşların, nasıl temizlenip korunmaları, kapı ve pencerelerin her nevi madeni ve ahşab kısımlarla mobilyaların, enstalasiyonların, banyo ve abdesthanelerin, lavabo, yemek sobaları, vantilasiyonların ne biçim kullanılmaları lâzımgeldiği öğretilen kurslara devam etmeleri lâzımdır. Ve nihayet en ufak bir bozukluk baş gösterir göstermez, derhal önüne geçilebilmesi için, bir kenara yedek bir para saklanması, alınacak olan tedbirlerin en belli başlılarındandır.

Birinci beş yılda büdcede, her yıl, yapı bedelinin yüzde 1 nisbetinde bir parayı tamir masrafı olarak ayırmak mecburiyeti vardır. Bu ilk beş yıldan sonra, ikinci beş yılda bu miktar yüzde 1.5 nisbetine çıkar; ondan sonraki yıllar da, binanın inşa tarzına göre bu nisbet yüzde 2 veya 3 e yükselir.

Bu hesaba göre, 100.000 liraya mal olmuş olan bir yapının, daha ilk yılda 1000 liralık bir tamir yedeği olması lâzımdır. Ancak, ilk yılda buna lüzum maz da bu para arttırılacak olursa, bundan sonraki yıllarda, önceden kestirilemiyen fevkalâde tamir işlerinde kullanılmak üzere, bankada açtırılacak olan ayrı bir hesaba yatırılması icabeder.

Yeni bir binanın ilk beş yıl içindeki bakımının, bir mukavele ile, yapıyı kontrol ederek bozuklukları ortadan kaldıracak olan yapı müteahhidine verilmesi, tatbiki mümkün ve usul haline bağlanması lâzımgelen bir çaredir kanaatindeyim. ancak, kasdle veya tesadüfle veyahud da usulsüz bir surette kullanmak yüzünden meydana gelen bozuklukların bu kontrol teahhüdünün dışında kalacağı tabiidir.

Bu takdirde, keşif bedeline ilâve edilecek olan yüzde 5 ile ve inşaat mukavelesiyle böyle bir teahhüd altına girecek olan müteahhid, yapıda yapacağı her işin mükemmel olmasına dikkat ve itina göstermek zorunda kalacaktır. Fakat, bu ilk beş yıldan sonra, yapının bakım işini mal sahibinin üzerine alması, yahud da sadece yapıların bakımı ile uğraşan bir sosyeteye havale etmesi lâzımgelecektir ki, burada henüz böyle bir müessese mevcud değildir.

Şehir imarına dair düşünceler

(Başı 8 inci sayfada)

taşı ve toprağiyle, ağacı ve suyu ile, hasılı bütün tabiatiyle kaynaşacak ve dolayısiyle şehrin gitgide düzeltilmiş olan eski bölgeleriyle birlikte büyüyebilecek bir şehir olmalıdır. Şu da muhakkaktır ki, modern türk evi, bir Avrupa villâsı olmıyacak, türk şehirlerinin meydanları, birer Etual yahud Potsdam meydanı şekline girmiyecektir; Türkün dehası, bilâkis kendi hususiliklerine ve ihtiyaçlarına göre istikametini tayin edecektir. Bu hususiliklerle ihtiyaçlar da, gölge yapan saçaklar, serinlik veren çeşmeler, avlu ve etrafı kapalı bahçeler, parmaklık ve dıvarlar gibi yeniye olduğu kadar eskiye de bir karakter verecek olan daha birçok teferruat rol almaktadır.

Nesillerin biçim vermek vazifeleri fevkalâde büyüktür. Bu vazifeler insanın, yaşanan ana kayıdsız ve şartsız olarak tamamiyle kendini vermesi ile başarılabilir. Bu itibarla, genç mimarlarımızın kuvvetlerini büyük Önder'in gösterdiği yolda teksif etmek suretiyle, yeni türk şehrini kurmak hedefine doğru yürümelerini can ve gönülden dilerim.

MEVLÜT

Millî Müdafaa Vekâletinde Ayniyat teftiş dairesi şube III Müdürü Albay Osman Aytekin'in ruhu için 4 nisan pazar günü öyle namazını müteakip Hacı Bayram camiinde mevlüd okutturulacağından arzu eden bilcümle arkadaşların ve dostların teşrifleri reca olunur.

Kamoyu ilgilendiren meselelerden biri de, tarihî anıtların korunup bakılmasıdır. Tarihî yapıların bakımı, anıtları koruma adı altında ayrı bir ilim halini almıştır. Taşların, tuğlaların, ahşab boya ve madenî kısımların bozulmamaları ve dolayısiyle yüksek değeri olan eserlerin korunmaları için, tatbik edilen metodlar hakkında kütüphaneler dolusu kitablar yazılmıştır. Bu itibarla, maziden kalma bu kadar çok ve fevkalâde güzel yapı eserleri olan bir memlekette, genç mimar ve mühendislerin ayrı bir ilmi ifade eden bu meslekte yetiştirilmeleri tavsiyeye değer bir keyfiyettir.

Anıtların bakım ve korunması etrafında başka memleketlerde bugüne kadar elde edilen tecrübelere dayanarak, bir daha düzeltilmesi mümkün olmıyacak bozukluklara çığır açacak olan yanlış bir tamir yolu tutulmadan, bu işlere ehliyetli mütehassısların yatiştirilmesi ehliyetili mütehassısların bir borç bilirim.

Profesör Dr. Egli

Tekirdağ İcra Memurluğundan :

Gündoğdu mahallesinde Karabet oğlu Onniğe:

Gündoğdu mahallesinden Anna kızı Pistosa kesbi katiyet etmiş ilâm mucibince bir bab hanenin 98 sehim itibariyle Annaya aid 54 sehminin ve karlık kolunda vaki iki kıta bağın müddei namına tapuda tescili suretiyle zesayının tenfizine ve masarifi mahkemenin tahsiline dair 18.2.937 tarihinde size tebliğ edilmek üzere mübaşire verilen icra emrinde hali hazır ikametgâhlarının meçhul bulunması hasebile bilâ tebliğ iade kılınmış ve işbu icra emrinin ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan icra iflâs kanununun 32 inci maddesi mucibince ilâm hükmünün 5 gün içinde yapmanız ve bu müddet içinde bu işi yapmadığınız ve tetkik merciliğinde veya temyiz mahkemesinden ve iadei mahkeme yolu ile aid olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına bir karar getirilmedikçe cebri icraya başlanacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (810) 1—1407

Devlet Demiryolları ve Limanları Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

İLAN

Muhammen bedeli (5.003,30) lira olan kaynak telleri ile muhammen bedeli 12.173,59 lira olan elektrotlar ayrı ayrı 6.5.937 perşembe günü kaynak telleri saat 15 de, elektrotlar da saat 15,15 de kapalı zarf usuli ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kaynak telleri için 375,25 ve elektrotlar için de 913,02 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetenin 7.5.1936 gün ve 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14 ve 14,15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır.

(791) 1—1394

Zonguldak C. H. P. Başkanlığından:

Zonguldak parti binasının kalorifer tesisatı yaptırılacaktır. Tesisatı yapmak istiyenlerin tekliflerine esas olmak üzere binanın plânını ve bu hususiaki şartnameyi Parti Başkanlığından istemeleri ve tekliflerini 30 - nisan - 937 akşamına kadar Partiye göndermeleri ilân olunur. (1745) 1—1383

BELEDİYE REİSLİĞİNDEN:

Karoğlandaki otobüs durağının bugünden itibaren kaldırıldığı sayın halka bildirilir.

M. Kemalpaşa Belediye Reisliğinden :

Elektrik tesisatı

1 — Kasabanın 1933 senesinde yapılan ve Nafıa vekâletince tasdik edilmiş bulunan proje ve şartnamesi mucibince "125„ bin liralık keşifli elektrik tesisatının yapılması ve işletilmesi imtiyazı 20 sene müddetle talibine verilecektir.

2 — Kasaba 15 bin nüfuslu ve 4 bin küsur haneden ibarettir.

3 — Belediye kendi umumî tenviratı için kilovat itibariyle mahiye parasını verecektir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için Bayındırlık Vekâletinin ol baptaki tamimlerine tevfikan kanunî vesaiki haiz bulunmak şarttır.

5 — Şartname ve projeyi görmek istiyenlerin Belediye kalemine müracaatları.

6 — Talip olanlar müzayede ve münakasa kanunu mucibince kapalı zarfla yapacakları tekliflerini nihayet 1937 nisanının 30 uncu günü akşamına kadar belediye riyasetine vermeleri ilân olunur.

(1838) 1—1409

Vatandaş paranı harice vermemek tam yerli

EMİR

Traş Bıçağı kullanmakla olur her yerde ara

Perakende 10 tanesi 15 kuruştur.

Fabrikası, İstanbul Galata Radium Ticaretanesi

Kiralık Oda

Yenişehir Yenidikmen caddesi No. 16-1 Güneş apartımanında 1—1400

Muhasip Aranıyor

Usulü ticarete vakıf tecrübeli bir muhasib aranıyor. Postahane arkasında Halid Çınkıllı oğluna müracaat. 1—1410

ZAYİ

Ankara Emniyet müdürlüğü üçüncü şubesinden aldığım 101.481 No. lu ikamet tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü yoktur.

Yugoslav tebaasından Halil oğlu Şaban 1—1408

Ankara Ticaret ve Sanayi Odası Riyasetinden :

Ankara vilâyetinde Sakarya mahallesinde Dolamaç sokağında 16 numaralı evde oturan ve T. C. tabasından olup Ankarada Ayvalı bağlarında 49 numaralı mahalli ikametgâhı ticarî ittihaz ederek Ayvalı ve Aşağı Ayvalı memba suları ticaretiyle iştigal eden ve ticaret odasının 11 sicil numarasında mukayyet bulunan Atıf'ın unvanı ticareti Atıf Yamaç olarak tescil edildiği gibi bu unvanın imza şekli de ticaret kanununun 42 inci maddesi mucibince dairece 24.3.937 tarihinde tescil edildiği ilân olunur. 1—1398

Suşehri Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Suşehrinin Aşağı mahallesinden: Derviş Pehlivan oğlu Latife: Suşehrinin Karşıyaka mahallesinde Kör Ömer oğlu Osman tarafından (136) lira alacak talebiyle aleyhinize açılan davâda: naminıza yazılan tebliğ ilmühaberinde ikametgâhınızın meçhul bulunduğu bildirilmesi üzerine 3.11.1936 tarihli Ulus gazetesiyle ilânen tebliğat yapıldığı halde isbatı vücut etmediğinizden hakkınızda gıyap kararı verilmiş ve hukuk usulü mahkemeleri kanununun 398-401-403 ve onu takib eden maddeleri ahkâmına tevfikan muamele yapılmak üzere mahkeme 8.5.937 cumartesi gününe talik kılınmış olduğundan muayyen günde gelmediğiniz veya bir vekili kanunî göndermediğiniz takdirde bir daha mahkemeye kabul olunmıyarak hakkınızdaki hükmün vicahi sayılacağı tebliğat makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (796) 1—1395

Akşehir Bankasından:

30. mart. 937 salı günü banka merkezinde toplanan adi ve fevkalâde hissedarlar heyeti umumiyesinde fevkalâde toplantı akdi için nisab hasıl olmadığından fevkalâde toplantının 30. nisan. 937 cuma günü saat 14 de talik edildiği ve muayyen günde hissedarların banka merkezinin bulunduğu Akşehirde sinema binası salonunda toplanmaları ilân olunur.

Fevkalâde Kuznamei Müzakerat

Banka esas nizamnamesinin I.II.20.35.36.37 inci maddelerinin ilâve ve tadil şekillerinin tetki kve tasdiki.

ESKİ ŞEKİL

I — Her nevi teminat ve tahvilât ve emtiai tüccariye ve emvali menkule merhunatıyla ve hilliyat mukabilinde ve kefili şahsile avans ve ikrazatta bulunmak ve itibari malî açmak ve her nevi çek ve kambiyo ve iskonto muamelesi icra ve bilumum banka muamelativle iştiğal etmek ve Türkiye dahilinde ve icabeden mahallerde komsiyon muamelâtı yapmak ve memaliki ecnebiyeye ticaret emtiasını sevkle satmak esham ve tahvilât alıp satmak ve komisyon şubelerine sevkedilecek emtiaya mukabil sahiblerine avans ita etmek ve bankaya muktazi emvali gayri menkuleye temellük etmek ve banka alacaklarının sağlamlaştırılması için idare meclisinin takdir ve karariyle banka tarafından her nevi gayri menkul emval teminat ve ipotek almak ve indelhace banka namına teferrü ve ahere ferağ edebilmek üzere zirde vaziul imza kurra zade Hacı Mehmed Kura zade Hacı Bekir Akağa zade abdullah efendilerle tertip ve ihracı berveçhi ati kararlaştırılan hisseler sahibi beyninde bir türk anonim şirketi teşkil olunmuştur.

II — Bankanın umur ve mesalihi heyeti umumiye tarafından müntehap ve beşten dokuza kadar azadan mürekkeb bir meclisi idareye ihale olunur. Ve şu kadar ki ilk üç sene müddet için teşkil olunacak meclisi idare azâsı mümessiller tarafından tayin olunacaktır.

20 — Meclisi idare mevaddi mahsusa ve bir müddeti muayene için haiz olduğu iktidarı kısmen ve tamamen azasından bir veya bir kaç zate ba vekâleti mahsusa ihale edeceği misilli mesalihi cariyenin rüyet ve tesviyesi için hariçten dahi bir veya birkaç zatı tevkil eyliyebilir. Gerek azâdan ve gerek hariç meyanından intihab edilmiş olsun bu vekillere indel icab tahsis edilecek ücretin miktarını tayin

YENİ ŞEKİL

I — Her nevi teminat ve tahvilât ve eşyayi tüccariye ve emvali menkule merhunatiyla ve hilliyat mukabilinde ve kefili şahsi ile avans ve ikrazatta bulunmak ve itibarî malî açmak ve her nevi çek, kambiyo ve iskonto muamelesi icra ve bilumum banka işleriyle iştiğal etmek ve Türkiye dahilinde ve icabeden mahallerde komsiyon muamelâtı yapmak ve ecnebî memleketlere ticaret emtiasını sevkle satmak esham ve tahvilât alıp satmak ve komisyon şubelerine sevkedilecek emtiaya mukabil sahiblerine avans ita etmek icabında ticarî şirketler tesis veya hakikî ve hükmî şahsiyeti haiz müessese veya şirketlere ve millî sanayi işlerine iştirak eylemek ve bankaya muktazi emvali gayri menkuleyi temellük etmek ve banka alaçaklarının sağlamlaştırılması için banka tarafından her nevi gayri menkul emvali munzam teminat olarak ipotek almak ve bankalar kanunu hükümlerine göre temellük mecburiyetinde kalınan gayri menkul emvali temellük ederek ahere ferağ edebilmek üzere zirde vaziulimza baylar Kurra oğlu Mehmet Kurra oğlu Bekir ve Akağa oğlu Abdullah ile tertib ve ihracı berveçhi ati kararlaştırılan hisseler sahibi beyninde bir türk anonim şirketi teşkil olunmuştur .

II — Bankanın umur ve mesalihi heyeti umumiye tarafından müntehap ve beşten dokuza kadar azadan mürekkeb bir meclisi idareye ihale olunur. Şu kadar ki ilk üç sene müddet için teşkil olunacak meclisi idare azası müessisler tarafından tayin olunacaktır. Bu suretle teşekkül eden idare meclisi 2999 sayılı bankalar kanununda yazılı vazifeleri yapmak üzere kendi azası arasından seçeceği iki azâsı ile umumî müdürden mürekkeb üç kisilik bir idare komitesi teşkil eder idare komitesi kararları tasdikli bir deftere kaydolunur idare komitesinin ittifakla verdiği kararlar doğrudan doğruya ekseriyetle verdiği kararlar idare meclisinin tasvibinden sonra infaz olunur İdare meclisi komitenin faaliyetini mürakabe ile mükellef olduğu gibi idare meclisi azalarından her birinde idare komitesinin muamelât ve mukarreratına kontrol etmeğe ve komitadan her türlü malûmatı istemeye salâhiyetlidir .

20 — Meclisi idare şirketin bilûmum muamelâtı idariyesini intihap ve azli kendisine aid olmak üzere bir müdürü umumiye tevdi eder. Müdiri umumî idare meclisinin tabiî azasından bulunmakla beraber banka hisse senedatına sahib olması şart değildir. Umuru idareden hangilerinin müdürü umumî tarafından ve hangilerinin meclisi idare karariyle yapılacağı meclisi idarece tanzim olunacak da- nizamname ile tes-

35 — Bankaca masarif addolunan mevaddın kâffesi tenzil olunduktan sonra baki miktar temettüatı safiye itibar olunur. İşbu temettüatı safiyei seneviyeden evvelâ yüzde on ihtiyat akçesi tenzil edilecek saniyen tediye olunmuş hisse bedelâtı nisbetinde sermayedarana faiz olarak %3 itasına kifayet edecek meblâğ ayrıldıktan sonra mebaliği mütebakiye berveçhi ati taksim olunacaktır :

Yüzde beş heyeti idareye.

Yüzde iki: memurlara,

Yüzde 93: hissei temettü olarak şürekaya tevzi olunacak.

36 — İhtiyat akçası 35 inci madde mucibince temettüatı seneviyeden müfrez mebaliğin terakümünden teşekkül edecek masarifi fevkalâde ve gayri melhuzaya karşılık tutulacak ve işbu akçenin miktarı banka sermayesinin rubuna müsavi bir raddeye baliğ oldukda ihtiyat akçesi ifraz olunmıyacaktır. Şu kadar ki ihtiyat akçesi sermayesinin % 25 ine baliğ olduktan sonra ondan sarfiyat icrasiyla miktarı nisbeti mezkûreden aşağı düşerse tekrar temettüattan tevkifat icrasına mübaşeret olunacaktır.

37 — Hasılâtı seneviye hisse başına % 3 faiz veya hissei temettü itasına kifayet etmediği takdirde noksanı ihtiyat akçesinden ikmal edilebilecektir.

35 — Bankanın muamelâtı umumiyesinden mütehassıl varidattan bilcümle masarif tenzil olunduktan sonra kalan miktar temettüatı safiye itibar olunur. İşbu senelik safi temettüdan evvelâ %10 ihtiyat akçasına ve %5 te ileride muhtemel zararlar karşılığı olarak fevkalâde ihtiyat akçasma ve saniyen tediye olunmuş hisse bedelâtı nisbetinde sermayedarane birinci hissei temettü olarak %3 itasına kifayet edecek meblâğ ayrıldıktan sonra mebaliği mütebakiye berveçhiatı taksim olunacaktır.

% 3 : Müessislere;
% 5 : İdare heyetine;
% 2 : Memurlara;
% 90 : İkinci hissei temettü olarak ortaklara tevzi olunacaktır.

36 — 35 inci madde mucibince hasılâtı seneviyeden ayrılan ihtiyat akçesi şirketin muhtemel zararlarına karşılık teşkil eder. İhtiyat akçaları yekûnu banka sermayesinin bir mislini buluncaya kadar ifraz olunacak ve zarar tahakkuk ettiği zaman bu karşılıktan yapılacak mahsup nisbetinde yeniden karşılık ayrılacaktır.

37 — Hasılâtı seneviyeden şirketin muhtemel zararları karşılığı olarak ayrılan ihtiyat akçası tamamen veya kısmen temettüa kalbedilerek hissedarlara tevzi edilemez.

1—1399

KREM BALSAMİN

Kumral, Sarışın, Esmer her tene tevafuk eden yegâne sıhhî kremlerdir. Cildi besler, Çil, Leke ve sivilceleri kâmilen izale eder. Yarım asırdanberi kibar mahfellerin takdir ile kullandıkları sıhhî güzellik kremleridir.

KREM BALSAMİN 4 ŞEKİLDE TAKDİM EDİLİR

1 — Krem Balsamin yağlı gece için penbe renkli
2 — Krem balsamin yağsız gündüz için beyaz renkli
3 — Krem Balsamin acı badem gündüz için beyaz renkli
4 — Krem Balsamin acı badem gece için penbe renkli.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden:

KAPALI ZARF USULİ İLE EKSİLTME İLANI

Sivrihisar - Hamidiye volunun 12+550 - 34+000 kilometreleri arasında 35665.34 lira keşif bedelli yeni şose ve imalâtı sınaiye inşaatı 12-4-937 tarihine müsadif pazartesi saat 14 e kadar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme Eskişehir vilâyet dairesinde toplanan daimî encümen huzurunda icra edilecektir .

Muvakkat teminatı (2674.90) liradır.

Bu işe aid evraklar şose ve sınaî imalâta aid hülâsai keşif, grafik fennî ve eksiltme şartnameleriyle mukavele projeleri Ankara ve İstanbul Nafia müdürlüklerinde, projeler tafsilât ve hülâsa keşifleri, grafik fennî ve eksiltme ve bayındırlık işleri genel şartnameleriyle mukavele projesi Eskişehir nafia müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin bu gibi işleri yapmış olduklarına dair nafia vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile senesi içinde ticaret odasından alınmış malî kifayet vesikasını 2490 numaralı kanunun tarifi veçhile teklif mektublarına lef eylemeleri lâzımdır. Teklif mektublarının 12.4.937 pazartesi günü saat 13 e kadar encümeni daimî riyasetine vermeleri muktazidir. Postada vaki olacak teahhür nazarı itibara alınmaz. (1471) 1—1128

Polatlı Belediyee Reisliğinden:

1 — 3488 lira 80 kuruş keşif bedelli Cumhuriyet suyunun beton - dan depo inşası ve font borularla kasabaya getirilmesi 26-3-937 ta - rihinden itibaren 15 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — Mevcut proje, şartname ve keşifnameyi görmek istiyenler her gün mesai saatlerinde Polatlı belediye dairesinde görebilirler.

3 — Münakasaya gireceklerin su işlerini yapabileceklerine dair ellerinde salâhiyettar fen heyetleri tarafından tasdikli vesikaları bulunması şarttır.

4 — İhale 9 nisan 937 cuma günü saat tam 16 dadır.

5 — Taliplerin 261 lira 66 kuruş muvakkat teminat akçeleriyle birlikte tayin olunan gün ve saatte Poltalı Belediye dairesine gel - meleri ilân olunur. (754) 1—1297

Köprü İnşaatı:

Nafia Vekâletinden:

12.4.937 tarihli pazartesi günü saat 15 de Nafıa vekâletinde şose ve köprüler eksiltme komisyonunca (104905) lira (57) kuruş keşif bedelli Seyhan vilâyetinde ve Ceyhan kasabası önündeki Ceyhan köprüsü ayakları inşaatının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak (525) kuruş mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden verilecektir.

Muvakkat teminat (6496) liradır.

Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin müteahhitlik vesikasını ibraz ve bir gözü en az (50) metre açıklığında betonarme bir köprü veya bir teahhütte yaptığı köprülerin bedeli en az (200000) liraya baliğ olup bu teahhüdünü iyi bir surette yaptıklarını ispat etmeleri meşruttur.

Teklif mektuplarının 12.4.937 pazartesi günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine verilmesi lâzımdır. (683) 1—1237

Nafia Vekâletinden:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Ankara Merkez Ziraat Mücadele Enstitüsü tatbikat binası inşaatıdır.

Keşif bedeli 11000 liradır.

2 — Eksiltme 14-4-937 çarşamba günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı işleri umum müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 55 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin 825 liralık muvakkat teminat vermesi ve Nafıa Vekâletinden alınmış ve en az 10000 liralık inşaat yapmış olduğunu gösterir müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İstekli erin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermesi muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

(731) 1—1307

Nafia Vekâletinden:

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Diyarbekir Nümune hastanesi pavyon inşaatıdır.

Keşif bedeli: 111634.03 liradır.

2 — Eksiltme 15,4,937 tarihinde perşembe günü saat 15 de Nafıa Vekâleti yapı işleri umum müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 558 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliblerin 6831.70 liralık muvakkat teminat vermesi ve Nafıa Vekâletinden alınmış ve en az yüzbin liralık bir iş yapmış olduğunu gösterir müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine vermeleri muktazidir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (739) 1—1320

Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyetinden

4-4-937 pazar gün üsaat 14 te Fakültemiz binasında yapılacak olan cemiyetin yıllık heyeti umumiye toplantısına bütün üyelerin gelmelerini dileriz. 1—1387

Kuruluş 1891 **UYANIŞ** Serveti fünun yerine çıkar

46 senedir durmadan çıkmakta olan bu haftalık resimli gazetenin Ankara'da satış yeri A K B A Kitabevidir. Senelik abone 10 lira. Sayısı 20 kuruş

Nafia Vekâletinden:

Kapalı zarf usuliyle eksiltme ilânı

1— Eksiltmeye konulan iş: Erzurum vilâyetinde yapılacak üçüncü umumî müfettişlik grup inşaatının 720,000 liralık kısmıdır.

2 — Eksiltme 12.4.937 pazartesi günü saat 15 de Nafıa vekâleti yapı işleri umum müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 —Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 36 lira bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için taliblerin 32550 liralık muvakkat teminat vermesi ve nafia vekâletinden alınmış bir teahhüdde asgari 400,000 liralık iş yapmış bulunduğuna dair müteahhitlik vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermesi muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

(610) 1—1173

OPERADA BİR GECE

Lida Barova — Güstave Fröhlich

Askerî Fabrikalar umum müdürlüğü ticaret kaleminden:

Aşağıda mikdar ve cinsi yazılı malzeme satın alınacaktır. 28 nisan 937 tarihine kadar fiatlı tekliflerin umum müdürlüğe gönderilmesi lâzımdır. Bu malzemenin şartnameleri hergün ticaret kaleminden alınabilir. (804)

200	Ton Gliserin.
16	„ Glikol
1000-1100	„ Nitrat dö sud
30	„ Nitrat damonyak
12	„ Odun selilozu
2	„ Dinitrotoloul
40	„ Kalsine soda
12	„ Parafin
6	„ Silikat dö sud
20	„ Sud kostik
20	„ Kükürt (çubuk halinde)
6	„ Pamuk ipliği (beyaz)
500	Kilo Pamuk ipliği (sarı)
1000000	Metre Beyaz şerit (Pamuk ipliğinden mamul)
500	Metre Saf kurşun boru
8	Ton Kurşun levha
14	„ Meksifalt DX
2	„ Zift
2	„ Talk

PHILCO radyolarını bizden arayın Halil Naci Anafartalar Caddesi No: 111 Telefon. 1230

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan :

Ankara Yenişehir 1074 ada 8 parsel numarada kayıtlı 581/25 metre murabbaı arsa ve üzerindeki iki katlı bir bab karğir evin belediyenin 18175 metre murabbaı arsasiyle şuyulandırılarak işbu şuyunun izalesi için satılmasına karar verilen 600 metre murabbaı arsa ve üzerindeki kârgir iki kat ev aşağıdaki yazılı şartlar dairesinde satılmak üzere açık artırmaya konulmuştur.

(Evsaf ve Müştemilât)

Ev iki kattır. Her katın medhali ayrıdır. Alt katta üç oda, bir mutbak, bir helâ, bir banyo vardır. Üst katta aynıdır. Su, elektrik, hava gazı, tesisat ve ceryanı mevcuddur. Üst kat medhali bir balkondan girilir. Ayrıca bir balkonda vardır. İttisalinde bir garajı mevcuttur. Heyeti umumiyesinin (5400) lira muhammen kıymeti vardır.

Satış peşin para ile olma küzere: 6-5-937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar icradaire si gayrı menkul satış memurluğunda yapılacaktır. Talipler takdir edilmiş kıymetin % yedi buçuk nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu vereceklerdir. Tapu harcı ve ihaleden sonra tahliye masrafları müşteriye aittir. Dellaliye satış bedelinden ödenir.

2 — Tayin edilen günde teklif edilen bedeli gayri menkule takdir edilen kıymetin % 75 ini bulduğu takdirde üç defa nida ettirildikten sonra en çok artırana ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde en ço kartıran müşterinin teklifi baki kalmak şartile 21.5.937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar yapılan ikinci bir arttırmada üç defa nidadan sonra en çok arttıran müşterinin üzerine ihalesi yapılır. Her iki ihalede ihale bedeli peşinen ve yahud taleb üzerine verilen yedi gün mihlin hitamında defaten teslimi vezne edilmediği takdirde ihale bozulur. Ve mal yeniden 15 gün müddetle yapılacak artırma sonunda en çok artırana ihale edilir. Ve arttırma aralarındaki fark ve mhrum kalan faiz ve sair masraf evelki müşteriden tahsil olunur.

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alakadarların gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrak müsbiteleriyle yirmi gün içinde bildirmeleri. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır.

Arttırma şartnamesi 20.4.1937 tarihinden itibaren 936 - 86 dosyasiyle herkesin görebilmesi için açık bulundurulacaktır. Talibler sat ştan evel gayri menkulün, tapu, imar vaziyetlerini ve satış şartlarını görmüş, anlamış addolunurlar. İlânı keyfiyet olunur 1-1402

Ankara Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlânları

İLÂN

1 — Ankara istasyonundaki askerî fırında hamur suyu ısıtmağa mahsus bakır semaver ile ocağı ve deposu müteahhidi nam ve hesabına olmak üzere pazarlıkla tamir ettirilecektir.

2 — Pazarlığı 7.4.937 çarşamba günü saat 15 de Levazım âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Tamirtanı keşif bedeli 40 lira olup muvakkat teminatı 3 liradır. Keşfi komisyonda görülür.

4 — İsteklilerin kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki vesika ve teminat makbuzlariyle yazılı gün ve saatte komisyona gelmeleri. (808) 1—1405

İLAN

Tümen birlikleri için 240 ton yulaf kapalı zarfla alınacaktır. Eksiltmesi 8. 4. 937 saat 16 dadır. Muhammen bedeli 15600 lira ilk teminatı 1170 lirad r. Teklif mektupları saat 15 e kadar kabul olunur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye iştirak için belli gün ve saatte teklif mektupları ve kanunî vesikalariyle Lüleburgaz tümen satın alma komisyonunda bulu aları. (664) 1—1160

Millî Müdafaa Vekâleti Satınalma Komisyonu İlânları

BİLİT

1 — Müteahhid nam ve hesabına 66.000 tane çelik parlak halka açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 5 nisan 937 pazartesi günü saat 11 dedir.

3 — Hepsini tahmin fiat 284 lira 79 kuruştur.

4 — İlk teminatı 21 lira 36 kuruştur.

5 — Şartn me her gün ko. da görülür. Eksiltmeye girecekler kanunî teminatları ile birlikte eksiltme gün ve saatinde M.M.V. Satın alma Ko. da bulunmaları (643) 1—1126

İLAN

1 — 374 kalem elektrik malzemesi kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 32.500 lira olup ilk teminat parası 2437 lira 50 kuruştur.

3 — İhalesi 21 mayıs 937 cuma günü saat 15 dedir.

4 — Şartnamesini almak istiyenler 165 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma komisyonundan alabilirler. (Muhabere ile şartname gönderilemez.)

5 — Eksiltmeye girecekların 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale günü en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını M. M. V. satın alma komisyonuna vrmeleri. (790) 1—1393

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

MÜTEAHHİT NAM VE HESABINA 10 TON GÜMÜŞ KUMU

Tahmin edilen bedeli (800) lira olan yukarda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satın alma komisyonunca 16 - 4 - 1937 cuma günü saat 14 de açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (60) lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (781) 1—1336

Nafia Vekâletinden:

Betonarme Köprü İnşaatı

20 - 4 - 1937 tarihli salı günü saat 16 da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği odasında 31 000 lira keşif bedelli Kastamoni Vilayeti dahilinde ve Kastamoni - Boyabat yolundaki Kıvrımçayı betonarme köprüsü inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 155 kuruş mukabilinde şose ve köprüler reisliğinden verilecektir.

Muvakkat teminat 2325 liradır. Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin yol ve köprü inşaatı yapabileceklerine dair müteahhitlik vesikası ibraz etmeleri meşruttur.

Teklif mektuplarının 20.4.937 salı günü saat 15 şe kadar komisyon Reisliğine verilmesi lâzımdır. (782) 1—1392

Ankara İcra Dairesi Gayri Menkul Satış Memurluğundan :

Yenişehirde 1074 ada 7 parsel numarada kayıtlı 391/75 metre murabbaı arsanın belediyenin 213/25 metre murabbaı arsasiyle şuyulandırılmış ve işbu şuyuun izalesi için mezkûr arsa üzerindeki iki katlı evle birlikte satılmasına karar verilmiş olduğundan 605 metro mürabbaı arsa ile üzerindeki kârğir iki katlı ev aşağıdaki yazılı şartlar dairesinde paraya çevrilmek üzere artırmaya çıkarılmıştır.

(Evsaf ve Müştemilât)

Ev iki kat olup üst katına yandan bir merdivenle çıkılır. Her katın teşkilâtı aynı olup üçer oda, birer mutbak, birer helâ, birer banyodan ibarettir. Havagazı, su, elektrik tesisatı, ve ceryanı mevcuttur. Heyeti umumiyesinin 9815 lira muhammen kıymeti vardır.

Sat ş peşin para ile olmak üzere: 6.5.937 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar icradaire si gayrı menkul satış memurluğunda yapılacaktır. Talipler takdir edilmiş kıymetin % yedi buçuk nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu vereceklerdir. Tapu harcı ve ihaleden sonra tahliye masrafları müşteriye aittir. Dellaliye satış bedelinden ödenir.

2 — Tayin edilen günde teklif edilen bedeli gayri menkule takdir edilen kıymetin yüzde yetmiş beşini üç defa nida ettirildikten sonra en çok artırana ihale edilecektir. Bulmadığı takdirde en çok artıran müşterinin teklifi bakı kalmak şartiyle 21-5-937 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar yapılan ikinci arttırmada üç defa nidadan sonra en çok arttıran müşterinin üzerine ihalesi yapılır. Her iki halde de ihale bedeli peşinen ve yahud taleb üzerine verilen yedi gün mihlin hitamında defaten teslimi vezne edilmediği takdirde ihale bozulur. Ve mal yeniden 15 gün müddetle yapılacak artırma sonunda en çok arttırana ihale edilir. Ve arttırma aralarındaki fark ve mahrum kalan faiz ve sair masraf evelki müşteriden tahsil olunur.

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alakadarların gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrak müsbiteleriyle yirmi gün içinde bildirmeleri. Aksi takdirde hakları tapu sicilliyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır.

Arttırma şartnamesi: 20 - 4 - 1937 tarihinden itibaren 936 - 85 dosyasiyle herkesin görebilmesi için açık bulundurulacaktır. Talibler satıştan evel gayri menkulün tapu, imar vaziyetlerini ve satış şartlarını görmüş, anlamış ve bunları kabul etmiş addolunurlar. İlan keyfiyet olunur. 1—1401

UCUZ ve TAKSİTLE

Satılık Arsalar

Yenişehirin kibar ve itina ile seçilmiş yerlerinde hal ve istikbalin incileri T. 2992 1—937

Kiralık Daire

İki büyük oda, bir geniş hol. Tam konfor. Bahçe. Ziraat bankası memurlar apartımanı yanında. Müsait fiat. Yenişehir: Tuna caddesi: 24. Tel. 3767 1—1363

KIRALIK

Her türlü konfora haiz büyük bir apartıman katı kiralıktır. Kalorifer, muşambası, mermer balkonları, büyük salonu, dört oda, bir hol emsalsiz manzarası vardır. Yenişehirde Kızılay memurlar apartımanı karşısında Düzenli sokak No. 15 Tel: 3063 1—1334

Satılık

BUİK SPOR OTOMOBİLİ

"2004" telefondan arayınız. 1—1311

BAHÇE meraklılarına ve Bahçevanlara

Bir seneden altı seneliğe kadar yanmış at sığır göbreleri vagon ve ton hesabiyle istenilen şekilde verilir. Hâl No. 3 Tl. 1425 1—1004

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı

DOKTOR

Mecit Sayan

Yeniyeh ini Çocuk Sarayı caddesinde Niyazi Kasuk apartımanında 3 üncü daireye nakletmiştir. Hastalarını pazardan maada saat on yediden yirmiye kabul ve tedavi eder.

İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri Falih Rıfkı ATAY

Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü Nasuhi BAYDAR

Çankırı caddesi civarında Ulus Basımevinde basılmıştır.

Ankara İkinci Mıntaka Kadastro Direktörlüğünden:

Dikmen şosası ile Büyük Ayrancı yolu arasındaki taşınmaz malların 5.4.937 gününden itibaren ve 1615 inci adadan başlanılmak suretiyle tahdidine karar verilmiştir.

Mülk sahiplerinin alâkalanmaları ilân olunur. (798) 1—1396

Kütahya Vilâyetinden:

Kütahyada yeni yaptırılan memleket hastahanesi için alınacak 676 lira muhammen bedelli 24 kalem armatör ve ampulleri 9.4.937 cuma günü saat 15 de ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — İhale Kütahya daimî encümeni huzurunda yapılacaktır.

2 — Şartnamesi hergün daimî encümen kaleminde görülebilir ve istenebilir.

3 — İsteklilerin bedeli muhammenin yüzde 7,5 ğu nisbetinde muvakkat teminatlariyle Kütahya vilâyet daimî encümenine müracaatları. (809) 1—1406

Maliye Vekâletinden:

1.3.937 tarihinde yapılan müsabaka imtihanında 108 Halit Akpınar, 66 Mahmut Ertürk, 6 Zekeriya Erdal, 28 Feyzi Koral, 85 Mukaddes Ündüz, 35 Adnan Güleç, 93 İhsan Güngör, 22 Rıza Nur Timoçin, 90 Emin Arıkan, 23 Şehriban Nalbandoğlu kazanmışlardır. (803) 1—1403

Bakanlıklar civarında

TAMAMI 1000 LİRAYA ARSALAR Tel: 1475

1—1333

İMTİHANLAR YAKLAŞIYOR!!!

Ecnebi lisanlardan zayıfsanız

derhal BERLİTZ MEKTEBİNE koşunuz

Fransızca, ingilizce, almanca lisanları için hususî ve umumî dersler

Tecrübe dersi meccanendir.

ANKARA: Saylavlar caddesi İSTANBUL: 373, İstiklâl Cd.

1—1914

YENİ SİNEMALAR HALK

Bugün 1 seansından itibaren

"Siyah Gözler,, filminin unutulmaz yıldızı

Simone Simon'un

Herbert Marchall ve Ruth Chaterton *ile birlikte en son yarattığı büyük eser*

Kızlar Mektebi

Fransızca sözlü

Ayrıca — Paramunt dünya haberleri

BUGÜN BU GECE

Üç büyük yıldızın büyük fedakârlıklarla yarattıkları emsalsiz bir eser

ZAFER YOLU

Büyük bir muvaffakiyetle devam ediyor

Oynıyanlar:

Frederic March — L. Barrymore W. Baxter

Ayrıca — Ekler Jurnal